ACADEMIA ROMÂNĂ
STUDII ŞI CERCETĂRI
XLIX

UN ORAŞ ROMÂNESC ÎN ARDEAL

CONDICA HAŢEGULUI

1725—1847

PUBLICATĂ CU O INTRODUCERE

DE

N. IORGA
MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

MONITORUL OFICIAL ŞI IMPRIMERIILE STATULUI
IMPRIMERIA NAŢIONALĂ. BUCUREŞTI, 1941

www.dacoromanica.ro

ACADEMIA ROMÂNĂ
STUDII ŞI CERCETĂRI
XLIX

UN ORAŞ ROMÂNESC ÎN ARDEAL

CONDICA HAŢEGULUI

1725—1847

PUBLICATĂ CU O INTRODUCERE

DE

N. IORGA
MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

MONITORUL OFICIAL ŞI IMPRIMERIILE STATULUI
IMPRIMERIA NAŢIONALĂ. BUCUREŞTI, 1941

www.dacoromanica.ro

S'a dat «Bun de imprimat» fără ultima revizie a autorului.

15.XII.1940.

www.dacoromanica.ro

I.

INTRODUCERE

Printr'o întâmplare fericită s'a păstrat Condica Orașului Hațeg, care, de mai multă vreme, a întrat, printr'o donație, în mânile mele.

Începută dela 1742, ea cuprinde cele mai prețioase știri nu numai despre tot ce s'a petrecut în acest centru al Jiiului-de-sus, care, atât de vechiu, e pomenit încă din vremea când el întra dela sine în « spațiul vital », ca să întrebuințez o formulă actuală, al lui Litovoiu Voevod, Domn al Jiiurilor amândurora. Publicarea pieselor copiate în acest registru, — cele în limba maghiară fiind date în traducerea românească datorită elevei mele, d-ra Viola Papp—, mi se pare, mai ales în împrejurările de astăzi, de cel mai mare folos.

Aceasta pentrucă din ele se vede *paritatea constituțională a Românilor, totdeauna liberi în cuprinsul ținutului însuși, ca și în acela vecin al Inidoarei și de acolo, prin pasul murășan al Dobrei, în « Valahia Citerioară » a Lugojului și Caransebeșului*, totul formând, și supt raportul religios, prin catolicismul, apoi calvinismul, de împrumut, al nobililor, și supt raportul cultural, legat, firește, de forma religioasă, și supt cel militar, legat de vechile « județe românești », *o singură unitate, o țară mai mare peste « țările » mai mici*, supt singura ocrotire a Voevodatului, de origine românească și el, al Ardealului.

De fapt, nu e, și cu o întindere dincolo de munți, ca pe la Baia-de-Aramă, vechiu târg de același tip, decât *continuarea, pe străvechea bază etnică, a Daciei Dacilor.*

De altminterea, în margenea Hațegului, la Orlea —, a se apropia de Valea Orlei, în Prahova, de Orlatul sibiian și nu știu dacă Urlații prahoveni nu au fost la început: Orlați —,

www.dacoromanica.ro

cu un nume vădit românesc, biserica, acoperită cu fresce frumoase din secolul al XV-lea, vremea Hunyadeștilor, păstrează încă pe păretele altarului icoana unui sfânt răsăritean, cu inscripție cirilică-slavonă, ceea ce arată că la început pentru Români s'a făcut slujba [1]).

Biserica s'a calvinizat odată cu familia, de care se ține și astăzi, a vechilor Cândești, prefăcuți pe ungurește în Kendeffy, chiar această formă de derivație prin *fy*, «fiu», putând fi pusă în legătură cu aceea românească în *ești*.

II.

Orașul Hațeg alege la început, înainte ca Austriecii să ajungă, abia după 1742, a pune în frunte legea lor, juzi și jurați din cele două legi: reformată și valahă, spune primul din actele pe care le înfățișează condica.

Cel dintâi Consiliu e din luna lui Novembre 1725 (no. IV), pomenindu-se dela început că membrii trebue luați, după datină, din cele trei religii: catolicii, oamenii Im păratului, întâi, apoi reformații și credincioșii religiei «valahe». Jude e Ungurul Francisc Szanisló (dar nu putem să nu ne gândim, în ce privește originea lui, la vechiul Voevod de peste munți Sănislav), notar un Ștefan din Uifalău, tot Unguri, *poate* un Pavel din Vinț, un Sigismund din Mohu, un Martin Bocsát și doi Szöcs, ceilalți fiind Români, și anume: Martin Groza, Ioan Mișa, Lazăr Cismadia, Marian Munteanu și Ștefan Ciuciu.

Urmează o serie de hotărîri luate de dânșii, care se dau ori se rezumă în documentele acestei publicații.

O încercare ungurească, timidă și puțin dăinuitoare, dă, în Mai 1731 (no. LVI), ca fibirău pe străinul Ștefan Lodingos, notarul urmând a fi un Maghiar.

Apoi, judele, la 1742, fiind Ungurul Borsos, dintr'o familie care, în secolul al XVII-lea, a îndeplinit solii în Țara-Românească a lui Matei-Vodă, și notarul un Andrei din Deva, unde populația românească a fost totdeauna numeroasă și sprijinită pe străvechi privilegii, între jurați sunt, atunci și

[1]) V. articolul meu, în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, 1940.*

www.dacoromanica.ro

după aceea: Isac Dragomir, Gheorghe Cristea, Danciu Străinul, Ianoș Todosie, Petru Roman, Zaharia a Popei, Mihail Macsa (cf. cu scriitorul Moxa sau Moxalie din secolele al XVI-lea—XVII-lea), Ioan și Petru Ciuciu, Ion și Mihail Mățian, Ioan (« Iuon »), « Kotke » (Gotcă?), Gheorghe Popescu (no. X și urm.). E curios că *Ungurii lipsesc*, afară de jude și notar.

După un an se vede confirmându-se, prin dreptul « inșpectorului » Anton Corniș *(Kornis)*, Român de veche origine, familia fiind poate originară de aici, Petru Ciuciu și Andrei din Deva. Data aceasta, dreptul la alegere e *în trei*, puindu-se în primul rând, ceea ce era firesc pe vremea guvernării habsburgice, catolicii (no. XI).

Alegerea din 1743 dă deci ca jude pe Petru Ciuciu, cea din 1748 chiar pe un Român: Nicolae Rusan, din Rușî, familie existentă și azi, din care un paroh la Alba-Iulia, ca jurat fiind pe lângă cei de mai sus doar trei, *posibil* Unguri: Pavel Patachi (dar a se vedea episcopul Ioan Patachi, al Românilor uniți, în același timp), Isac Sollymos (adică din Șoimuș), și Matei Mihály. E de observat că Român e acuma și ajutorul judelui, Gheorghe « Berlova », al cărui nume trebue pus în legătură cu satul Borloveni din Banatul vecin (no. XVIII).

In anul următor, Pavel Patachi, e jude, notar e un Ungur, iar Consiliul e tot românesc, afară de cei de mai sus trecuți ca Unguri, și se adauge un Stoian, al cărui nume de familie e dat, neinteligibil, « Farisznyai » (no. XIX).

Peste puțin, la 1754, avem acuma, supt prezidența lui Borsos, și Adunarea obștii, după cea mai veche datină românească. Ei au dreptul de a primi sau a răspinge anumite ordine și numiri ale Guvernului central austriac, care, firește, e principial contra acestei statornice păstrări de autonomie tradițională. Dar se supun la un ordin al Mariei-Teresei din 25 April 1754, privitor la inspectoratul fiscului pentru comitatul de Inidoara (no. XXVI). Și, potrivit aceluiași străvechiu drept, se face, la 1755, împărțirea locuitorilor în trei clase după însemnătate, așa cum se face, de alminterea, în toate satele noastre, cu « fruntașii », « mijlocașii » și « codașii », din cele mai depărtate vremuri (no. XXVII).

www.dacoromanica.ro

Un *drept de judecată*, foarte larg, îl avea această Adunare și organele ei, și vedem cum o intervenție a Guvernului central, care avea ideile « filosofice », cu totul protivnice tradiției, cere ca, jurisdicția în alte domenii rămânând, cum se va vedea și mai departe, pe larg, intactă, judecata crimelor și delictelor grave să fie rezervate unor instanțe de Stat, care reclamă pentru ele, de altfel, și apelul față de sentințile pronunțate în oraș chiar.

III.

Acțiunea Consiliului se desfășură prin două căi. Una, rară, e aceea de a da interpretări legilor, după acelea ale țării, ca măsura de a nu cere ca amanetul ce se pune să fie neapărat ieșit din munca aceluia care-l înfățișează. Cealaltă privește procesele particulare. Pe cele germane și latine le-am reprodus sau rezumat eu însumi, cu o deosebită îngrijire, în tot ce aveau esențial; numai pentru cele ungurești, prezintate în șir pentru primii ani ai registrului, n'am luat decât pe acelea traduse de d-ra Papp.

Acestor sentințe le aparține aceea contra lui Gavril Căliman (« Kalima »), căruia i se ia casa pentru o datorie, trecând-o asupra reclamantului, care e un Maghiar. In același sens e redactată hotărîrea contra unei « Grozoane » (Grozoaia), pomenindu-se și vecina ei, Frusina lui Mihai.

La 1741, un Ioan « Berci » din Aiud se judecă pentru o vie la Dealul-Mare, în părțile Hațegului (no. VIII).

Dela 1744 (n-le XIII și urm.), numărul împricinaților români e tot mai mare. Un Costin Grecul-Görög se judecă, astfel, cu baronul Nalaczi, un « nemeș Popa Gheorghe » oprește orice vânzare din moștenirea rudei sale, tot nemeș, Popa Mihai, până se va înțelege cu fratele Ioan. Numai Români se întâlnesc în decizia dela 1746, luată de Românul Gheorghe Cristea: un Moise Roman, un Iorga Ieremia, un Nicolae Duca, dintre Grecii cari erau destui prin aceste părți.

Până la capăt se păstrează obiceiul mărturiilor cu jurământ,— formula s'a păstrat —, și al chizeșilor, de regulă șapte.

www.dacoromanica.ro

Un nou obiceiu de drept e în actul dela 23 Februar 1749, prin care judele Pavel Patachi hotărăște să se scadă femeii Ancuța Cocioabă dijma ce plătește pentru un loc de hrană în margenea orașului. Incă o parte din acea atât de însemnată veche autonomie.

După aceasta, până la jumătatea secolului și încă mai departe, numele de Români se întâlnesc necontenit în afacerile pe care le prezintă registrul: afară de aceia ale căror nume nu se pot ceti cu siguranță, Ioan Munteanu, Ioan Soitar, Dumitru Neagoe, Stan Diniș, birău (1761), apoi fibirău (1753), Zaharia al Popei (1758), birău, Isac Dragomir, Ioan Ciuciu (1764), unii din ei vechi membri ai Consiliului, Oprea Apostol, Drăghici Munteanu, Gheorghe Filip, Mihail Bucur, Dumitru Băiașu, Savel Moldovan, Ana Crișan, Constantin «Meriselan», Ion Crețoiu, Radu «Desta», Nistor, Ioja Iorga, jurat, Ioja Ivașcu, Gheorghe și Ioan Popescu, Francisc Smada, Sava Gheorghe zis «Peiss», Voicu Munteanu, «Michael Petrik, alias Török de Ponor» (1774), Ioan Sârbu, Ioan Copilul, Ioan Pogan din «Kaluger», Manole Moldovan, Anton Vasile, Cândea Lazăr, Matei Cândea de Sâmpietru, soldatul Ștefan Țărigrădeanu («Czeligradian») sau Bogdan, alt grănicer, în 1783 Iacobiță Pap, Miclăuș Șandru.

IV.

In ce privește clerul, un popă Cristea era încă din 1694. La 1763 e pomenită chiar «biserica valahă», căreia îi dărueste importanta sumă de 131 de florini, Magdalina Tămaș (no. XXXIII). E o biserică unită, și, în anul următor (no. XXXIV), îi datorește o sumă un Alecu Costa, al cărui «pământ de porumb», «în Lunca-de-jos», lângă Ioja Ivașcu și Ioan Horvat, se sechestrează, ca și «bucata de pășune». Preoții sunt ereditari, ca în multe părți, și astfel Popa Iosiv e fiul lui popa Radul (1783, Mart). Acel «Zahariia Popa» iscălește, ca membru al Sfatului, un act din 19 Mai 1770. Peste trei ani are un proces Popa Mitru, iar la 1776, 4 Iunie, găsim semnătura «Pop Șimon».

www.dacoromanica.ro

Acesta pare să fie lăcașul căruia Magdalina Tămaș îi face, cum am spus, la 20 Novembre 1763, donația, importantă, de 131 de florini (no. XXXIII) și care-și are datornici la 1764. O icoană e datorită lui « popa Simeon, zugrav », de sigur unul din pictorii ambulanți, de cari era plin Ardealul [1]).

Aici găsim, după acel « Ianăși din Hațăg », sfințit de Vlădica Atanasie, al doilea ctitor al Unirii [2]), după « popa Drăgan din Hațeg », sfințit întâi ortodox la Arad și câștigat de episcopul Patachi [3]), și Iosif, numit de Inochentie Clain [4]), pe Dimitrie Papp din 1781, care avea cunoștință de limba Bisericii catolice. Apoi a jucat un rol mare acel Chiril Țopa, învățat latinește, a cărui activitate ni e cunoscută, destul de larg, prin alte izvoare [5]): « prea-cinstitul domnul vicareș » a dăruit bisericii sale cărțile de slujbă complete: Liturghia, Octoihul, Catavasieriul, Penticostariul, Molitvenicul și Ceaslovul, Catehismul, în 1811 [6]). El a trecut prin multe încercări din partea alor săi [7]).

La 1808 « poporul » cerea ca, de oare ce preotul Simion Popovici e prea bătrân, să se admită alături meritosul Avram Popovici (28 Iulie no. CXX).

Biserica ortodoxă era cea mai cercetată. Bisericuța a fost făcută, și cu ajutorul Comunei, încă din 1765 (no. XXXVI).

Avem pe câțiva din preoții ei, în fața neuniților, începând cu popa Vasile din 1787, până la Matiaș Sora sau « Soran » de prin 1798—1800 [8]). Caligrafia lor e dubioasă și limba chiar nesigură, în cele dintâi timpuri. E altfel însă când preoții își trimet fiii la studii ca să poată lua moștenirea părintească. Când parohul e bătrân, cum e cazul lui Simion Popovici, apoi lui Adam Novac, tot în 1808 și 1810, obștea cere să i se dea un ajutător. Vedem de aici cum a fost pregătit diaconul, apoi preotul Nicolae. Inaintașul, popa Maximilian, cu o scrisoare frumoasă, chiar cu pretenții artistice, devenit

[1]) Iorga, *Studii și doc.*, XII, pp. 282-3, no. XI.
[2]) *Ibid.*, pp. 288-9, no. XIX.
[3]) *Ibid.*, p. 289, no. XXI.
[4]) *Ibid.*, XIII, p. 111, no. 336; mai ales *ibid.*, p. 226 și urm.
[5]) *Ibid.*, no. 337. Semnează pe Penticostariu Iosif Laslo și un Nicolai « Gomfe » (?).
[6]) *Ibid.*, p. 110, no. 332; p. 111, no. 340.
[7]) V. lucrarea vicariului Iacob Radu despre vicariatul unit al Hațegului.
[8]) Iorga, *Studii și doc.* XIII, p. 110, no. 330 Pe alta, din 1828, e « malărul » Vasile Teodorovici; *ibid.*, nl. următor.

www.dacoromanica.ro

protopop, fixează împărțirea veniturilor, — și cutare din ele are un interesant caracter arhaic —, apăsând asupra îndatoririi noului tovarăș de a nu împiedeca ridicarea fiului său la preoție (n-le CXX, CLXXXII, CCCLXXIV). La 1795 un pașaport e dat pentru calul cumpărat de vicariul Tiron Dragoș (no. LXVI).

Biserica aceasta-și avea și învățătorul. La 28 August 1783 era Iacobiță Pop, a cărui soție, Maria, e pârâtă de un negustor din Bălgrad că l-a jignit în cinstea lui prin cuvinte de ocară (no. XXXIX).

Cea catolică avea în frunte un pleban cu al cărui titlu se cam încurcă cinstitul Sfat, zicându-i, în loc de *plebanus*, « Blebanus », « Bleibanus ». Ca și ceilalți șefi bisericești, dar, în această epocă austriacă, în fruntea lor, el caută să se apere contra pretențiilor, excesive și repetate, ale împărătescului « fișc » și contra cererilor militare, făcând ca birăul și jurații să se plângă de această împotrivire a « popilor de toate legile ».

De biserica reformaților mai nu se vorbește, după ce la 1753 apare școala în legătură cu dânsa (no. XXIII). Târziu, la 1787, apare pastorul ungur Ioan Török (no. XLIV), apoi, la 1793, Iosif Sarhégyi, căruia-i urmează Ioan Istok, pomenit și într'o afacere de zălogire din 1808, și aiurea.

V.

Invoielile se fac românește: dela Sfânta Vineri, ceea ce înseamnă Sfânta Paraschiva, la Sfântul Gheorghe.

Din sate vin, cu vitele, la târg, țărani, ca acel dela Clopotiva care-și pierde boii.

Românii ciobani se înțeleg cu Sfatul pentru pășunarea și a 600 de oi, al căror tarif, variabil în jurul a treizeci de crăițari, îl cunoaștem. Pe « hotarul » vechiu sunt numai stăpânitori de pământuri. In Decembre 1767 avem un proces al morarului Crăciun « dela moara din Beretea », bătut de un alt morar, Ioan din Hațeg: ei se împacă în fața judelui. La 1772 se judecă Zeicu din Zeicani (« Zeikfalva ») cu grănicerul (« miles limitaneus ») Mihail Macra din Pește ana Mare.

www.dacoromanica.ro

Nu găsim în legătură cu Sfatul pe acel « chir Sandul dela Hațeg », pomenit în niște socoteli negustorești încă din 1724 [1]), Carăle de mărfuri umblau, cu « cherigiii », până după 1800, mereu dela Vulcan la Hațeg [2]).

Chiar Hășegani, din oraș, ca Simion Marcu, au cu ce lua în arendă dela oraș, pentru oile lor, în 1793, muntele Coarnele. Un altul, Danciu Morotca, are, încă din timpul războiului recent, « pășunea hotarului », socotită acum pe anul militar 1793 [3]).

Un « Tzikucz mercator » între în niște socoteli la 1772.

Nu lipsesc meșterii, uneori gâlcevitori, gata să spargă capul. Astfel un cizmar bătăuș. Atunci Sfatul îi bate în piața publică și-i amenință cu izgonirea din breaslă. Tocmai la 1821 apare un zidar, Miclăuș Sandu.

Elemente românești sau grecești romanizate apar și în vecinătate, cu oarecare rosturi. Astfel la Orăștie, la Deva, unde, în 1794, *Postmeister* e Novac Mihai.

Din documentele germane putem să vedem, în moștenirea lui Nicoară Moraru și a lui Ioan Dumitraș, din ce se compunea mobila chiar și averea acestei burghezii românești: nu lipsesc nici tablourile pe pereți.

Grecii continuă cu « Kosta Görög Manole », din Iunie 1765, care-și are temelie de casă. La 1776, 4 Iunie, aflăm semnatar pe Μυχάλης Κεντηρὼ. Manole Grecul se judecă la 16 Decembre 1783 cu Ianuș Popescu al Ilonei. Tot la 1793 Hășegani, ca Gheorghe Apostol, au afaceri cu Greci din Orăștie. Stamati « Magarics », care poate fi însă Măgârdici Armeanul de mai jos, e, în acel an 1793, « arendatorul târgului Hațeg ». Dar numărul Grecilor nu va crește: e vorba de elemente risipite, așezarea lor fiind în orașele mari, în legătură cu vechea lor Companie privilegiată.

---

[1]) *Iorga, Stud. și doc.*, XII, p. 227, no. III (an. 1806). — Cantor la 1838 era, dintr'o veche familie locală, Gheorghe Găină, Inventariul averii sale din casă la 1811; *ibid.*, pp. 227-8, no. IV. Tot acest dosar, aflător la vicariatul unit, ar trebui publicat, întregire neapărată cu privire la ceea ce se prezintă aici.

[2]) *Ibid.* XII, p. 145.

[3]) *Ibid.*, p. 143, no. CCXCIV.

www.dacoromanica.ro

Ca și în Munții Apuseni, unde abuzurile acestor arendași au provocat în așa de mare parte mișcarea lui Horea, găsim la Hațeg, încă din 19 Mai 1770, în aceeași calitate pe un « Iosef Majárdits, ductor oppidi ». El era și « locotenent al birăului » încă din 1767. La 1772, acest Iosif Măgârdici (« Inainte-Mergătorul », Sf. Ioan) e chiar jude al orașului. De acum înainte, el se pierde cu totul în marea burghezie românească de acolo, cu atât mai mult, cu cât în aceste părți biserică armenească nu este. La 1783 ajunsese perceptor crăiesc și hărmințaș al Hațegului.

Țiganii apar numai în a doua jumătate a secolului, câte unul sau cu șătrile, care, așezându-se fără îngăduință, sunt izgonite. Cutare Țigan, care face și « bocsa », cutia orașului, cu nicovala lui, numită de două ori românește, se așează ca lăcătuș. Unuia dintre dânșii i se zice, cu numele de familie, Perpelea sau Pepelea. Uneori, după obiceiul rasei, se bat între dânșii, și Sfatul intervine cu pedepsele de bețe.

Ca nobili, în apropiere, e castelul lui Nicolae Kendefy, mai departe familia Nalaczy. Familiile românești, numeroase, și cu privilegii dela Domnii munteni, din marile sate vecine, ca Buda sau Budai dela Râul lui Bărbat, Zăicul din Zăicani [1]), nu se arată în legătură cu orașul, pe când ei sunt legați în tot felul, prin interesele lor, cu Țara-Românească, — acela care iscălea « Barbatvizi Miclăuș », cum îl trece, în litere cirilice și actul domnesc din 1631, fiind intitulat de Leon-Vodă, « prietenul Domniei Mele », într'un act de danie la Jupânești, la « Gura Jiiului » unde mai fusese stăpân un nobil de peste munți, probabil de același sânge, Fogarásy István.

Cu acest prilej, Vodă se adresează, în raport cu această moșie, Gorjani, și lui « Matiias din Hațeg, și cu fiii », rudă a nemeșului din Râul-lui-Bărbat » [2]). Un « căpitan de nemeși », Hortobágy, pe românește « Ortobachie », de spre Inidoara, e pomenit în același secol al XVIII-lea [3]).

---

[1]) Iorga, *Studii și doc.*, XII, pp. XXVII—VIII, 219 și urm.

[2]) *Ibid.*, pp. 281-2, no. IX. Pentru Matei-Vodă el e numai « Bărbat Micleuș ot Haţăg, den sat de la Răul-Bărbat »; *ibid.*, p. 213, no. II.

[3]) *Ibid.*, p. 228, no. XIII. Un « Andraș, biv Vel Hognoghiu », pe la 1730; *ibid.*, p. 221, no. VI.

www.dacoromanica.ro

Nobilimea mai mică din vecinătate se amestecă și ea, dar numai rare ori, și astfel găsim la 1785 pe Ștefan More din Pâclișa *(de Paklisa)* (no. XLII). Tot așa, în același an, un *miles* Ștefan Bogdány. Mihuț Milutin e întitulat nobil încă din 1772. La 1818 Sfatul trebuia să răspingă cererile nobililor Szláspataki, Kenderesi și Mara de a li se îngădui târguri mari de Joi.

Ici și colo apar Români de dincoace de munte, cărora, în epoca austriacă, pentru a-i deosebi de Românii ardeleni, «Wallachen», li se zicea «Wallachaner». Invoieli se încheie cu câte un mic boier de pe acolo, și cutare meșter fără lucru se duce acolo, în «Valahia», pentru pâne, sau un Hășegan, al cărui tată și-a căpătat rosturi în această țară liberă, pleacă într' acolo să continue afacerile. Găsim la 1807 un proces al boierului Dinu Rovinariu și al boierului Stanciu din Târgul Jiiului (no. XCV).

VII.

Dela un timp, alegerea Sfatului se face supt conducerea unui «udvárbiró» delegat, și îndată se va ajunge la impuneri, tot mai grele, din partea unui «fișc» împărătesc perfect organizat. Incă dela 1748 se poruncește, contra vechii datini de autonomie, a se primi acest Brosdoski, acuma «provisor fiscal», ca inspector asupra întregii vieți a orașului, care-l acceptă numai din datoria de supunere. Nu se recunoaște nici dreptul de a judeca în cazuri de omor și chiar de furt.

Viena apare, încă de pe la 1750 cu cererile ei. La 1750 chiar, cum Stanciu Szöcs, deci un Român: Suciu, n'a dat partea sa din dijma cerută pentru Impărăție i se sechestrează, și se și vând, vitele: «doi boi, o vacă și un viței» (no. XXI). Dar orașul ținea la vieața lui osebită: când, în 1751, i-se cere să trimeată reprezintanți în dietă, birăul Stan Diniș arată că ei nu cred că trebue s'o facă numaidecât (1751).

Dela centru vin totu și ordine birocratice mărunte și curioase, ca acela de «a distruge păsările» și se raportează că s'au ucis 650 (18 Iulie 1807).

www.dacoromanica.ro

Dar la 1765 se arată Administrației camerale, așezată la Inidoara, dorinți, între care oprirea « târgului liber », adăugirea încă unui târg pe lângă cele două care folosesc numai regimentului și care au suferit din cauza foametei, apoi recăpătarea « banilor munților », vânzarea morii erariului, scutirea servitorilor, cu protestarea că acea administrație a tăiat pădurile. In schimb Iosif al II-lea dărueşte orașului muntele Coarnele (v., la această dată, actul românesc).

Prin Guvernul central se introduc, către sfârșitul secolului, schimbări și de personal, pe cei noi orașul ajungând însă răpede a-i absorbi. Astfel, la 19 Mai 1770, găsim supt un act ciudata iscălitură negramaticală: « Petro Drosdoffsky, juratus oppidi notario ».

VIII.

Dregători militari germani se ivesc încă din 1772, când un proces se judecă înaintea căpitanului von Streng. Dar vicecolonelul judecător « de Sburlachi », din același an, pare a fi un Grec. Intre grăniceri e, la 1773, Antonaș Străițaru (« Sztreiczar »), apoi « nobilis militaneus Iosephus Bogsán de Zaikány ». La 1774 întâlnim pe Moise Sebastian.

Regimentele grănicerești aduc, după 1760, o vieață nouă. Sub ofițeri străini, locotenenți, căpitani, ai noștri, căutându-și de vechile îndeletniciri în vieața civilă, devin grăniceri, — și nevestelor trebue să li se zică: « grănicerese », — « gefreiter », caporali, fiind cel mai înalt rang la care poate ajunge până atunci nația. Sunt între ei « invalizi » și « ½ invalizi ». Cutare a servit însă și la husari și s'a întors din campaniile în Apus rănit, « plessiret ».

Când, în 1815, Sfatul e învinuit că și acolo s'au produs « emigrații », adecă treceri peste munți, el se apără, arătând, că, locul fiind « militarizat », aceasta e cu neputință și că până și « iobagii de pe pământul bisericii » isprăvesc înrădăcinându-se.

Influența militarilor crește tot mai mult. La 1810, când moare fibirăul Țeligrădeanu, urmașul, Filip Petru, e ales « cu aprobarea comandantului nobilului regiment », și e însuși

www.dacoromanica.ro

grănicer. Grănicerii aceștia rămân credincioși Bisericii lor. La cea unită, iscălește, în termini mai mult de tabără, un « Dimitrie, Donci, hodnogi la peenzion » [1]), pe care-l găsim în condica noastră, într'o afacere cu Sfatul. Cantorii, trecători, erau militari, și orașul, dorindu-și unul permanent, cere, la 1807, pe Nicolae Popovici din Bălgrad (Alba-Iulia) (no. XCVI).

Chiar, din când în când, membrii Sfatului sunt puși la lucru de acești imperioși patroni, ca orice oameni din mulțime, lucru de care ei se și plâng, la 1816.

Totodată apare și meșterul străin, în primul rând tâmplarul, *Tischler*-ul. El pretinde să nu se mai îngădue altul cu această meserie, căci « locul e mic »; dacă vede că se așează și alții, el, pierzând monopolul, se duce aiurea (no. CCXL).

IX.

Cum orizonturi se deschid, acum, în vasta Monarhie, legături strânse se observă la sfârșitul veacului al XVIII-lea cu părțile bănățene vecine. Vin de acolo grăniceri, cu cară cu boi și cai, ca să-și caute animalele furate. Aduc certificate dela ofițeri germani, cari scriu românește numele Orăștiei. Intre ei sunt de aceia cari, ca și în părțile Hațegului și Inidoarei, poartă, *pe acest teritoriu comun*, peste hotarul ardelean, venerabilul nume al lui Băsărabă, păstrat neatins peste o jumătate de mileniu (1795).

Limba germană pătrunde astfel în acest vechiu centru de tradiție, în care Români, mai mulți, și Unguri trăiau împreună, în cea mai bună înțelegere și colaborare, fără Sași sau alți Nemți, cari n'aveau ce să caute aici decât numai, cum era de așteptat, în epoca iosefină. Avem deci un șir de acte nemțești, din care am ales câteva.

Găsim de mai multe ori și pe învățătorul școlii împărătești, după noul sistem iosefin. Il chiamă Hamerle, nume care amintește pe al unui vestit diplomat austriac din secolul al XIX-lea, Haymerle (nr-le CXXXII, CLXXXVIII, CCIII).

[1]) Iorga, *Studii și doc.*, XII, p. III, no. 335.

www.dacoromanica.ro

Dar, *în același timp, limba românească, încă de pe la 1780, pătrunde în acte publice*, și am dat tot ce se cuprinde românesc în acest registru, înlocuind bizara și caricaturala ortografie ungurească prin aceea de astăzi, cu notarea cuvintelor nesigure.

Avem jurăminte de o formă străveche, contracte private, însemnări ale Sfatului, totul afirmând caracterul din ce în ce mai pronunțat al acestui străvechiu centru românesc. In același timp limba maghiară a cedat complet terenul înaintea acelei aduse de noua stăpânire.

In Consiliu erau, la 1793, lângă Dumitru Băiașul (Bajas), ca prim jude, Românii: Isac Cismașul, Gheorghe Muntean, Ștefan Ciuciu, Ilie Todosie și Andraș Borhac, — cum se vede *numai Români*. La 1795 se adauge un « Heppa Manolle ».

In noul secol, la 1807, stăpânirea românească asupra orașului se dovedește încă. Judele, venit din Alba-Iulia, e un Bogdan Beligrădeanu, notar chiar Apostol Munteanu. Lângă ei: Nicolae Apostol, Ștefan Ciuciu, Ilie Todosie, un dubios Ștefan Vászi. Fusese și un Iosim Ivașcu, un Atanasie Todose.

La 20 Octombre 1819, retrăgându-se Vasi, se dădu dela Guvern ordinul de a se alege judele « fără influența domnilor ofițeri și soldați », și voturile se adunară asupra lui Ioan Ciuciu, notar rămânând bătrânul care iscălea cu ortografie ungurească: « Muntyán Apostol ».

X.

Peste doi ani veneau pribegii mișcărilor revoluționare dela noi, aducând din alte locuri, mai bogate, vești de o viață mai largă, pe care o tulburaseră acuma fatale, dar trecătoare mișcări. Peste câteva luni însă, la 1821, în toamnă, se putea anunța că aceștia, « boierii și alți locuitori veniți din Moldova și Valahia », s'au întors, prin pasul Vulcanului, la ale lor.

Era pe atunci o viață așa de scăzută la Hațeg, încât, la ordinul de vaccinare, trebui să se răspundă că, fiind provincialii în număr așa de mic, în anii 1818 și 1819 nu a fost niciun copil de vaccinat.

www.dacoromanica.ro

Acuma, în decăderea absolutismului iosefin de-a-lungul războaielor pierdute, Sfatul se întoarce pentru corespondența cu Guvernul și alte instanțe administrative la vechiul stil maghiar, românește scriindu-se numai în afacerile bisericești, și, încă, preotul din 1815, e mândru că poate iscăli supt o învoială în limba sa cu Sfatul: Görög György. Alături, tot ce privește pe grăniceri, toate judecățile în legătură cu populația, cea mai mare parte din însemnările zilnice sunt tot în nemțește.

Biserica unită nu sufere, cum se arată și în Istoria vicariatului hășegan de răposatul vicariu Iacob Radu, nicio influență ungurească. La 1842, descendenta prin căsătorie a vechii familii Ciuciu, Maria, închina, cu fiul Ianoș, al cărui nume singur e scris cu litere cirilice, sfeșnicare bisericii unite [1]).

Dar din ce în ce lucrurile mergeau mai greu. O autonomie care ținuse veacuri era pe sfârșite față de noile împrejurări. La 1830, jude fiind Ioan Novac și notariu un Mihnea, — ce vechiu nume eroic! —, Mihnea «Nots», se arată că, lipsitde orice proprietate și venit, în orașul «militarizat» al grănicerilor, Sfatul umblă din casă în casă pentru a se aduna, supărând pe gospodari și familiile lor cu astfel de vizite oficiale. Se roagă, deci, în acea zi de 21 Decembre, ca, deoarece pe locul unei vechi case surpate în piață se face școala românească, să li se îngădue o cameră pentru ședințe.

O formă românească murea. Dar grăniceria însăși era o alta. Și o a treia se ridica, menită să întreacă pe celelalte și să li supraviețuiască: școala liberatoare și înălțătoare a sufletelor, pregătitoare a voinților.

[1]) Iorga, *Studii și doc.*, XII, p. 110, no. 329.

www.dacoromanica.ro

DIN CONDICA HAŢEGULUI

I.

Specificatio rerum filii quondam Ioannis Dumitrasch ex Hátseg.
10 Parata pecunia 10 rflor. et 6 xri, qui erga interesse per annum ab uno floreno trium xrorum apud Dumitru Bajas existunt.
2-do una vacca minor, aut 6 mariani.
3-tio una mensa lignea.
4-to unum scamnum ligneum longum.
5-to unum linteamen.
6-to duo pulvinaria.
7-o unum majus ahenum cujus manubria ferro.

Magistratus hatsegiensis.

N.B. Quod istud ahenum noverca jurare vult quod illud ipso cum salario marito *(sic)* aquisiverit.

* II.

Formulă de jurământ.

Eu T.T. jur pe Dumnezeul mieu cel Sfânt, pe Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh, Sfânta Treime, un singur veşnic Dumnezeu, că voiu îndeplini dregătoria mea de fibirău cu cea mai mare credinţă. Voiu fi credincios, supus mai marilor miei, cum este Maiestatea Sa Crăiasa noastră, magnificul inspector şi subinspector. Împreună cu juraţii miei voiu lucra drept şi legal, pentru toţi, fie sărac sau bogat. Cu ajutorii miei voiu fi supus şi ascultător faţă de Fiscul regal, care e mai marele mieu.
Aşa să mă ajute Dumnezeu şi să-mi dea fericirea veşnică.

* III.

Copia hotărîrii nobililor Ţării *(Nemesország deliberatum mónak copiája)*.
In liquidandis ad invicem pretensionibus inter Comitatum Hunyad, oppida Hatzeg et Hunyad sic est:
Din declaraţia martorilor din Inidoara şi Haţeg şi din declaraţia altor mulţi martori, s'a constatat lămurit că oraşele Inidoara şi Haţeg

---

* Bucăţile însemnate astfel sunt traduse din limba maghiară de d-ra Viola Papp.

www.dacoromanica.ro

n'au avut dreptul de vieață și de moarte *(ius gladii)* și, fiind dependente de județ mai ales în chestiunile juridice, de aceea trebue evident accentuat aicea că în causele criminale, ca: furtul, asasinatul și în alte crime asămănătoare judele din Hațeg și din Inidoara să nu judece, ci, ca și până acum și de acum înainte, în asemenea cazuri, persoanele prinse să fie predate în mâna oficiului județean.

Oficiul județean însă n'are dreptul să împiedece și să tulbure pe orășeni în legile lor desbătute în judecătoria orașului, după datinile lor obișnuite, însă partea care nu este mulțămită cu legea poate să ducă în fața forului prefectural *(praefecturale forum)*. La altele neprevăzute de lege, precum caii de poștă și plata serviciilor ordinare, să nu fie obligați, ci să fie datori a ajuta pentru serviciile Maiestății Sale. În aplicarea impozitelor să fie observate legile în uz.

Actul s'a încheiat la 3 Mai 1725.

Eliberat de către secretarul gubernial.

* IV.

9 Noemvrie, 1725.

Orașul Hațeg alege jude și jurați din cele trei religii: rom.-cat., reformată și românească. Numele lor urmează:

Jude: Szaniszló Francisc

Notar: Ujfalúsi Ștefan

Jurați cat.:	Groza Martin	Szöcs Ioan
	Vinczi Paul	Szöcs Iosif
Jurați ref.:	Mohai Sigismund	Asztálos Ladislau
	Ciuciu Stefan	Szöcs Martin
Jurați rom.:	Misa Ioan	Martin Bociat
	Cizmadia Lazăr	Munteanu Marian.

* V.

6 Februarie, 1731.

Supt prezidența primarului, cinstitul Lazăr Cizmadia, și a juraților adunați în casa sus-numitului primar, s'a prezintat nobilul domn Szabó Ioan, cu depunerea taxei de 1 florin, și roagă pe susnumitul primar și jurați să meargă la locuitorul Kalima Gavril pentru ridicarea unei datorii de 15 florini. De aceea, ei, după primirea taxei, s'au dus la Kalima Gavril, unde negăsind altceva decât casa lui, prețuind 15 florini, a fost trecută în posesiunea domnului Szabó Ioan, cu toată rugămintea lui Kalima Gavril. Fapt despre care dăm aici scrisoarea noastră doveditoare, din porunca domnului jude și a juraților.

Solymos Ștefan, notarul orașului.

www.dacoromanica.ro

* VI.

12 Mai, 1731.

În prezența primului jude, cinstitul domn Lodingos Ștefan și a juraților, adunați în casa domnului prim jude, s'a înfățișat domnul Sebeși Ștefan și, după depunerea taxei de 1 florin, roagă pe primul judecător și pe jurați să meargă la femeia Groza, pentru ridicarea datoriei de 36 florini. În ziua prescrisă, ducându-se la femeia sus-numită, n'au găsit altceva decât 4 lanuri în Lunca-de-sus, cu o valoare de 36 florini, și au fost trecute în posesiunea domnului Sebeși Ștefan, mulțămindu-se cu această execuție. Fapt ce a fost scris îndată de către notarul orașului.

Francisc Peszti.

* VII.

S'a constatat, din obligațiunile ipotecare, în mai multe rânduri, foarte evident că imprumutătorul pe amanete, în paguba amanetatorului, a început obiceiul de a pune în act că numai cu banii câștigați de pe munca sa proprie poate răscumpăra dreptul său, lucru ce este în contrazicere cu legile țării. De aceea s'a luat hotărîrea, subt pedeapsa stabilită, că nimeni n'are dreptul de a proceda în modul sus notat, ci trebue fixat un termen oarecare în obligația ipotecară.

Eliberat din ședința judiciară a orașului Hațeg.

Notarul Francisc Peszti.

* VIII.

Eu, locuitorul din județul Alba, din localitatea Aiud, Ioa Berc i fiind cu soția răposatului Ujfalúsi Ștefan, răposata Amalia Berc i, buni, și fiind tutorul legal și plenipotențiarul fiului lor Iosif, protestez solemn că orfanul sus-numit, având în județul Inidoara, în hotarul Hațegului, în locul numit Dealul Mare, între vecinii Mihai Sigismund și Paul Györfi, o vie care, în anul 1739, luna Martie, a fost dată d-lui Pozsoni Mihail de către mine, ca împuternicit al copilului, în schimbul unei datorii făcute de către răposatul Ștefan Ujfalúsi, cu condiția să fie în posesiunea lui până ce datoria se va achita,

Până acum a stăpânit-o cu pace, însă acuma, nu știu din ce cauză, vor să-l tulbure în stăpânirea viei, fapt contra căruia protestez solemn, în calitate de tutor al copilului.

Cer ca protestarea aceasta să fie adusă la cunoștință prin notarul orașului.

Idem qui supra:
Ioan Berczi nobilis,
oppidi jurat. assessor.

Per jud. op. Hateg not.
Andr. Dévai.

www.dacoromanica.ro

* IX.

21 Iunie 1741.

Văduva răposatului Csulai Iosif, Catalina, declară pe Pozsonyi Mihail ca plenipotențiarul ei în toate lucrurile juridice.

Dat prin mine,

Andrei Dévai, notar județului.

* X.

19 Mai 1742.

Orașul Hațeg alege juzi și jurați din cele două confesiuni: reformată și valahă. Numele judecătorilor și juraților urmează:

Judecător: Borsos Ladislau
Notar: Dévai Andrei

Jurați:
- Dragomir Isac
- Cristea Gheorghe
- Macsa Mihail
- Străin Danciu
- Todosie Ianoș.
- Tămaș Petru
- Mățian Mihail
- Ciuciu Petru
- Ciuciu Ioan
- Mățian Ioan
- Kótke Ioan
- Popescu Gheorghe
- Sollymos Isac.

* XI.

31 Mai 1743.

Înălțimea Sa Primul Inspector d. Kornis Anton, pentru a îndeplini în aceste două orașe dregătoria sa, aici, în orașul Hațeg alege judecători și jurați din cele trei confesiuni: rom.-cat., reformată și valahă, după cum urmează mai jos:

Judecător: Ciuciu Petru.

Notar: Andrei Dévai.

* XII.

22 Iunie 1743.

On. domn Ștefan Nánasi, provizorul actual al magnificului baron Nalacsy Iosif, declară pe domnul Kassai Samuel ca plenipotențiarul său, în procesul ce are cu domnul Ladislau Miloki.

n fața notarului judiciar:

Andrei Dévai.

www.dacoromanica.ro

* XIII.

9 Iunie 1744.

Domnul Sallar Ivan, din Caransebeş, declară pe domnul Ciuciu Petru, locuitor în oraşul Haţeg, ca plenipotenţiarul său şi îl învesteşte cu puterea de a stăpâni pământurile sale, însă cu condiţia de-a nu vinde fără înştiinţarea şi aprobarea lui.

Andrei Devai,
not. jud. al oraşului Haţeg.

* XIV.

9 Iunie 1744.

Fiind adunaţi în casa judelui Patachi Pavel, pentru aranjarea unor lucruri oficiale, s'au înfăţişat înaintea noastră locuitorii oraşului Haţeg: Mihail Cizmadia şi Sallar (zilerul) Ioan pentru o controversă avută din cauza pământurilor. S'a rostit hotărîrea ca Mihail Cizmadia să dea lui Ivan Sallar 7 florini ungureşti, în schimbul cărora Ivan Sallar renunţă la toate pretenţiile, ne mai tulburând nici pe Mihail Cizmadia, nici pe succesorii lui, în posesiunile lor. Ceea ce s'a scris în scrisoarea noastră de contract şi iscălit de notarul oraşului.

Eliberat de către notarul oraşului,

Andrei Dévai.

* XV.

1 Septemvrie 1744.

Magnificul baron Nalaszi, Nalaszi Iosif, declară în faţa mea ca împuternicit şi procurator al său pe domnul Bara, în pricina sa cu Miloki Ladislau şi Görög Costin.

* XVI.

13 Mai 1745.

Nobilul Popa Gheorghe, locuitor în Zibalia, cu depunerea taxei, aduce la cunoştinţă publicului să nu cumpere nimeni dela fratele său Ioan Popa moştenirea ce a primit dela răposatul Popa Mihail şi Ioan, până ce nu se va face împărţirea.

* XVII.

2 Decemvrie 1746.

In faţa primului jude Cristea Gheorghe, locuitorul Moise Roman declară ca imputernicit al său pe Nicolae Duca, în procesul lui cu Iorga Ieremia.

Andrei Devai, notar.

www.dacoromanica.ro

* XVIII.

21 Ianuarie 1748.

Din voința orașului, supt prezidența domnului Brosdosski Martin, birău de curte fiscal *(fiscalis udvarbiro)*, s'au ales judecător, jurați și notar.

Judecător: Rusan Nicolae

Jurați:
- Dragomir Isac
- Pataki Pavel
- Dévai Andrei
- Străin Danciu
- Cristea Gheorghe
- Todosie Ioan
- Sollymos Isac
- Simion Cizmaș
- Roman Petru
- Zaharia Popi
- Mihai Munteanu
- Ciuciu Petru

Notar: Sárszai Ștefan
Prim ajutor: Berlova Gheorghe.

* XIX.

8 Ianuarie 1749.

Din voința orașului, subt prezidența domnului Brosdosski Martin birău de curte fiscal, s'au ales, judecător, notar și jurați.

Judecător: Patachi Pavel
Notar: Sarszai Ștefan

Jurați:
- Dragomir Isac
- Cristea Gheorghe
- Străin Danciu
- Dévai Andrei
- Sollymos Isac
- Suciu Anton
- Todosie Ion
- Farisznyái Stojan
- Roman Petru
- Zaharia Popi
- Szilágyi Isac (Sălăgeanu)

Birăul cel mic Ioan Mertzin.

* XX.

23 Februarie 1749.

Fiind adunați în casa fibirăului orașului Hațeg, domnul Patachi Pavel, s'a prezintat în fața noastră soția răposatului Borkány Ștefan, femeia

www.dacoromanica.ro

Cocioba (Kocsoba) Ancuţa, cu cererea ca dijma ce trebuia să o dea, de mai mulţi ani de-a rândul, după produsul recoltei făcute în hotarul Haţegului, a crescut la o sumă foarte mare, şi cere să se facă o scădere. La cererea ei, cu invoirea oraşului întreg, se scad 55 de florini, rămânând ca ea, Cocioba Ancuţa, să depuie în sama oraşului 15 florini, cu condiţia ca în viitor să plătească dijma regulat. Despre care dăm scrisoarea aceasta de învoială.

P.S. Acei 15 florini s'au dat în mâna perceptorului Cizmadia Simion.

Eliberat de către notarul oraşului Haţeg

Ştefan Sarzai.

* XXI.

6 Ianuarie 1750.

Perceptorul Stanciu Suciu (Szöcs), având o lipsă de 55 de florini la banii adunaţi din dijme, i s'au luat 2 boi, o vacă şi un viţel, şi, fiindcă n'au fost răscumpărate, şi oraşul având nevoie de bani, vitele au fost vândute aici, în oraşul Haţeg, lui Ioan Székely şi Petru Székely. S'au mai adăugat 28 florini, şi au fost daţi de către Dragomir Isac şi Andrei Dévai perceptorului general, Túry Ladislau, din partea oraşului, ca diurnă pentru solii din Viena.

Sarzai Ştefan,
jud. not.

* XXII.

12 Ianuarie 1752.

S'a tocmit turma de oi a lui Farkas Balint pentru pământurile de dincolo de apă, până în ziua de Sf. Gheorghe.

* XXIII.

6 Februarie 1753.

Fiind adunaţi în casa fibirăului Isac Dragomir, s'a prezintat în faţa noastră soţia răposatului Mihai Sigismund, Horváth Sárolta, declarând că locuitorii din Haţeg, bătrânul şi tânărul Gheorghe Popescu, au împrumutat dela Mihai Sigismund 100 de florini, din banii strânşi pentru şcoala reformată, în anul 1747. Ei mai târziu au restituit banii, însă contractul n'a fost dat înapoi de către Sigismund Mohai, care a zis că l-a pierdut; de aceea femeia Horvat Sárolta, care a fost de faţă la înapoierea banilor, este martoră. Lucru ce se certifică şi de noi:

Isac Dragomir,
Paul Patachi.

www.dacoromanica.ro

* XXIV.

20 Ianuarie 1754.

Din voința orașului, s'a ales domnul Borsos Ladislau ca fibirău al orașului, Dévai Andrei ca notar, și jurați:

Isac Dragomir	Satszári Ștefan
Gheorghe Cristea	Borsos Mihai
Simion Cizmadia	Ioan Marian
Stoian Farisznyái	Iosif Szallai
Teodosie Ion	Filip Gheorghe.

* XXV.

21 Februarie 1754.

Soțul femeii Szemerei Sarolta, domnul Csernatony Benedek Francisc, declară ca împuternicit al lui pe notarul orașului Hațeg și pe domnul Ioan Munteanu în aranjarea moștenirii rămase dela răposatul Soitar Ivan.

Andrei Dévai, notar.

* XXVI.

Anno 1754, die 25-ta Aprilis.

Congressus iudicis primarii, iuratorum civium ac inhabitatorum oppidi Hatzeg, in eodem oppido, in domo nobilis Michaelis Borsos, celebratus.

Se cetește ordinul magnificului guvernator regal, după care inspecția orașelor Inidoara și Hațeg este încredințată prefectului din județul Inidoara magnificului guvernator, magnificului domn Radnai Bálogh Ladislau. În puterea acestui ordin magnificul prefect, prezintându-se în mijlocul acestui oraș, unde s'a cetit și s'a explicat locuitorilor ordinul on. guvernatorului regal, fiind primit și de locuitori, supunându-se cu toții magnificului domn, după ordinul Excelenței Sale guvernatorului regal, înainte de cetirea ordinului, provizorul fiscal *(fiscalis provisor)* din Hațeg, d. Brosdosski, a expediat o protestație germană, subt numele domnului, prin care cere inspecția orașului pentru persoana lui. Cu toate acestea orașul, respectând ordinul Excelenței Sale guvernatorul regal, recunoaște pe magnificul inspector.

* XXVII.

19 Ianuarie 1755.

În datoria ce a trecut asupra orașului, să fie notată observația aceasta: locuitorii orașului să fie împărțiți în 3 clase: 1) clasa de sus; 2) clasa de

www.dacoromanica.ro

mijloc 3) şi clasa de jos. Acei cari s'au aşezat în oraşul Haţeg după ce a fost făcut contractul de datorie, aceia să contribue la această datorie, numai pe jumătate, atât locuitorii vechi cât şi urmaşii celor cari bat banii *(sic?)*.

* XXVIII.

20 Februarie 1758.

Din voinţa oraşului s'a ales fibirău al oraşului d. Zaharia (al) Popii, Notar: Dévai Andrei.

Juraţi:

Dragomir Isac	
Stoica Diniş	Dumitru Neagoe
Todosie	Oprea Apostol
Ciuciu Ion	Drăghici Munteanu
Szallai	Gheorghe Filip
Sarzai	Székély Petru.

In acelaşi an, domnul Görfy Paul declară pe domnul Ciuciu Ion ca plenipotenţiarul său în procesul său cu Mihail Bucur.

Andrei Dévai, notar.

XXIX.

* FORMULĂ DE JURĂMÂNT

Eu N. N. jur pe Dumnezeul care este Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt într'o singură persoană, un singur veşnic Dumnezeu, că, fiind ales fibirău al oraşului, voiu îndeplini dregătoria mea drept şi legal, voiu face judecata după legea ţării, independent de persoană, fără consideraţie de va fi bogat sau sărac, voiu ţinea totdeauna interesele oraşului mai presus de interesele mele personale. Nu voiu face nicio ilegalitate cu ştirea mea, în dauna oraşului, sau în dauna fiscului regal. Voiu asculta ordinele superiorilor mei, şi le voiu executa cu cea mai mare conştiinciozitate. Secretele oficiale, voturile şi sentinţile de judecată le voiu păstra cu cea mai mare credinţă, întru cât am drept de publicitate. Aşa să-mi ajute Dumnezeu şi Sfânta Evanghelie.

XXX.

Anul 1760, 9 Decembre, am ales pe Ioan Martin ca jude ajutor al oraşului nostru, până la alegerea judelui.

Andrei Dévai, notar.

www.dacoromanica.ro

* XXXI.

2 August 1761.

Primarul orașului, domnul Stan Diniș, a anunțat orașul să aleagă și să trimeată deputați în Dietă, însă orașul nu vrea nici să aleagă, nici să trimeată.

* XXXII.

3 Iulie 1762.

Borsos Cristina, fiica răposatului Borsos Mihail, declară în față judecătoriei să nu cumpere nimeni de la Ioan Borsos, fiul lui Mihail Borsos, pământ, până ce nu se va face împărțirea; în caz contrar, vor pierde banii.

Hațeg; dat ca mai sus. Andrei Dévai, notar.

* XXXIII.

Tămaș Magdalin donează bisericii valahe 131 florini.

Hațeg, 20 Novembre 1763. Andrei Dévai, notar.

* XXXIV.

10 Martie 1764.

Răposatul Alecu Costa fiind dator bisericii valahe unite cu 22 florini, se sechestrează un pământ de porumb al lui în Lunca-de-jos, care este în vecinătatea pământurilor lui Ioja Ivașcu și Horváth Ioan. S'a sechestrat și o bucată de pășune în vecinătatea bisericii. Act ce s'a făcut în fața noastră.

Ioan Ciuciu, fibirău
Ioan Cizmaș
Ioan Zaharia
Filip Gheorghe
Iosif Roman.

* XXXV.

2 Octomvrie 1764.

Domnul Szabó Ioan declară pe respectabilul domn Pap Ioan, vechil, ca plenipotențiarul său în toate afacerile sale juridice.

Ștefan Tarzai, notar.

www.dacoromanica.ro

XXXVI.

Inidoara, 15 Ianuarie 1765.

Inţelegere cu organele fiscale Delegaţi:

1-mo judex primarius candidatus et electus ac etiam more solito installatus existit circumspectus Iosephus Mogordits, catholicus, civis hatzegiensis.

2-do notarius ordinarius, circumspectus Andreas Dévai, reformatus.

3-tio jurat. ejusdem oppidi, et quidem:

Ex catholicis et unitis:

Ioannes Horvat, catholicus
Alexander Borsos, catholicus
Siván *(sic)* Takách, unitus
Ex reformatis Iosephus Kazai.
Ex non unitis:

Ioan Ccizmas	Iozssie Román
Ianás Dumitresk	Filip György,
Mojsse Román	Solymos Zaharia,
Miklos Popesk	Iossie Sztánchul.

Se înaintează «Administraţiei camerale» din Inidoara. Urmează cereri.

1. Die Bitte wegen Einstellung des Freyen Markt.

2. Ferner die Bitte wegen Überkommung einem *(sic)* Jahrmarkt für der *(sic)* Gemeinde selbst, weil von den bereits bewilligten 2 Jahrmarkte das löbl. Regiment die Einkünfte benutzet und durch die eingefallenen Hungersnoth nicht einmal eine die dem kurz befürchtenden *(sic)* nicht unirten Kirche zu bauen aussstandt.

3. Es sind uns die Gebürgs Gelder abgenohmen, wo leider unter die Gemeinde getheilt, dahero bitten wir, da der Noth im Früchten eingefallen und selbsten für die erhalten Früchte grosse Geld-Beträge schulden.

4-to. Bitten wegen Verkaufung der Aerarial-Mühle zu Hátzeg, weill durch so oft leisteten Roboth bey demselben, davon Brücken und Strassen, nebst dem Herrn Dienst nicht einmahl

1/4. Jahr zur eigenen Wirthschaft übrig bleibt, wovon die Armuth hier rühret.

5-to. Dass die Hunyader Administration die Hátzeger Gross Waltung zur Kohlenbrennen abgeht, wo doch im Teritorio des Orths Hatzeg besteht und der Grund uns gehöret.

6t. Bishero halten wir Knechte, wo uns die Contribution der Kamaral-Cassa zahlten, seit 6 Jahren her heriegen müssen sie auch die compagnia Grund- und Köpf Steuer zahlen, wo mir eingelegt gar keinen auftreiben künnen und dahero die Gemeinde *(întrerupt)*.

www.dacoromanica.ro

* XXXVII.

16 Iunie 1765.

Fiul răposatului Görög Costa (Grecul), Manole, aduce la cunoștință orășenilor să nu zidească nimeni casă asupra temeliei sale.

Hațeg, anul mai sus scris.

Eliberat de către
Andrei Dévai, not.

* XXXVIII.

Decemvrie 1767.

Fiind adunați la casa locotenentului orașului Hațeg, au fost aduși în fața noastră morarul Crăciun, de la moara din Beretea, fiind bătut de morarul Ioan din Hațeg. In timpul judecății ei s'au împăcat. Morarul Ioan dăduse 10 florini morarului Crăciun, cu condiția că de aici înainte ei vor trăi în cea mai mare liniște și prietenie și nu se vor mai amenința unul pe altul. Actul s'a încheiat în fața noastră și despre care dăm aici scrisoarea noastră de învoială.

Hațeg, dat ca mai sus.

Magardics Iosif, locot.

Patachi Pavel
Dumitru Bajas
Szallai Iosif
Székely Petru
} asesori

XXXIX.

Hatzeg, den 28-ten Aug. 1783.

H. Dumitru Kondoron, von Karlsburg, Handelsmann, wider die Maria, des Wallachischen Schulmeister Jacobiza Pop von Hatzeg Weib, will Unehre die ihme gedachte Maria dadurch benohmen, da sie ihne den 27-ten Aug. 1783 in der Behausung des hiesigen Oberrichters Dumitru Bajas einen Betrüger gescholten, gerichtlich suchen.

XL.

19 Septemvrie, 1783.

« D. Iosephus Magardits, perceptor regius et tricesimator. »

XLI

Anheut, den 16-ten Decembris 1783, erscheinet vor dem hiesigen Magistrat der Gränitzer und griechisch, Handelsmann von Hatzeg, Mihaly Grek, und klaget wieder den Gränitzer Janos Popeszk al Illonj

www.dacoromanica.ro

dass er ihme zur Zeit wie selber die Hatzeger Marktsgefähl in arrenda gehabt, als bestelter Weinschenker, sechs und sechzig deutsche Gulden, sage 66 Rfl. schuldig verblieben seye. Der Beklagte bringt an dass er dem Kläger seines Wissens nichts schuldig seye. Da aber der Beklagte nichts schriftliches noch sostiges zum klaren Beweis fürbringen kunte, wurde ihm ein Jurament abzulegen aufgetragen, welches er auch in öfentlicher Session abgelegt und dadurch von Anforderung der Schul zu 66 Rfl. mit dem Michaj Grek sich entlediget hat. Sign. Hatzeg ut supra.

Dumitru Bajas,
Oberrichter.
Joseph (?) Kappenker m. pr. notarius.

XLII.

Anno 1785, 28 Martii.

În oppido Hátzeg, domo primarii iudicis, Demetru Bajas, constituto toto magistratu pro tribunali, in praesentia tit. domini Stephani More de Paklisa, assumptae sunt variae praetensiones honestae feminae Susannae Inczedi, prius Petri Drosdovszki relictae viduae, nunc vero conf[iniarii] militis Stephani Bogdány consortis.

XLIII.

5 Mai, 1785.

Lista averii rămase dela Nicoară Morar:
1-o. Unum ahenum cupreum 8 justarum.
2-do. Unum d° d° minus 2 justarum.
3-tio. Unus ferrius sartago pro placentis aptus.
4-to. Unus malleus ex cin[1]) pro arte coturnariorum.
5-to. Duo cultri mensuratorii pro coturnis.
6-to. Unum veru.
7-o. Unum pulvinar.
8-o. Duo mantilia.
9-o. Una mappa pro ornamento domus.
10. Duo boves in 27 rfl. venditi.
11-o. Parata pecunia rfl-ni 30, qui adjuncti boum rfl-nis 27 efficiunt summam rfl-norum 57 et traduntur in interesse confiniario et jurato Iuon Popessk per annum, a quolibet rfl-no 3 xrs computando.

Tutor autem ordinatus est confiniarius Stama Manolya, qui omnibus orphani bonis invigilare tenebitur.

[1]) German: *Zinn*, cositor.

www.dacoromanica.ro

Domus orphani elocatur penes taxam 5 rflorenorum provido Petrutz Dobos annuatim, annus autem incipiet 1-a aprilis a. 1787.

Quae res per magistratum ordinata est a° 1787, die 12 Ianuarii.

Dumitru Bajas judex pr.
Iosa Ivask 2darius judex.
Iuon Poppessk, juratus

XLIV.

15 Februarie 1787.

Judecată pentru Nicolae Cristea și mama sa, tutoarea lui Mihail Cristea, cu datorie la familia fostului pastor reformat Ioan Török.

XLV.

16 Februarie 1787.

Procesul lui Atanase Popescu, grănicer, cu soția, Iulia, înaintea lui « honorabilis » popa Vaszilie, Ion Kózan et Maria Muntyán. Împăcare.

XLVI.

Eodem tempore (1787, die 16-ta Februarii) providus Petru Botya ex Klopotiva tempore nundinarum nunc praeteritarum suos duos boves experditos et per confiniarium Petrutz Szirb hatzegiensem interceptos penes propriam verificationem, depositis pro intertentione 12 grossis, ad se accepit.

XLVII.

27 Februarie 1787.

Împăcare între grănicerul Moise Sebastian și « suum socium et quaestorem Kosztandin Focka »: « titulo desudationis nihil aquiret ». Dator la Bogdan, la Szemak (Grec: Semaca), la Panaiodot (« Panajododt »), la Dinu (« Gyinu ») Apostol și Atanase Popescu.

XLVIII.

Chizeși (Kiszesije) bun[i].

Ci 1-iul ieu jupânul Dinu Apostol, chizeș a lu Iuon Bajas, despre partea (dispepartya) muieri dumnelui, c'a fugit (fuszite).

A 2-le. Ieu jupânul Ianoș Abraham, iară chizeș bun.

www.dacoromanica.ro

A 3-le. Jeu, jupânul Mihai Cornișan, cu mama dumnelui, jupâneasa Crișca (Kriska), chizeș buni, care naintea mè, a birăului celui mare, Dumitru Bajas.

Anno 1787.

Care noi toți dăm cu sufletele cum că duoă (duoy), 2, ori o fugit și o prinse. A 3-le o fugit de tot: nu s'o știut de vesta *(sic)* [1]) iei, nicăirea (nikeurya), și, de s'ar găsi undeva, să se prindă, să se plătească toată cheltuiala dumnelui.

XLIX.

Spicefication (sic) [2]) *Anno 1787, den 12-t. Dece[m]b.*

Pintru muntele Cornele, care s'o dot *(sic)* de la in Păratu *(sic)* Iosef II-do al Hatzegului în vetsinetate Szigleu 1-mo de ketre Răseritt Negrele, arenda lui Rfl. x în Annu 1787 o fost, fi 20 de Mangir (manjur) din porunca căpitanului Sopor. S'o tijeltuit pe funtinij ay *(sic)* 20 de mangi pe 3: pe funtina cea dela Manole Szuts, al 2-lea cea de la Iglayi, al 3-le cea de la Ioja Ivasco.

D°, al doile munte: la Paregu (Parângul), care el tijame Bagya, în vetsinetate de ketre Miazenopte gura Plajuluj, de ketre Amnijaszes. Muntele Scurtu, subt arinda 11 mangir. Dintr'acei 11 mangir s'o teltujitt un mangir la bitseu *(sic)* [3]) pămuntului, din porunca căpitanului Klementits, schi, al doilei, kind am mers de am veszutt muntele orașului Hatza[gu]lui, am teltuit pe doi cai 2 f., 16 x.

Ieu Dumitru Bajas, birăul cel mare, schi Ionn Popesc, szurat.

L.

Anii Domnului 1789, venind Ion Tokats la mine, la Pătruțz Timar, cerând 12 vonași, și un *muras* ca să scoată fânațu din Kieletz de la doamna *Iosena* și să-mi dè la mâna mè ca să-l țin ieu până mi s'o da alțibani îndărăpt, care bani ieu i-am și dat, și fânațu nu l-am putut căpăta. Care bani, cu banii mărturii, aret cum că i-am dat în mâna lui Ion Tokats, mergând la tabăra târgului. *Inkija* marturii:

Petru Popp Gergy,
Imbre Nemes.
Petruț Szeikenar.
Nikolaje Tokats.
Mihaj Szokul.
Ionos Vontzan, Bauer.
Nikolaje Timar. Care cu sufletile noastre arătăm cum că-i adevărat, am văzut dând.

[1]) Vestea.
[2]) Vezi Planșa I.
[3]) *Biciuluială*, evaluare.

www.dacoromanica.ro

LI.

9 Mai 1793.

Înaintea căpitanului von Pfeiffer, pentru o casă între Miklos Borra, Gheorghe Ciula, Grec Ion și moștenitorii lui Petru Nemeș, Dumitru Bajos, jude, Carol Romwalter, notar.

LII.

Contract.

Welcher mit Einwilligung des allhiessigen Magistrats gegeben worden ist dass der Szimeon Mark das Gebürg Cornele genandt zur Schaafweide haben solle, so lange als er und seine Nachkommen selben zum Genuss haben wollen, vor jährlich baare Bezahlung welche besteht aus 27 Rh. Gulden: diese Summe soll auch jederzeit am Hatzeger Herbst-Markt erleget werden, welches wir zu weitern Zeugniss bekräftigen, dass ihme niemand aus selben Gebürge vertr[e]iben könne.

E sessione Magistratus oppidi Hatzeg, den 28-ten Maj 1793.

L.S. Dumitru Bajas, Oberrichter
Isak Csismas
Gyorgye Muntyan
Csucs Istvan
Ilie Todossie
Andras Bortsac.
} iurati

Carolus Romwalter, subst. notarius.

LIII.

28 Mai 1793.

Proces între Nicolae « Popp mik » *(sic)* și « Eva lui Ioan Ciulpescu » (Tsulpesku), care trebuie să dea zestre fiicei ei celei mai mari, născută cu un Kelber, Neamț.

LIV.

4 Iunie 1793.

Proces pentru vin între « der Arendator des Marktes Hatzeg, Stamatji Magarics », și Dumitru Costa, cu pomenirea lui Constantin Nedelcu.

LV.

24 Iulie 1793.

« Sofronis Ban » și Gheorghe Apostol sunt condamnați să plătească o sumă « dem Szasvaroser Grichen Dumitrati ».

www.dacoromanica.ro

LVI.

Contractus

Welcher von Seiten des allhiesigen Magistrats gegeben worden ist dass der Dantsu Mosotka die allhiesige Pascuation des Hottars pro anno futuro militari 793/4 zum Genuss haben soll, und zwar in Rücksicht eines Vorrechtes vor allen Andern, dieweil, in dem Feldzuge gegen die Ottomanische Pforte, er die Pascuation in einem Jahre zwar richtig bezahlet, aber keinen Nützen nehmen konte, deroselben ihme, erwähnten Dantsu Mosotka von Petrilla, dieselbe überlassen wird, und zwar mit dem Beding dass er 100 Schaaffe alhier weiden könne, das Schaaf a 6 xr., betraget 40 Rh., welche Summa alhier in die Allodials-Cassa abzulegen sein wird. Welches wir ammit bekräftigen und zur künftigen Glaubwirdigkeit bescheinigen. E sessione Magistratus oppidi Hatzeg, den 16-ten Septembris 793.

Mansit supramentionatus contractus pro anno 794.

L. S. d-o d-o 795.

Dumitru Bajas, Oberrichter.
Carl Romwalter, manu propria.
Supst. oppidi nottarius.

Obenbemelter Contract ist auch vor das 796-ten Jahr verblieben nur mit 10 Rh. vermehret worden, um dem *(sic)* Hotar allein dem sub mont. bis Orla zum Genuss zu haben.

Scriptum die 27-en Octobris 796.

LVII.

10 Martie 1794.

Cum Nicolae Munteanu, tutor al lui Iosa Kaszony, a reparat casa acestuia, are dreptul de a sta acolo zece ani; altfel, să i se restitue cheltuelile.

LVIII.

3 Aprilie 1794.

La « Joszim Argotya » s'au găsit doi cai furați de la « Postmeister von Deva, Novak Mihay », căruia i-au fost restituiți.

LIX.

23 Aprilie 1794.

Pentru grănicerii Mihai Mihuț (« Mihuzon ») și Avram Gruia, din Ciuta, cari vin în « Ardeal » să-și caute doi cai furați. Semnează lângă jude și notar « Dobosy, Oberleutnant ».

www.dacoromanica.ro

LX.

(1794.) Împărțire pentru « das Klafter Holtz von Also-Silvas », cu numărul de boi, 6, 12:

Zaharia Murgu, Nicolae Murgu, Toma « Boldus », Bartolomei Rogovan, Pavel Gherghina (Györgyina), Mihuț Văsiiu, Popa Mihai, Gheorghe « Szellej », Mihuț « Boldus », Petruț « Boldus », Mihai « Hurdube », Petru « Dja », Ion « Dja », Petru « Rudjan », Atanase Birtea (« Byrtya »), Mihai Rogovan, Gheorghe Crișan, Petru « Soffia », Ianoș « Soffia », Mihai Para, « Szenyra Dja », Petruț Văsiiu, Prip Moise, Zaharia « Boldus », « Arbelt Istvan ».

LXI.

17 Februarie 1795.

Înțelegere pentru o casă între Dumitrachi Grecu și fiul vitreg Ianoș Munteanu. Se va plăti « auf den St. Marien-Markt, Flori[1]) genannt ». Iscălește și Ileana Manole.

LXII.

24 Martie 1795.

Pentru un loc de casă cu gard între « Riszta Oller », grănicer, și Dumitrachi Grecu, pomenindu-se încă un Român, Mihai Cristea, « grănicer din Hațeg ».

LXIII.

8 Aprilie 1795.

Liberarea Țiganului prins furând « Ioszim Pitika », pe garanția acestor șapte chizeși. Ei sunt datori a-l pârî și aduce. « Falls aber die Bürger solches unterlassen sollen und er von sonst Jemanden im Diebstahl ergriefen werde, vo sollen sowohl diese unten gefertigte Bürger, als auch der Czigainer Pittika, mit 40 Stock Streichen beleget und die Ortsduldung ihnen fernerhin versaget werden». Pun degetele: Iosim al Zamfirei, Ștfan Pepellaga, Ioan Mic, Mitru lui Stan, Savu Bona, Iosim « Argotija », Miclăuș Huniedorean (« Henjedoran »).

LXIV.

Anmerkung

Ueber den Oxssen so der Nikolaja Szuts und Nikulaj Pop aufgefangen haben, über welchen Oxssen von weisser Farbe der unten benant, den 28-ten Maj Jurament in Gegenwarth unsser abgeleget hat.

[1]) Floriile.

www.dacoromanica.ro

LXV.

26 Mai 1795.

Die Gräntzer Kurio Gallesko und Bou Gallesko aus Domasckna [1]), Wallach. Illyr. Reg. verfügen mit einem Pferth nach Siebenbürgen um ihre verlohrenen Oxssen zu suchen, und zwar auf 10 Täge.

Sig. Domasckna, dt. 26-ten Maj 795.

Werner m. p., Oberleuth.

LXVI.

Anmerkung

Über einen Pferd-Einkauf, so zwischen dem H. Vicarius Tiron Tragos und dem Banather Ianos Basaraba aus Mehadica getroffen worden ist, der Preyss ist 28 Rf., 30 xr.

Abschrift der Passes.
Pettniker Bezirk.

LXVII.

Wallach.-Illyr. Gräntz Regiments Konto.

Gegenwärtige Militaer Gränzer Kratsun Bashinaszko, Janku Gimbossa, Dragu Urekiatu, Janos Urekiatu, Janos Basaraba aus Mehadica fahren mittelst 3 vierspänige Ochssen-Wägen in Siebenbürgen zu Oroshtia Kukurutz einzukaufen. Werden dahero hiemit legit[imiert]. Der Janku et Sandru Protjcs mit einem 6-jährigen Hengst von Farbe neuen auf dem Stirn. Janos Basaraba führet einen weissen Blassel, sonsten aber ohne ander Zeichen. Mehadica, den 1-ten Junj 795.

Wesselner mp., Untherleuth.
Coram nos. Dumitru Bajas, Ober-Richter
Carl Romwalter m. propria, nottarius.

LXVIII.

Muntele Negrile, vocher mit Muntele Kornele [1795].
Andika Culaoa, Bebeteni supt Gura Plajului Negrile

Abel Saoulesk.
Stephan Lung.
Manie Andrei.
Stephan Manesk.

[1]) Domaşna.

www.dacoromanica.ro

LXIX.

Noi jurăm la puternicul Dumnezeu care să chiamă Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, Sfânta Troiță, un Dumnezeu adevărat, patru posturi într'un an, două zile în săptămână, Sfânta cuminecătură la ceasul morții, așa să vă asculte precum veți mărturisi după cunoștință.

LXX.

Domnule Szolga Biro Abri, [1])

Tsei doy aitsa szlusz, begatye Avram Dregan schi Stephan Dregan, vinind neintye Magisztratuluj, reszpund prekum ke la tsel tse or foszt adetor, Szimu Tsoban, din Grid lekuitor, szor enpekat, adeka ar fi pletit adetoria, schi pe tsereria Domnuluy Szolga Biro atseszt reszpunsz ei dau ku adeverat, ku 15 florintz.

Ay mintrele reszpund peretori ke ar fi dat de kamete 4 szlotz, kare nu fiind omeni de fatze, a sze tsertseta dupe renduyale a iszprevy Domnul ne rugem

date prin
mine Apostol Muntyan Nott.

LXXI.

[Sechestru.]

O parcle *(sic)*, 2 sfredele, 1 Gyilen, zumtor, Un Seyten, Opinc, Un cosor.

LXXII.

Notta.

Quoniam exhibitor praesentium omnibus suis seculis occasione periculi et libera mersionis *(sic)* privatus exstitisset, item et pecuniis 20 flor., hinc vigore haud authenticorum passualium Ö. Regii Officii Cameralis dentensis *(sic)* hujus nomen exmissum est, utpote Iosephus Teker, proficiscitur Mehadiam, ad fratrem suum ejatem, tricesimalem militem, fine ulterioris fortunae quaerendae et sortis suae meliorandi causa. Sign. Vershecz, die 19-a Iulii 795.

Per Petrum Bittoi m. p.
I. Comitatus Temesvar. iuratus assessor.

Passirt Caransebes nach Morga, den 25 Iulij 795.
Passirt über Morga nacher Hatzeg den 30-ten Iulij 795.
Tescher m. p., Leut.
Passirt Waar, den 29-ten Iulij 795.
Poszniak m. p., Oberleut.
Passirt Hatzeg, den 2-ten Augusti 795 bis Hermanstatd *(sic)*.
Carl Romwalter m. p., nottarius.

[1]) Vezi planșa II.

www.dacoromanica.ro

LXXIII.

Aufzeichnung

deren Pokuraren so die Pascuation von dem Gebürge Badja zu bezahlen haben mit 12 Rfl. Gulden.

Dan Blos
David Graecu
Bukur Blos
Petru Blos
Avram Vojna
Dan Girga
Juon Blos.

LXXIV.

21 Octombrie 1795.

Ascultare a lui Gheorghe Apostol, în legătură cu « das Weib des Popeszk Juon » și cu un Isac « Chehen » (?).

LXXV.

Species facti.

Super illegalibus actis Thomae Byestyan, inquilini ecclesiae romano-catholicae haczegiensis, coram hujate magistratu, anno 1799, die 14-ta Ianuarii effective probatis, utpote:

1-o. Sese suspenderat cathena ferrea in atrio domus suae, qui, nisi per vicinos observatus de cathenaque depositus fuisset, inibi crepuisset.

2-o. In oppido hocce Haczeg nocturnus vigil dispositus, non ut suae injunctae vigilationi paruisset, sed, tunc temporis isthic commorantis Sztancsu Dragomir, concivis, rotam curricularem ferro calcatam abstulit.

3-tio. Interdictas silvas suspecto tempore invasurus, devastavit.

4-to. A milite Gregorio Toader Muntyan ex Haczeg frustulum salis 18 occas ponderantis suffuratus, cum praefato complanare dum tenderit, interceptus, ad restitucionem astrictus atque pro demerito punitus, ea cum declaratione eidem juculare (?) est emendatio, ut a similibus imposterum caveret, secus. . ., in contrario deprehensus, e oppido expelletur et ad carceres publicos condemnatus.

LXXVI.

1799.

Proces pentru bani între Nicolae Popovici și Apostol Muntean.

www.dacoromanica.ro

LXXVII.

25 Noemvrie 1806.

Proces între «die Gränitzerin Eva Bajos» și Rusalim Sălăgeanu («Szelesan»), pentru un postav alb furat: pedeapsă: 18 lovituri. Menţiunea lui Ion Ardeleanu.

Bogdan Czeligred., primus judex,
Apostol Muntyan not.
Iosum Ivask.
Nicolae Apostol.
Antenassie Thodose.

LXXVIII.

17 Decemvrie 1806.

Mărturie pentru ciobanul Iosa «Demer» și grănicereasa văduvă «Anitza», cărora li se recomandă a trăi ca soți «creștinește».

Petrutz Bajos corporal
Petr Kiriak Gefreiter.
Manole Kornisan
Juon Muntyan } Gem.
Joseph M., cantor.
Sara Demer, Wittwe.
Bogdan Cze[li]gradian, Ober-Richter.
Apostol Muntyan, notarius oppidi.

LXXIX.

Pentru ciobanii cari au luat în arendă muntele «Balja»: Dan Blas, David Grecu, Bucur Blas, Avram Voina, Pavel Brănduș («Prindusi»), Dan «Girga», Ion Blas.

LXXX.

21 Decemvrie 1806.

Atestat că tâmplarul Adam, cu fiul Dănilă și cu Iosum «Leszkoy», din Ocolișul Mic, în părțile Orăștiei, au lucrat în Hațeg, dela 1-iu Iunie, la grănicerii Frenț Bay, Pop Filip, Nicolae Apostol, Nicolae Muntean, caporal, judele Bogdan Ţeligrădeanu, Petruț Bajos.

LXXXI.

29 Decemvrie 1806.

Procesul lui Gheorghe Catana contra lui «Seller Juon Szuts», pentru zestre promisă de cumnatul Ianoș Tokats, care însă a crescut «ein armes Mädchen» și «nach dem hiessigen Gebrauch verheurath», așa încât Gheorghe Catana nu mai are nimic de reclamat.

www.dacoromanica.ro

LXXXII.

19 Februarie 1807.

« Über die unterm 19-t. Febr. 1807 vor das Magistrat erprobten und für ächt anerkannten Waagen.» Membrii Consiliului, apoi: «Petrutz Timar», Mihai Băiașu, Dumitru Muraru, Iacob Mițarul (« Mitzar »), Gheorghe Popescu, Nicolae Timarul, Mărițța Dumitrescu, Manole « Matsian », Ioan Suciu, Petruț Doboi.

LXXXIII.

9 Martie 1807.

Pentru o reclamație de vin din partea grănicerilor Isac « Fogaras », Atanasie Todosie și Ioan Ghioca împotriva feldwebelului Pau.

LXXXIV.

15 Martie 1807.

Pentru « contribuția provincială » a orașului, 156 fl., 53 crăițari, a se da prin « der Gränzer und Collecteur [Philipp] Popp » lui « Steuer-Einnehmer Pogany Ferenz ».

LXXXV.

Tabla despre prețurile curente ale cerealelor stabilite în luna Mai a anului 1807 în orașul Hațeg, după măsurile ardelene pentru lunile anului (v. Tab. I, la sfârșit).

* LXXXVI.

Onorat Guvern Regal!

Hațeg, 18 Iulie 1807.

Ordinul d-voastre, dat sub no. 2892, cu onoare l-am luat, având Magistratul nostru toată buna voință pentru a-l aduce la îndeplinire. Vă raportăm cu onoare, până la ultimul punct, ceea ce ni-a reușit, cu observarea că aici, în orașul nostru, fiind prea puțini *provinciali*, distrugerea pasărilor dăunătoare s'a făcut într'un număr de 650. Soldații în privința aceasta n'au primit niciun ordin.

După raportarea acestora, suntem ai onor. Guv. Reg. slugile smerite:

B. Țeligrădeanu, jude.
Apostol Munteanu, notar.

www.dacoromanica.ro

* LXXXVII.

Haţeg, 15 August 1807.

On. Consiliu Regal,

La ordinul on. Cons. regal dat sub no. 4993, referitor la căutarea soldatului Ioan Mihail, din regimentul Davidovich, cu onoare vă raportăm că aici în circumscripţia noastră a fost căutat, însă n'a fost găsit nici viu, nici mort.

După raportarea acestora rămânem, On. Cons. Reg., smeritele slugi:

B. Ţeligrădeanu, jude.
Apostol Munteanu, notar.

LXXXVIII.

28 August 1807.

Pentru Nicolae « Kelenyanytz », de zece ani, născut în Haţeg, care nu e « weder Jobatyen, noch Gränzer », şi vrea să servească la « Georg Alb von Fizesch aus Banath ».

LXXXIX.

7 Septemvrie 1807.

Voie pentru Ianoş « Murar » (« Moram ») din Haţeg, care a lucrat « in dem Allodial-Mühle zu Hatzeg durch 9 Monath », la « den hiesigen Arrendator Popp Janos », şi vrea să meargă acum la o moară din Caransebeş.

XC.

19 Octomvrie 1807.

Voie de trecere pentru Anghel Vălceleanu (« Weltselian ») din Haţeg, « ein Handarbeiter Provincialist », care merge pe opt zile la Toma « Nedestian » (Nădejdean) în Caransebeş.

XCI.

27 Octomvrie 1807.

Voie de trecere pentru Gruia « Szora », care duce pe jos cereale în Banat.

XCII.

1 Noemvrie 1807.

Condamnare la lucrul cerut a lui « Seller Petru Muresan » către « der geistliche Mathias Szoara ».

www.dacoromanica.ro

XCIII.

Pentru un hotar între Gheorghe Popescu, Ianăș « Matsian », Petru Filip din Valea Lupului, în munte.

XCIV.

Atestat că numitul Gheorghe Petruț din Hațeg, care vrea să-și mai învețe meșteșugul « în străinătate », e fiul răposatului « Zischmenmacher-meister » Mihail.

XCV.

Gut-Achten.

Welches unter heutigen Dato, als den 16-t. Xber 1807, bey der allhiessigen Magistrats Sitzung ist geschlossen worden, und, nachdem der Schepssen-Händler Dumitru Miliwoy und Wassille Constandin aus Karan Sebes wieder den Bojerin Dinu Rovinariu klaget dass letzterer den Händler Dumitru Milivoy, als er die Schepsen bereits accordirt und weeg treiben wollte, durch 3 Wochen arretiret, die Schepsen auch alda aufsgehalten, unter welcher Zeit auch fünf und fünfzig st. verlohren gegangen und überhaupt ein Schaden von 2.600 f. verursacht haben sollte.

Der Schöpsser-Händler Dumitru Milivoy erleget für die von dem Bojerin Sztantsu aus Tergu Sill erkaufte 640 St. Schöpssen, das Par a 14 Lee[1]), ein Betrag von 3.630 fl., dann extra ein Tausend Gulden, das ist 1000, zusammen 4.630 fl.

Sage: vier tausend sechs hundert dreyssig Gulden Rh., 30 kr., welches der Richter Bogdan Czlig. aus Hatzeg zur Übergaab obbenannten Sztantsu baar übernohmen.

Jene aber von dem Bojern Rovinariu und Miheile al Csorj erkaufte 373 St. Schöpsen wird aus obiger Grund, als den Schaden über die Forderung ausmachet, nicht gezahlet, bis der Process bey Karansebeser Stuhl ausgemacht werde, wo auch alle Partheyen zu Beendigung des Process dahin angewiesen werden.

[Tot șters.]

XCVI.

Attestat.

Welches wir Endesgefertigter dem gegenwärtigen Nicolae Popovics aus Karlsburg ertheilen dass, nachdem derselbe durch 8 Tag hier in der non unirten Kirche zu Hatzeg die Cantors Gotes-Dienste versehen und

[1]) Lei.

www.dacoromanica.ro

in diesem Fach für fähig gezeiget und durch obengemerckte Zeit bestens betragen hast.

Das Orth Hatzeg bedarffet ein Cantor sehr nothwendig, weil die bisher gewesene von Militärsstand sind und nicht für beständig hiezu erlaubet werden, wesswegen, um die Zutheilung des obbenannten ganz gehorsamst gebetten wird, und dem allhiessigen Magistrat und Kirschen-Tutores hiemit attestiret wird. Hatzeg, den 12-t. Xbris 1807.

Sandor Petrovits.	Bogdan Czeligredian,	
Manole Matsian	prim. judex,	
Koszta Petruts,	Ap. Muntyan m. pr., notarius,	
Kirchen-Tutores.	Csuts Istvan	
Josa Tokats,	Illie Thodosie	
Alten des Orts.	Istvan Wassy	
	Josum Ivask	juraty
	Franz Bay,	
	Petru Deniesk.	

XCVII.

Ut A contra Sp. Dominum Iosephum Magardits ut i[nfra] deliberatum est.

E sigur, și cauzele sunt cunoscute ale ilegalității contractului făcut în anul 1777 de către domnul Măgârdici. De aici încolo prețul casei să rămâie tot atât, însă prețul mâncării să fie mărit cu 6 florini. În ceea ce privește neințelegerea în declarație, A să jure că s'a tocmit cu B, nu cu 5 florini, cumpărarea fânului scris în contract. Să se menționeze în jurământ de câți ani s'au învoit între ei. Referitor la prețul pământurilor și al blănii, să se jure tot A; ceia ce s'a și făcut în fața judecătoriei noastre, declarând blana de 20 florini, plus 2 florini de imprumut și 7 florini pentru vie, 7 pentru pământul de porumb. În total 36 florini. Asupra casei s'au înțeles părțile, iar asupra pășunii s'a hotărît ca domnul Măgârdici să înapoieze jumătatea acum, iar partea celelaltă peste șase ani.

XCVIII.

1808.

« H. Geistlicher klaget wieder den Josem Demer. »

XCIX.

Statul personal al Magistratului Hațegului în anul 1808, după ordinul On. Curții Regale dat sub no. 2545.

Iudex primarius	Bogdan Țeligrădean	1
Not. collector	Munteanu Apostol	1

www.dacoromanica.ro

Jurați	Ciuciu Ștefan	1
»	Ilie Teodosie	1
»	Ștefan Vasi	1
»	Petru Dănescu	1
»	Iosum Ivașcu	1
»	Francisc Bay	1
Inspect.	Papp Ioan	
Observații	Nicolae Apostol a murit. Atanasie Teodosie s'a retras	

Altă schimbare în anul 1807 în persoanele Magistratului din Hațeg nu s'a făcut.

Hațeg. Munteanu Apostol, not.

C.

Tabla despre prețurile curente ale cerealelor care se dau în lunile Decembre 1807—Iulie 1808, în orașul Hațeg, după măsurile ardelene (v. Tab. II).

CI.

1808.

Aceste nume: «Feorg Bajosch, Juon Balas», Mihay Rubturian, Franz Byg, Georg Konz», pe lângă altele, cunoscute.

CII.

Ausweyss über die von dem Dieben Thoma Bajesti depositirte, etc. Ein wallachischer Tangel.

CIII.

1808.

In procesul început la 30 Mai din anul mai sus scris al locuitorului din Hațeg, Görög Alexandru Petrovits *(per non venit)*, magistratura Hațegului aduce sentința următoare:

1) Luând în considerare dovezile care au servit la bănuială, date de către Alexandru Görög, le găsesc așa de importante și temeinice, că se recunoaște pe împricinați ca păgubitori; 2) Împricinații nu s'au prezintat la data stabilită, pentru a apăra interesele lor. Judecătoria dă sentința în folosul lui Alexandru Görög, îndeplinind toate pretențiile lui.

Hațeg, din Magistratul nostru.

Dat de către
(S.S.) Apostol Munteanu, not.

www.dacoromanica.ro

CIV.

15 Ianuarie 1808.

Proces între grănicerul « Lada Boldisar » şi « der Edelmann Ianos Serban »: se iau marturi, după rânduiala grănicerilor.

CV.

Nachdem Gränzer Lada aus Tottierst bey der Compagnie wegen Erschlagung klagte, wurde sowohl er Boldiser, als alle übrige Edelleuthe, zum Magistrat angewiesen, worauf die Sache untersuchet und nachstehender massen befunden, da, sowohl Gränzer als auch Edelleuthe so zusammen gereith, dass fast einer dem Andern ähnlich bei der Haare gezogen und nur der Gränzer Boldiser durch den Edellmann Janos Serban bluthig den Kopf zerschlagen; für welchen That der Edellmann Janos Serban, Mihu Serban und Dumitru Serban sich freywillig mit Bezahlung der Schmerzen dem Boldiser mit 4 ungerische Gulden vor das Magistrat sich verobligirten. So geschehen, Hatzeg, am 15 Jan. 1808.

(Românește:)

Ianoș Mihu și Dumitru Șerban s'or aflat mai vinovați pentru că au vărsat sângele lui Lada Boldiser, și s'or legat cu voință a plăti durerea cu 4 florinți înnaintea Magistratului Hațeg, ut supra.

Bogdan Czeligradan
Richter
Ap. Muntyan m. p., nottarius.

CVI.

24 Februarie 1808.

Afacere de bani între tâmplarul Pătruț și tatăl, Ioja Murarul. Menționea unui « Töpfner Andrei Brenetz ».

CVII.

5 Martie 1808.

Proces între Mihai « Rubturian » și Gheorghe « Laketas », « wegen gehabten Zenkereyen ».

CVIII.

8 Martie 1808

Proces între « Füher Balas » și vecina Marișca a lui Mihut, Muraru, cu pomenirea lui Ianoș Țeligrădeanu, a lui Nicolae și Anișca Cazan.

www.dacoromanica.ro

CIX.

8 Martie 1808.

Inventariul averii lăsate de Tott Ianoș:
Lucruri la Cornișan.
Eilf Par Kaptye. . ., Ein Mustyge.

CX.

8 Martie 1808.

Plângerea lui « Führer Balas » că vecinii i-au ars un gard. Marturi: Marișca a lui Mihuț Moraru, care află un par la Anișca lui Nicolae Cazan, ca și « ein Schull-Buben Czeligredian ».

CXI.

20 Martie 1808.

Proces pentru bani între Mihai « Rupturian » și Mihai Popescu.

CXII.

Tsintit Magistrat schi ohmen de omenie,
Kare szunt adunatz de Szudekate!

En luna luji April anu atseszta 1808 en Szatul Szinte Marie la vreme Terguluj nopte dupe noe tsaszur en lineste, kend sze hodine lume, mam pus schi jeu de am grischit schatra me pe de tuate letori kassze numisse puate entempla kumva vro o pagube, schi punem negotzul kare nu era aschezat la rend cu lumina sprinsze, schi jare cu kredinza bune, schi fere de asento reu de ketre vetzinul mio, am ales banco zedulele de kite 10 schi 5 manger, s. 549 de manger, jare zedullele de kitte unu schi doi manger nujam numerat; atseste or foszt o vrastine de un sztat bun de mune, pe kum gindeszk, or fosst zedulle de ku bune szame de 880 de manger. Peste tot bani de arame schi un tsasz de auer au remasz pe terabe: numay zidullele jam loat, schi mam kulkat, punendum zidulele pe szupt mine. Kinele al meu tsel de kase, kare nu szufere ohmen sztreiny sze sze apropie, jera en schatre ku mine, schi aseha cu gendul de keter Domnezeu am adurmit. De diminatze, kend me szkolam, nam may aflat zidullele nitse una, schi schatra a me nau foszt atinsze nitse de ket, numay au foszt enkisse pe kum am grischit jeu de szara. Bani de arame, tssaszul tsel de aur schi negotza jera la lok, adeki alte bagube nam geszit, numay zidule nu jerau. Schi pipa wetsinului mio am aflat pe tarabe de diminatze, kend mam szkulat. Akum merog kasze szudetse Tsinsztita Adunare kum puate veni pipa la

www.dacoromanica.ro

schatra me noptya. Jeu nitse nam tsinat cu vetsinul meu Petrutz Greku, nitse ku szluga luj, nitse ke gore am schezut de vorbe, kasse puote zeujta pipa luj la mine, numai din jej kareva, fiind de szara jeu ku lumina en schatre schi jej fere de lumine, asche or fi luat szama de tuate kare am fokut. Fiind jeu en szomnul tsel dinti, o tunat schi mo trasz zidulele de pe szupt mine fore de frike, fiind ke schi kinyele la kunoszkut ke ie vetsinul mio, schi ascha nu o betut la jel. Merog kasze szudekattsz schi Dumneavoasszre dirept. Jeu me prebun [1]) pe szemnul szpre vetsinul mio Petrutz Graeku szau pe szluga denzuluji: dintre atsestti amendoy pre unu.

Sándor Petrovits.

(Ungurește:)
Această plângere a lui Alexandru Görögy este scrisă cuvânt cu cuvânt, fără nicio luare sau adăugire: se adevereşte prin scrisul nostru, întărind cu iscălitura şi pecetea noastră.

Bojesdi Francisc, assessor.

Munteanu Apostol, magist. not.

* CXIII.

Noi, fibirăul Bogdan Ţeligrădeanu, şi juraţii: Ciuciu Ştefan, Iosif Ivaşcu, Bajesdy Francisc, Dănescu Petru şi notarul Apostol Muntean, ai oraşului privilegiat Haţeg, aducem la cunoştinţa tuturora prin rândurile scrisorii noastre de dovadă că, noi cercetând pre cinstit parohul oraşului nostru, protopopul judeţului Inidoara, cinstit dl. Ioan Istok, pentru ca partea eclejiei parohiale, casa zidită în vecinătatea cimitirului, împreună cu celelalte clădiri suplimentare, care, în anul 1793, la 7 Ianuarie, supt parohul de atunci, Szárhegyi Iosif, au fost date ca zălog lui Dumitru Marcu şi Toma Baca Sara, din oraşul nostru, în baza unui contract; toate acestea au fost cercetate acuma, pentru a stabili dacă mai preţuiesc 551 florini, suma în schimbul căreia au fost predate, intenţia noastră fiind ca, după preţuirea lucrurilor, să fie răscumpărate pentru o mai mare folosinţă a dregătoriei noastre.

Pentru care cercetare noi, domnii mai sus însemnaţi, am luat cu noi pe cinstiţii bătrâni ai oraşului nostru, Tacaciu Iosif, Muntean Gheorghe, Maciai Manole şi Timaru Petru, şi ne-am dus la faţa locului, cercetând clădirile încă existente, precum: o locuinţă mare, o locuinţă mică, sub alt acoperiş, şura şi grajdul, coteţul şi grădinile. Le-am stabilit, cu toate că mai sus amintitul Dumitru Marcu, cât a trăit, a înoit acoperişul clădirilor, iar, după moartea lui, văduva lui, Baca Sara, neputând îngriji, clădirile au ajuns iar în starea în care au fost date în mânile lor. Aflând toate

[1]) Prepun.

www.dacoromanica.ro

acestea, cu conștiință am găsit că, și în starea lor actuală, prețuesc 551 de florini, dați atunci parohului Szárhegyi Iosif. Dar femeia lui Dumitru Marcu a dat locuința mai mică, împreună cu fiica sa, Iosefa, ginerelui, Kopekes Ioan, care este și acuma clopotarul bisericii, și, vrând să păstreze casa aceasta, noi am scăzut prețul casei, socotit 120 florini, din 551 florini, rămânând pentru femeia Baca Sara de plătit 431 florini, cari au fost plătiți de către onorabilul paroh Istok Ioan, după care femeia Baca a înapoiat clădirile mai sus amintite, afară de locuința predată lui Kopekes Ion. După toate acestea și noi i-am predat d-sale și am înregistrat (casa) în posesiunea lui. Toate acestea s'au petrecut în fața noastră, după cum sunt scrise de către noi, și s'a eliberat, sub pecetea orașului, de către notarul orașului.

In orașul Hațeg, în casa fibirăului. 1808, 3 luna lui Sf. Gheorghe.

Bogdan Țeligradian
Prim. jud.

(S S.) Extradat prin Apostol Munteanu, jur. not. oppidi.

CXIV.

2 Mai 1808.

Voie de plecare pentru Isac Păcuraru din Hațeg, care vrea să meargă și, dacă-i place, să și rămâie, la ginerele Petru Nafir, în Șupanec din Banat, cu soția, Floarea.

CXV.

29 Mai 1808.

Mărturie de bună purtare pentru negustorul Gheorghe Albu din « Fizets aus Banat ».

CXVI.

30 Mai 1808.

Atestat pentru pagubele lui Dumitru Milivoi, « Schöpsen-Handler », din Caransebeș, în procesul cu boierul Rovinariu, care i-a oprit oile și a avut și un dar dintre ele, când el căuta să le treacă în Țara-Românească.

CXVII.

Intocmit în anul 1808, 30 Mai, în Hațeg, în fața magnificului Magistrat, la plângerea lui Alexandru Görög din orașul Hațeg contra lui Ștefan Petruț, negustor din Inidoara, învinuindu-l de furtul celor 880 de florini.

Din plângerea reclamantului se vede că are bănuială asupra inculpatului că i-a furat banii, fiind el vecinul cel mai apropiat în piață la târgul de primăvară, în anul sus scris, de Sântă-Mărie.

www.dacoromanica.ro

Cauzele bănuielii:

1. În piață, șatra reclamantului era sub același acoperiș cu a inculpatului, nefiind între ei niciun părete despărțitor. Trecerea astfel dela o șatră la alta era liberă.

2. Luleaua inculpatului, *corpus delicti*, a fost găsită în șatra reclamantului, pe poliță, cu obiectele de vânzare, fapt ce nu este tăgăduit nici de inculpat.

3. Reclamantul, seara, și-a numărat banii, la lumina lumînării, ceea ce a fost văzut numai de vecin și de către servitorul vecinului. Ei au văzut și locul unde a pus banii.

4. Reclamantul, dimineața, n'a găsit nicio crăpătură în pânza șatrei, de unde ar fi urmat că furtul n'a fost comis de vre-un străin. Cine a luat banii, gazda sau servitorul, pârâșul nu știe să indice.

Dorința reclamantului e să se înapoieze banii și să se întoarcă pagubele suferite din lipsa banilor, iar inculpații să fie pedepsiți.

In același timp cu întocmirea procesului-verbal, inculpatul declară pe d. Witzmandi Gavril ca plenipotențiarul său, care, la pretenția și cererea fără nicio probă a reclamantului, înainte de a răspunde la cercetare, face următoarea observație:

Inculpatul se miră foarte mult de pâra reclamantului și cere în fața judecății,

> elött kifejezze audintria Prosessu akarják ezen keresettel folytatni ha úgy deceat coram hacce magistratualy sedria de legitima in jus vocatione az ar decitatione octavali melyben megfogyatkozván a felperes kivánják az alperesek törvényesen, hogy in szomagio non citatorum in eretum marasztassék. Ha pedig instantia melet amint hogy instantiat be es atta es praesentaltatta is, igy is hibás a felseres heresete mert ez nem spoliumos per hanem lopás pretendáltatik.

Contra căreia dacă reclamantul pe bază legală nu va dovedi, atunci acuzații susțin pretenția de cercetare legală contra reclamantului,

> következkezésképpen mind fenebb és minthogy instantiáját is a széknek benyujtotta, ebből világosan kitetzik, hogy duplex via, ha ordinaria processus és instantia mellett is kiványa ebeli praetensioját folytatni és innen az alperesek méltán megkivánják ez itélö széktöl a felperes ily két uton inditott keresetéért calomnian marasztassék cum expensis et fatiquo és az alperesek e részben ha a felperes valamit nem ujjit itelet alá botsáttyák.

Privind judecătoria noastră întregul proces, a găsit că ambele părți au greșit începutul procesului. Reclamantul n'a dat titlul cuvenit procesului, începând cu s p o l i u m . Împricinații au greșit, fiindcă întâiași dată s'au anunțat ca reclamanți, și acum spun că sunt împricinați. De aceia judecătoria noastră aduce hotărîrea că, ambele părți greșind modul de procedură, vor începe procesul peste opt zile, pregătindu-se până atunci. Pentru întrunirea actuală a judecătorilor se cere ca plata accesoriilor să fie plătită de ambele părți.

www.dacoromanica.ro

Împricinații protestează contra acestei sentințe, apelând la On. Guv. Reg., cerând onoratei judecătorii eliberarea întregului « Extractus Prothocolli », împreună cu sentința și copia instanței date de către reclamant.

Judecătoria noastră aprobă numai în parte dorințile acuzaților referitor la sentință. Oprește apelarea lor la on. Guv. Reg. pentru un lucru așa de neînsemnat. Pretinde prezintarea părților peste opt zile pentru a reîncepe procesul.

Din magistratura Hațegului, 1 Ianuar 1808.

Eliberat
(ss.) Munteanu Apostol, notar.

CXVIII.

Către « wohledle gebohrne Frau Waradin ».

I se va trimite «un om de încredere » pentru «das Militair-Orth Hatszeg, benöthiget zu einem Kirchenbau Kalch », și « hier kommen zwey Jobadyen als Philip Avram und Jacob Angyel », cari oferă a-l aduce.

CXIX.

14 Iunie 1808.

Semi-invalidul Ioja Pop, pentru un cal crăpat, dat până la Vâlcan, cu Ion Marin.

CXX.

Aviso.

Löblich Siebenbürgisches non-unirtes Consistorium... Das Pöbel von dem gemehlten Station Hatzeg wollen dem ehrwürdigen Geistlichen Szimion Popovits, weil selber allzu bejahrter ist, nicht haben, und würden sich das Böbel beklagen warum der durch 6 Jahre diesem Orthe mit allem Fleiss geleistete Dienste Geistlich Avram Popovits nicht fernershin zur Gehilf beybelassen werden wolle. Hatzeg, am 28-t. July 1808.

CXXI.

Proces între « die Neu-Bauer Allmasikao Melderoje von Turdas, Szassvaroser Stuhl », și « der Neu-Bauer in das hierorthliche Neue-Bauer Szetzeler Szuppe von Nalatz, Hatzeger District, Unterthan des Herren Baaron Nalatzy », pentru pierderea unui cal.

CXXII.

Löblich Magistrats Ober-Beamter,

Darum gegenwärtigen hiessiger Handelsmann Allexander Pau von Hatzeg durch den Ladendiener — ((alb) des Handelsmann Ionatyi

www.dacoromanica.ro

Greck aus Hunyad, wegen einem *(sic)* Schuld Forderung für lodengefärbten Baumwohl auf den öfentlichen Wochen Markt. . ., mit dem Spot-Worth er Käss-Verkaufer solle nicht die heutige Oster Feuertäg mehr erleben, weil er ein Betrüger sey,

2-ten..., als Handelsmann Alexander zur Abwechslung eines Banko-Zettel nächst diesen Ladendiener des Handelsmann Jonaty Greck vorbey gieng, abermahl: « ein Betrüger, schlechter Kerl, Geschlechts Geheusser, *(sic)*, dann Raiber » und mehrere andere ungebürhende Worte demselben ausgerufen . . . .

CXXIII.

August 1808.

« Der ganz Invalid Georg Muntyan « acusă pe « seyn Schwester » - « Sohn Juon Muntjan », care, de când « als Gränzen conscribirt wurde », îl tratează rău; îi reclamă unele lucruri.

CXXIV.

6 August 1808.

Ion « Mikan » a trecut, ca « Seller »[1]), la Inidoara, la un « nobil », fără a fi plătit contribuția.

CXXV.

9 August 1808.

Un «Neu-Bauer Lebbe. . ., collector», se plânge că i s'a furat o iapă, care a fost cumpărată de « ein Unterthan aus der Sill », grănicerul Horia Csirap.

CXXVI.

26 August 1808.

Proces pentru un cal între grănicerul Zaharia Diacul din Ciuta, în Banat, venit la târg în Hațeg, și « der Bauer Avram Kontz aus Gura Reuluy, Hermannstädter Stuhl ».

CXXVII.

31 August 1808.

Ion Mazere, pentru niște lucruri « bey Weiss-Körher Ivask » *(sic)*.

[1]) Ziler.

www.dacoromanica.ro

CXXVIII.

Tabla despre prețurile curente ale cerealelor, care se dau în lunile August — Decembre al anului 1808 în orașul Hațeg, după măsurile ardelene. (v. Tab. III).

CXXIX.

12 Septemvrie 1808.

Foaie de trecere pentru mărfuri lui « Handelsmann Sandor » și « Petrutz Kamentze ».

CXXX.

12 Septemvrie 1808.

Proces pentru cai între « Avram Kontz », Petru Hanțu, Zaharia Belu, Petru Demian, Coman Rebega.

CXXXI.

25 Septemvrie 1808.

Proces pentru un bou între Gheorghe Munteanu și nepotul de fiu, Ion. Termen: « an den Szent Mihay Tag ».

CXXXII.

3 Noemvrie 1808.

« Des Herr Lehrer Frau Hamerlin », pentru tăierea unui porc, cu un Blaga.

CXXXIII.

9 Februarie 1809.

Proces între Andriș Cizmașul și cumnata Maria, pentru cucuruz și fân.

CXXXIV.

21 Februarie 1809.

Proces al unui Ion cu vărul Gheorghe Munteanu, pentru niște boi.

CXXXV.

Unterthänigste Bitte.

Endesgefertigte sind bereit alle käyserliche Dienste bestens zu vollbringen und werden nicht unterlassen als gute Soldaten uns zu bezeigen und keinem Befehl auszuweichen, nur bitten wir unterthänigst, da,

www.dacoromanica.ro

bei der Militarisirung, die Waldung allergenädigst uns zu überlassen zugesaget worden ist, wozu noch heitiges *(sic)* Tages Leute zu zeigen sind, und die Hunjader Heerschaft die Waldung uns weggenommen, dass nicht einmahlen von den ihnen zum Gebrauche nicht deine *(sic)* Holze nehmen durffen, bitten wir submissest gnädigst zu verthelfen zu geruhen dass uns die Waldung dem Versprechen nach allergnädigst zukäme. Zur Zeit, wenn zu einem Haus Bau oder ansonstigen Bedürfnisse Holz benöthigte, Hülfe damit hätten.

Unterthänigst bitstellende ganze Comunitait Hatzeg

*CXXXVI.

No. 413. Testimonium.

Dovadă,

Prin care se arată că în acest oraş, după obiceiul vechiu, cu ocazia târgurilor mari ori săptămânale, grănicerii plătesc numai jumătate la vamă.

Orăştie, 9 Mart 1809. Jude regal, Benedict Leopold.
Sfatul oraşului Orăştie. Notar, Szöke Ioan.

*CXXXVII.

Cinst. domnule prim-pretor,

Din învoirea noastră comună vă trimetem scrisoarea noastră de garanţie, în care Magistratul nostru garantează pentru persoana lui Crişan Ioan, închis acolo. El a fost doisprezece ani locuitor al oraşului nostru. Garantăm că îl vom aduce orişicând în faţa justiţiei, dacă greşeală se va dovedi asupra lui. Fiind şi locuitor al oraşului nostru, care este teren militar, nu poate fi lăsat, numai pentru examinare, sub mâna primului pretor. Pentru aceasta cerem înapoierea lui, căci şi aici va primi pedeapsa meritată, în cazul când se va găsi vinovat. Ginerele lui fiind în război, gospodăria lui poate suferi vre-o pagubă. Din cauzele înşirate vă rugăm încă odată să eliberaţi persoana arestată; altfel suntem nevoiţi să apelăm la forurile mai înalte.

Dat de la Magistratul Haţegului.
13 Martie 1809.

Ţeligrădeanu, fibirău.
Apostol Munteanu, notariu.

www.dacoromanica.ro

CXXXVIII.

Contract.

Welche unter heutigen Dato, als den 7-ten May 809, zwischen deren untergeschrieben H. — nicht-unirten Kirchetuttores hiermit geschlossen worden, als:

Obstehende geben dem Groszav Muntyan ein von Holtz ungefertigten Haus in der Progatie [1]) genannt gegen jährlichen Zinnss a 5 fr., — xr. —, aus der *(sic)* Anlass weil selber Kirchendiener ist uns selbst das Haus zu herstellen und vollkommen zu verfertigen sich verobligiret und die Unkösten der Herstellung aus dem obigen Hauss uns jährlich nachsehen möge. Daher auch niemand herechtigt solle ihme Groszav so lang er lebt hinaus zu stossen, welches in unterfertigten Gegenwart und Unterschrift hiemit bekräftiget wird. Sig. ut supra.

Muntyan Ap.
notarius.
Bogdan Czeligredian
Obr. Richter.
Csuts Istwan
Manole Matsian
Georg Muntyan,
Kirchen-Tuttores.

CXXXIX.

10 Mai 1809.

Gheorghe « Kontz », grănicer, arată că a luat în serviciu, pentru 16 fl. pe an și îmbrăcăminte, pe Ignat Niculescu din « Totiest ».

CXL

19 Septemvrie 1809.

După dovada de la dregătorul din gura-Râului, geambașul, « der Pferde-Kenner », Avram Contz, Petru Honțu, Zaharia Belu, Petru Demian și Coman Rebega jură pentru caii lui Avram « Kontz ».

CXLI.

20 Octomvrie 1809.

Ascultarea Ţiganului Gheorghe « Perpelia », potcovar, pentru pagubă de un mânz la grănicerul Gheorghe Duma. Martor: Dumitrachi Apostol.

[1]) Progadie, cimitir.

www.dacoromanica.ro

CXLII.

30 Octomvrie 1809.

Proces al lui Toma Mihai din « Ober Szalaspatak », şi Ştefan « Szebonye aus Nuksora » contra lui Aron « Szebore ».

CXLIII.

31 Octomvrie 1809.

Proces al lui « Szavu Murszu aus Szent Marie » cu Toma Metsian şi « Petrutz Szuts ».

CXLIV.

[*c. Octomvrie 1809.*]

Lista Consiliului: Bogdan Ţărigrădeanu, Apostol Munteanu, Ilie Teodose, Ştefan Vasi, Anastase Todosie, Petru « Denyesk », Francisc « Bayesd », Atanasie « de Rona », Petruş Filip. « Ivask Iosephi constitutus est quoniam Ivask armatus est. »

CXLV.

14 Noemvrie 1809.

Proces între Simion Munteanu şi Ianoş Cornea. Pomenita soacra lui, Stana.

CXLVI.

14 Noemvrie 1809.

Aceeaşi dată. Proces al lui Ion Cluceru (« Koltseriu »), supus al contelui Kendeffy, cu grănicerul Lascu. (Şters.) Reluat ca între Iancu Munteanu, alt iobag al contelui, şi Ioan Clucerul.

CXLVII.

c. 14 Noemvrie 1809.

Bogdan Ţărigrădeanu către un Waldschaffer. pentru, nişte « Schaffbauern » de pe hotarul oraşului, amendaţi de gornic.

CXLVIII.

4 Decemvrie 1809.

Grănicereasa « Tutka Blaga » bănueşte de furt pe alta, « Saria Merian ».

www.dacoromanica.ro

CXLIX.

1810.

Listă de nume: Gheorghe Dima, Atanase Roman, Gheorghe Băiașu, Atanase Ciuciu, Nicolae Vlad, Lazăr Lascu, Atanase Pop, Zaharia Lăzărescu, Ioja Pop, Petruț Pop, Mihuț Cismașul.

CL.

1810.

Aceiași și Gheorghe Apostol, jurat, fac socoteala pagubei făcute cu oprirea unei cirezi de 45 de boi de către « Feldhirt Avram Grigyan, Manolia Szuts und Jannos Robeszk », intitulați « Tschoban », negustorului Peter Kamentzky.

CLI

1810.

Pentru Mihail « Bregyan », în legătură cu județul de Orăștie.

CLII.

Februarie 1810.

Plângerea grănicerului « Anisk Cozan », pentru făină furată.

CLIII.

Februarie 1810.

Proces pentru niște boi între Gheorghe Opric și Mihăilă Găină. Martur: « Szion Pert aus Osztrov ».

CLIV.

Februarie 1810.

Într'o afacere de lemne între « Herr Ploban Ianos Istok », dela: Petruț Apostol, Moldovan Pop, « Ballas Führer », caporalul Munteanu, Isac « Fogaras », Nicolae Munteanu, Tod. Dumitrescu, Ioan Ciuciu, Ivașcu *Gefreiter*, Ileana Manole, Ioja Pop, Gheorghe Popescu, Nicolae Alexe, Petruț Anghel, Manole Meținu, Răducan Boer, Dămian Rat, Petruț Timar.

Din partea comunei: Petru Filip fibirău, Apostol Munteanu, notar, Ilie Todosie, Atanase Tudosie, Atanase Roman, Ferenț Bay, Ișstvan Văsiiu, Petru Dănescu, jurați.

www.dacoromanica.ro

CLV.

Februarie 1810.

Către « Herr Waldschaffer » pentru « țăranul » « Marton Kovats » și Mihuț Cerna, privitor la un cal.

CLVI.

8 Februarie 1810.

Gheorghe «Koszta» din Silvașul-de-jos în proces cu unchiul, grănicerul Ianoș Costa, pentru niște boi.

CLVII.

10 Februarie 1810.

Sentința între « Tambor Mihay Blaga » și « Szaszvaroser Ladendiener Georgitze Leketos », care a furat niște bani.

CLVIII.

Heut, als den 15-ten Febr. 810, ist gesamten Handlesleuthen mittelst ein Magistrats-Persohn kund gemacht dass jener so den Gränitzerinen Waaren über drey Rh. Gulden auf Borg geben, nichts mehr zu fodern, noch zu suchen haben, miethin derley Kläger das Recht hiezu verlohren hat. Sign. ut supra.

(Consiliul.)

CLIX.

17 Februarie 1810.

Proces între « Viehhändler Ragnay Stephan » și Bolboca Ioan. Jură: Ursu Duma din Malaț, Ianăș și Nicolae Hoban, Dumitru « Szokats », « Juon Fintine », Petru Munteanu.

CLX.

Protocol de îndatorire: *C. 17 Februarie 1810.*

Grănicereasa Arsoka a lui Mihai Popescu, Maria a lui Gheorghe Sărbu, Cristina Pavel, soția caporalului Petruț Băiașu, Maris Minye, soția lui Ioja Drosdowsky, Cristina Boer, Măriuța lui Ion Ciuciu, Maria lui Manole Lăzărescu, Maria lui Ioan Ardeleanu, Măriuța lui Eftenie Popescu, Mărișca lui Ioan Pop, « Tresia » lui Ciuciu Petruț. Termeni: Floriile, la Inidoara, Sântă-Măria Mare.

www.dacoromanica.ro

CLXI.

17 Februarie 1810.

Proces pentru un bou la târg, între Rusalim Del din Clopotiva, «aus-7-bürgen», «Mithay» Socaciu, grănicer, un țăran din Ostrov și Mihăilă Găină.

Marturi: Dumitru Ivan din Clopotiva, Achim «Tureszk», Ianăș Ciorogaru, Crăciun Ciorogaru, Moise Ivan, Lascu Sârbu, Ianăș «Beben», Ioan «Derr», Petruț «Lihony», Petru «Foatse». Jură.

CLXII.

20 Februarie 1810.

Proces al lui Rusalim Del, pentru un bou furat la târgul din Hațeg.

*CLXIII.

On. Guvern Regal,

Cu onoare raportăm Excelenței Voastre că, în anul curent 1810, în prima zi a lui Februar, fostul fibirău Bogdan Țeligrădeanu a murit. În luna aceea i s'a făcut și parastasul.

În felul acesta statul personal al Magistratului Hațegului a suferit o schimbare. Prin voturile ordinelor militare și cu aprobarea comandantului nobilului regiment a fost ales ca «iudex primarius», grănicerul Filip Petru.

După raportarea acestora, suntem smeritele slugi ale Excelenței Voastre.

Hațeg, 20 Februar 1810.

Munteanu Apostol,
notariu.

* CLXIV.

21 Februarie 1810.

Proces al «1/2 invalidului» Ioan Munteanu cu tatăl, Gheorghe, pentru bani.

CLXV.

26 Februarie 1810.

Proces al lui Rusalim Del, în calitate de chizeș al lui Mihai Păulescu din Ostrov. Menționat Leontie Opric.

www.dacoromanica.ro

CLXVI.

Derweil (?) ein bischöflicher Anordung ist unser nichtunirter Geistlicher Adam Novak seiner Charge entsätzet, sohin dass Ort Hatzeg ohne Geistlichen geblieben, diesem zu Folge bitten wir aller unterthänigst womit ein löblicher Regiments Commando in Gnaden geruhen möge uns einen gut gelehrten Geistlichen von dem betreffenden Amte zu erhalten die gnädige Veranstaltung betreffen zu wollen: zu dieser Unterkunft und Bestand ist ein Lehres Gestion nothwendig. Dahero um die hohe Bewilligung ganz unterthänigst gebetten wird.

In Nahmen der ganzen Communitaet von Hatzeg: Apostol Muntyan, notarius.

CLXVII.

Herr Plebanus wird durch die Com[mmun]itaet Hatzeg freundschaftlich ersuchet zu bestimmen belieben, was für ein Recht suchet: ob das Recht der Bürgerschaft, jus concivilitatis, oder das Recht des jus compossessoratus und von obigen welchen recognosciret wird.

* CLXVIII.

În ziua de azi chemând în fața noastră pe Ion Găină, soldat grănicer, din Hațeg, aducând martor pe Ioan Bologa, care spune că boul acela a fost recunoscut, acum de curând, la târgul din Hațeg, la Mithay Szakáts, soldat grănicer, de către Rusalim Dell din satul Clopotiva ca proprietate a sa, cumpărat dela Gheorghe Voescu din Sâncraiu și vândut tatălui soldatului sus-numit cu 60 de florini ungurești.

Clopotiva, 9 Mart 1810.

Pogan Gáspar,
notarul comunei.

* CLXIX.

On. domnule fibirău,

Scrisoarea oficială trimeasă la 17 Mart 1810 prin comandantul companiei a fost predată încă în ziua aceia magistratului nostru pentru punere la cale: la care magistratul nostru face următoarele reflexii:

Se poate că on. d. prim-pretor pretinde, după lege, pe pârâșul Szetseli, (din Săcel), căruia după jurământul păgubașului și magistratul nostru i-a făcut judecata. Soldatul grănicer, care a fost la războiu și a fost și înaintea războiului, s a obligat că va despăgubi pe contribuabilul Szetseli. Dar acum, după dovedirea dela Clopotiva, iscălită de notarul Pogány

www.dacoromanica.ro

Gașpar, soldatul a găsit pe acela de la care a cumpărat boul în chestie. Copia dovezii v'o trimetem alăturat. Soldatul nu poate fi constrâns la plata pagubei până ce nu va constrânge și el după lege și dovedi pe acela de la care a cumpărat boul cu banii săi proprii. Deci e nevoie ca și contribuabilul Szetseli să aștepte, căci, după jurământ, reiese că boul furat a trecut prin cinci mâni. Până ce vor fi constrânși toți, chestia este pusă pe sama hoțului bănuit.

Fiindcă deci chestiunile asămănătoare întră în sfera de activitate a on. oficiu județean, de aceia magistratul nostru cere și pretinde să fie dusă cauza aceasta până la sfârșit, fiindcă jurisdicția noastră nu are putere în afară de oraș. Magistratul nostru recomandă chibzuiala lucrurilor. Suntem al on. d. prim-pretor.

slugile smerite

19 Mart 1810.

Munteanu Apostol,
notar mag.

D-sale

Magnificului domn Nagy Bartsai Ladislau, prim-pretorul județului Inidoara, cu smerit respect.

Deva.

CLXX.

Pentru un contract de zidire între Mihai și Ianoș Popescu cu «Ferenz Bay Sava» și Lescuț Bay. Ca termen «an Vinyere Mare Tag.».

CLXXI.

17 Aprilie 1810.

Proces pentru ocară în afacerea lui Petruț «Soymus» din Hațeg, cu mențiunea socrului, Petruț Iorga, și a familiilor «Onye», Nemes, Matso, a lui Petruț «Dumitresc» și unchiul Ianăș.

CLXXII.

15 Mai 1810.

«Atestat» pentru Ioja «Gyorgyon» din Hațeg.

CLXXIII.

Iunie 1810.

«Nicola Timariu hat auf 2 Jahre Kirchen Gelder 150.»

www.dacoromanica.ro

CLXXIV.

6 Iunie 1810.

Socoteală dela « Macecsdi Roska Janos m. p. és Kozsoly Kozolay Samuel ».

CLXXV.

15 Iunie 1810.

Notarul Munteanu, pentru aducere de lemne cu « Para Sigmond », « Nopcsa-Isak », « Popp Mosos », « Dragota Janos ».
Notă: « Petru Kutsakariu[1]) a fugit ».

CLXXVI.

15 Iunie 1810.

Proces între « Janos Farkas von Tottiest » și cumnații, « Lada Mosos et Boldiser ».

CLXXVII.

26 Iunie 1810.

Proces pentru un bou, între « Mithay Szokats und Illisie Szokats ».

CLXXVIII.

20 Octomvrie 1810.

Afacerea văduvei Maria Timarul. Iscălește birăul, Mihali Iosif, notarul substitut, Vichente (?) (cu cirilice) Popescu.

CLXXIX.

20 Octomvrie 1810.

Adresă latină către guvern, pentru un abuz de la « reverendissimus dominus hatzegiensis d. catholicus blebanus », pentru « sylva fisco-militaris », cerând ca așa-numiții *inquilini* și *coloni* ai plebanului să nu fie scutiți de sarcinile publice, ei cari « publicis attamen aquarum, viarum, pontium, inseminationis, tignationis et pescuationis oppidanis beneficiis rite fruuntur »; deci « ad publica quoad directiones aquarum, reparationes viarum pontiumque cincturas, item inseminaturarum, necnon rei pecuariae custodiam oppidana onera aeque ac reliqui oppidani, eo a fortiori pellantur, quod eorundem numerus notabilis sit et, ad analogiam praelaudati domini plebani, reliqui quoque parochi talismodi inquilinos multiplicent, oppidani vero limitanei in obsequium altissimi servitii et

[1]) Cojocariu.

www.dacoromanica.ro

securitatis patriae in omnes partes diu noctuque distracti, praedictorum quoque inquilinorum relate ad praerecensita oppidana onera subditi tanto minus esse queunt, quod plerique quoad facultates etiam eisdem impares sint ».

Iscălesc: Iștvan « Wassy », ca prim-jude, și notarul Apostol Muntean.

CLXXX.

1811.

Socoteli de misiuni: « Petantz Philip », Nicolae Alexe, Iosum Munteanu, Gheorghe Popescu, Filip Pop, Ianăș « Cossan », Gheorghe Sârbu, Frenț Nemeș, Eftimie Popescu, Nicolae Arsente, Nicolae Iorga, Atanasie Dragomir, Manole Suciu, Ianăș Costa, Petruț « Thelukan », Ioan Morariu (la colonelul Cabalini, Băiești), Simion Raț, Gheorghe Catana, Manole Lăzărescu, Atanasie Roman, Petruț Copilul.

CLXXXI.

26 Aprilie 1811.

Heut, als den 26-ten Aprill 1811, ist die Applaudirung über den Richter-Vorschlag angelauft *(sic)* und den Istvan Wassij übergeben worden, nebst ein dem Orth Hatzeg lautende . . . könig. Decret.

CLXXXII.

Attestat.

Nachdem das Pöbel und respective Communitaet Hatzeg ein Geistlichen zu Verrichtung des Gottes Dienstes in der nonunirten Kirche, in Ansehung der beyhabenden (șters: fräundlichen) Kr. Geistl-Adam Novak von Segeken des Consistoriums abverlanget, wird sohin durch H. Circel Wicario Huszovits dem Geistlicher H. Avram Popovits von Csopia ertheilt, gedachter Geistlichen nebst dem beyhaben den Adam Novak mit deme dass Gottes Dienste ohne Nachteil verrichten und den Gewinnst und Stohla Gebühr beyde brüderlich theilen, entrichten und all Einkünfte beyde zu genüssen haben, keiner hingeg en ein dem andern, so lange leben, austossen durffen, welches in Nahmen all unterfertigten gegeben und hiemit bekräftig und attestiret wird. Hatzeg, am 20 May 1811.

	Manole Matsian	Georg Muntyan	Istwan Wassy,
	Nicolae Muntyan	Csuts Ianos	Richter.
Kirchen	Juon Muntyan	Petrutz Timar, cantor	Ap. Muntyan
Tuttoren	Mitrutz Murar	Popa Adam Novak,	Nottarius.
	Sandor Petrovits	Geistlicher	
	Costa Petrovits		

www.dacoromanica.ro

CLXXXIII.

25 Iunie 1811.

Ferenț « Bay », jurat, despre o afacere de boi a lui Petruț al lui Iștoc (« al Isttok »).

CLXXXIV.

August 1811.

« Unirter Geistlicher Mathias Szora » se plânge de « Seller Georg Czitz », care, deși somat prin « der Kirchen Diener Illie Janos », să dea « 33 Täg als Robot » pe acel an, refuză.

CLXXXV.

August 1811.

Mărturii pentru cererea de bani a lui Ianăș Popescu față de Ferenț « Pay Sara » și « Loszkutz Bay » (550 fl. vonași). *Feldwebel* Moldovan, *Führer* Balas, Ișt van « Wassy », judele și jurații.

CLXXXVI.

24 August 1811.

Voie de trecere a lui Nicolae Balas, « von Hatzeg geburtig, ein Provincialist, 20 Jahr alt », unirter Religion, ohne Profession », care « ist gesonnen in die Wallachey zu gehen um seyn verestorbenen Vatters Guth zu führen und, wenn Umstände erlauben, alda sich niederlassen und seyn Brod zu versuchen ».

* CLXXXVII.

On. Magnificului domn prim-pretor. Soldatul grănicer Ioan Găină, acum trei săptămâni, aici, în orașul Hațeg, când a vrut să vândă în piață un bou, colonul Rusalim Dell din Clopotiva, văzându-l, a spus că boul e de furat. Chestia aceasta a mai fost în fața Magistratului nostru. Atunci, fiindcă numitul soldat grănicer n'a putut arăta dela cine a cumpărat boul, a fost condamnat să plătească paguba. Umblând el după aceia, a putut dovedi dela cine a cumpărat boul, dovadă ce v'o am comunicat d-voastră.

Acum însă fibirăul provinciei cere urgent ca soldatul grănicer să plătească păgubașului prețul boului. Pentru aceasta, după legile țării noastre, apelăm la on. prima judecătorie ca, pe baza dovezii, locuitorul din Nádasd

www.dacoromanica.ro

să dea înapoi preţul boului, căci până atunci nici soldatul grănicer nu poate plăti.

După raportarea acestora, suntem ale on. d. prim-pretor

respectoasele slugi
Munteanu Apostol
not.

CLXXXVIII.

Wohledelgebohrner, insonders hochgeehrthester Herr Fö-Biro.

Der auf der katholischen Kirchen Grund wohnhafter gewesener Tischler Klöckner. Johann Kasseker, ist mit Tod abgegangen und, nach Ersuchung seynes Schwagers, Schullehrer Johann Hamerle, da von obgedachten 2 Kinder hinterblieben, aber die Speere mittelst Siegel auf dessen Haus gethan worden, ob Euer Wohledelgebohrner sich dieser Effecten annehmen und beenden oder aber dem hiessigen Magistrat zur Disposition zu überlassen geneigt sind. Erbitte um die gnädige Verhaltungs Aviso.

Hatzeg, den 5 9-ber 811.

Istvan Wassy,
Muntyan Apostol,
Magistrats Notarius.

CLXXXIX.

Einquartirte Mannschaft in July 1812.

Între alţii, Ioan Popa, Mihai «Boksor», Mihuţ «Csaku», Ianăş Cornea, Mihai «Militon», Popa Adam, Ianăş «Dely», «Wid» Socaciu, Ianăş «Wild», Petruţ Chiriac, Isailă Milotin, Lăpăduş «Ohlar», un Stanislav, Măriuţa Borhan, «Horia Csirap», Safta Cizmaru, «Murar Pet.» *(sic)*, Bartolomei Bobeş.

CXC.

Hoch Löbl. Landes-Gubernium! [1])

Dupe a neltzatuluj crej[esc] Gubern. Renduiale dd-o mense, Anno et N-ro,—pintru ka sze ne fije Griische (grijă) ka sze adunem Megezin pe szama Militzii. Am primito de la Comissariatusu Czeri dd-o 14 Iuly Anno 1812 N-ro 502, dupe quantumu Porţii 235 w. w. 46 xr repartitia Magazinuluj 2 Gelete de Grâu, de ovesz 6 şi de Fên 2 mesch (măji) o am fekut entre Proviniialisti kare lehujeszk un fundusue Beszeritsesti, adeke Romano-Catholice Ecclesiae, Reformate et Greceritus-Unitorum afare de putzin kare lekujeszk en fundus militaribus. Dercgetorii nosztre desztul a fatse n'am putut, ke Tsinstitu Bleibanus

[1]) Vezi Planşa III.

www.dacoromanica.ro

Romano-Catholicus Ioanes Istok au stat en protive en naltzati rendujel, schi Repartitia aduneri Megezinului au enpedekat, szikend ke sileri (zilerii) Denszuluj sched in fundu Portionis Canonicae, ku pro rogative Beszeritsaszke, si Reformatus Parochus, shi Graecritus Unitorum aschisdera poftesk: precum din dato 30 July Anno 812 N-rul 786 a tseluj may szusz Tsinstit Commissarius reszpunsz pro ferenda nobis medela (a ne da liak kum sze vindecă atsaszte pritsine) Keutendu-l ne-au endereptat a fatse Representatie la Neltzatul Krejesskul Gubernium, derpst atsea, atsaszte en potrivire a may szusz numituluj Ts. Blebanus a nu sze pute aduna Megezinu enneltzatuluj Kr. Gub. o aretem deszpre partja Ts. numit Blebanus prin Episzcopul szeu a sze enderepta doschenindu-se diszpe (despre) alte parte noe porunke a ni sze da ka tsilesch [1]) may szpre atatse desztulu-i detorii nosztre ke sze putem aduna Megezinul a ne may poruntsi prenume și (?) de jertetiune pintou repre...

Ex limpe (limba) Nemzasake trimițând-o ke ku tsine am fekut Korespondențiile pene akumu atsea szint en protive en causa atsaszta adeke Popi.

Ex limba diaetsaszke.

* CXCI.

La ordinul Excelenței Voastre, dat la 17 August 812, în care ne întrebați referitor la vama morilor, cu onoare vă raportăm că aici, în orașul nostru, de obiceiu, după fiecare oboroc, adecă la 16 doniţe de cereale, se scade pentru vamă 1 doniță.

După aceasta rămânem ale on. Guv. Reg.

smeritele slugi
Ștefan Vasszy, prim jud.
Muntyan Ap. not. [2]).

* CXCII.

In anul 1812, la 20 Octombre, fibirăul Hațegului, Ștefan Vasszi, și notarul Apostol Muntean, venind la noi, ne-au rugat să mergem la Hațeg, la părintele Istok Ioan, cu instrucțiile verbale notate mai jos. Vrând să îndeplinim ruga dumnealor, am plecat la parohia părintelui Istok Ioan. Găsindu-l, i-am expus personal instrucțiile primite, în numele magistraților din Hațeg. Am atras atenția părintelui a nu interzice contribuabililor cari locuiesc pe pământurile parohiei plătirea dijmelor stabilite din bucate, ci, din contra, să intervie pentru a le da cât mai curând. Onoratul Părinte a răspuns următoarele: «Pricep, aud! Nu interzic și nici n'aș putea interzice plătirea dijmelor, însă nu pot îngădui,

[1]) Cilezi, lucrători.
[2]) Cuvinte românești: szokott, kupa.

www.dacoromanica.ro

fiind pământul în posesiunea nobilitară, ca el să fie sub judecătoria militară. Să binevoiască domnul prim-pretor a trimite repartizarea dijmelor printr'un provincial, și, atunci, pentru ridicarea lor, eu voiu fi cel mai harnic muncitor ».

Înștiințarea s'a petrecut în felul sus scris, despre care dăm scrisoarea noastră doveditoare, cu pecetea și iscălitura noastră, după legea noastră adevărată.

Hațeg, 26 Octombre 1812.

Manesdi Roska Ion, assessor distr. Hunyad
Szegedi Ladislas, not.

CXCIII.

Octomvrie 1812.

« Consignation über die Contribuenten Sellers des Herrn Blebanus János Istok, das ist Cath. Kirche, welche terage zu entrichten nicht erlaubet »:

Costa și Alexandru Pernici, Szilagyi Dani, Bonyhay Szabó, Petruț Doboy, Zaharie Doboy, Mihai și Ioan «Kelement», Petruț Ardeleanu, Petru și Dinu, Șerban « Fugats », Ilisie Socaciu, Simion Văsiiu, Iorga și Maria, « Kristina », Maria « Kelement » « Kosseker Janos», Ioja « Szekuy », Zaharia Păcuraru, Ilona « Szutsone » (Ciucioanea, Ciucioaia), Ioan Vințanu, «Nico Rustii » (?), Gheorghe «Perpelya », Ștvan «Tepeloaga », Toader Bona, Mărișca «Andelone» (Angheloanea, Angheloaia), Toma și Iosif Crișan, Serafin Toma, Kamentzky Peter și Ianoș, Sprodi András, « Csibian Modra Szuts », Grozav Munteanu, Gheorghe și Rusalim « Slivesan », Ioja « Demer », Ignat Mohor, Ioan Vălceleanu, Stanciu Novac, « Thonya» (Anton) Grama, Todor Christoph, Opre Moldovan, Gheorghe Țeț, Petru Mohor, Petru Murășan, Alexe Suster, Andraș « Brenetz », Gruia Sora, Isac Păcuraru, Ștefan Stoienescu, Ilie Ianăș, « Gruja Juon », Iosif Crișan, « Lepedutzu Winkana », Mărișca Nedelcu, Mărișca Rupturoane (Rupturoaia), « Lizi Mischoltzone », Rusalim Mețian, Ionașcu Vălceleanu, Ion Ardelianu, Lațcu Josanu, Ioan « Betsian », Filip Szeben, G. « Thudesk », Florea Nicolae (trece în Banat), Mocnei « Hesdetzan » (« deservit »), Pavel « Tsintsisan », Avram și Iacob « Grigyan », Ioan « Brosa », Franz Strall, « Henie Szelesan », Nicolae « Bretyan », Ianăș « Hesdetzan », Mihai Goga, Petruț Zamfir, Constantin Haiduc, Ioan « Mika », Nicolae și Mitru Kovats, Ianăș și Iosif « Klonke », Nicolae și Ioan Muntean, Petru Struțulescu, Iosif Iancu, Nicolae « Pompe ».

CXCIV.

14 Decemvrie 1812.

Adeverință pentru Mitru Dumitrescu, care ține în arendă un pământ al judelui mare, Ștvan « Wassy ».

www.dacoromanica.ro

CXCV.

Tabla de indicare a preţurilor curente în oraşul Haţegului, în lunile Noembre şi Decembre din anul 1812 (v. Tab. V, la sfârşit).

CXCVI.

Anno 1813.

Ausweyss über nachststehende Provincial-Orthschaften die zur Pascuation gegen Führung von 4 Tag Ochsen, ein Klafter Holtz.
Pomeniţi: Mihai Vinţanu, Petru Miclăuşoiu, Gheorghe « Wassy », Iacob Pârău.

CXCVII.

Statul personal al magistratului Haţegului pe baza ordinului magn. Curţii Regale, no. 2545, din anul 1817 (?). (v. Tab. IV, la p. 111).

In anul 1812 nu s'a făcut altă schimbare în magistratura Haţegului.
Ian. 1813. Munteanu Apostol.

* CXCVIII.

Sentinţă

Acuzata, femeia lui Hajdú Samuel, a stat, acum trei săptămâni, de două ori în faţa judecătoriei noastre, pentru a se îndreptăţi cu dovezile sale contra învinuirii, neavând atunci nicio îndreptăţire. Prezintându-se acum, ni spune că a auzit din gura mamei copilului mort că moaşa a omorît pe copil. Persoana care a fost chemată şi pusă la interogatoriu neagă că ar fi spus aceste vorbe. Ea recunoaşte că doar copilul a murit, dar nu ştie din ce cauză, ba încă spune că înaintea naşterii a fost târâtă de un cal şi din cauza aceasta a murit copilul. Mai spune că, îndată după ce s'a născut copilul, moaşa a spus că el trebue botezat, că moare. Acuzata nu are nicio justificaţie; în faţa judecătoriei a avut contraziceri. Rândul trecut, a recunoscut că a spus despre moaşă că ea a omorît copilul; acuma spune altfel.

Din cauza aceasta judecătoria declară moaşa nevinovată.

Femeia pârâşă, fiindcă nimic nu poate dovedi, trebue să recunoască faptul că a minţit; al doilea, altă dată să nu mai spuie neadevăruri despre nimeni, şi să primească douăsprezece lovituri cu biciul, ce se pot răscumpăra cu 1 florin unguresc.

Haţeg, *ut supra.*

Muntean Apostol not.

www.dacoromanica.ro

* CXCIX

Magnifice grof, bine născut
Excelență!

La ordinul Excelenței Voastre dat la 17 August a. c., în care întrebați dacă în Hațeg mai există restanțe în magazinele de provinzii, cu onoare vă raportăm că tot ce am primit a fost împărțit la provincialii săraci în anul curent, ceia ce se poate dovedi prin recipisele date de magazinele de la Orăștie și de la Deva. Aranjarea acestor lucruri s'a raportat Excelenței Voastre la data de 10 Martie 1813. Nu avem cunoștință că ar mai exista restanțe. După raportul acesta, suntem

smeritele slugi ale Mag. grof
Ștefan Vasi, fibirău,
Apostol Munteanu, notar.

CC.

24 Martie 1813.

Proces al lui « Urszul Duma, aus Nalatz gebürtig », și « der hiessige Handelsmann Sandor Petrovits », pentru « erkaufter Eyssen », neputându-se hotărî prin jurământ, se aduc « Janos Hobian und Mittu Pauleszk aus Borest », marturi, cari jură asupra faptului.

CCI.

30 Mai 1813.

Plângerea lui « Dregits Georgyone » (Gheorgoanea, Gheorghioaia), pentru un bou, aflat la Gheorghe Munteanu. Că e al ei de la « Ohaba Ponor » o arată cu jurământ grănicerul Duma Frenț, Ciura « Letzi », « Kelimen Janos ».

CCII.

Tabla de indicare a prețurilor curente, în orașul Hațegului, în lunile Ianuar — Iunie din anul 1813 (v. Tab. VI, la sfârșit).

CCIII.

10 August 1813.

Cerere de loc a lui « hiessiger Herr Lehrer Johann Hamerle ».

CCIV.

26 August 1813.

Pentru caii lui Crăciun Albu, « Schenkwirth des nächstliegenden Orthe Csaara », pentru doi cai aduși la târg și arătați de Opre Stănișor, din Săliște.

www.dacoromanica.ro

CCV.

Prothocoll über die vom 1-ten November 1813 geleistete Vorspann und Roboth.

Nume: Nicolae Vlad, Gheorghe Ghiurca, Gheorghe Moldovan, Petruț « Unger ».

CCVI.

10 Noemvrie 1813.

« Gegenwärtiger Provincialist hier in Hatzeg wohnhaft, ein Kirchen Dienner der unierter Griechisch Religion, Nammens Illiae Jannos, gehet in Banat zu seinem Befrieden zu besuchen, wo an das Battaillons Comand angewieset wierd. »

CCVII.

După 10 Decemvrie 1813.

Protocol privitor la denunțul grănicerului Filip Pop că « Wallachaner Urszul Duma » a jurat fals la Hațeg.

CCVIII.

30 Decemvrie 1813.

Pas pentru « Mihaly Ellak, ein Sohn des hiessigen römisch-katholischen Kirchencantors, geburtig von Hatzeg, 16 Jahr alt, katholischer Religion, gehet von hier nach Clausenburg in die Schule ».

CCIX.

Tabla de indicare a prețurilor curente, în lunile Iulie — Decembre, din anul 1813, în orașul Hațegului. (v. Tab. VII, la sfârșit.)

CCX.

1814.

Pentru a se restitui « dem Georg Gyernya Arbeith-Instrument Nyekovala genannt ».

CCXI.

Ianuarie 1814.

Mărturie pentru un cal între grănicerul Ion Muraru și Ioja Pop.

www.dacoromanica.ro

CCXII.

5 Ianuarie 1814.

Pentru un «Handelsmann Ladendiener Zacharias Szentpeteri, gehet von hier nach Elisabethstadt in seyn Angelegenheit».

CCXIII.

7 Ianuarie 1814.

«Gegenwärtiger Handelsmann Michael Kitzu, wohnhaft in Hatzeg, gehet von hier bis Hermannstatt in Handlungsangelegenheit.» Semnează: «Muntyan Apostol, Magistrats Ordinaire loco notarius».

CCXIV.

15 Ianuarie 1814.

Declarație în procesul dintre Filip Popp, grănicer, și «der Walachaner» Urszul Duma, cu jurământul fals. Pomeniți răposatul Alexandru Petrovici și locotenentul de grăniceri «Dants» (Danciu).

CCXV.

29 Mai 1814.

Chitanță a lui Răzvan Răzvan din Silvașul-de-jos pentru ce a primit dela grănicereasa văduvă Ilinca Muraru. Termen: «au Winyere Tag».

CCXVI.

30 Mai 1814.

Pentru o afacere de boi între «Nicola Opris von Gross Osztrov» și caporalul Ciuciu Ioan. Menționea târgului dela Caransebeș și a lui Solomon, grănicer din Cârpa [1]).

CCXVII.

Tabla de indicare a prețurilor curente, în lunile Ianuar — Mai din anul 1814, în orașul Hațegului. (v. Tab. VIII, la sfârșit).

CCXVIII.

16 August 1814.

«Gegenwärtiger Kirschner Barbu Popp von Hatzeg gehet von hier, gesunden Orthes, ins Banat, nach Karanssebes, auf den Markt zu Pferdt.»

[1]) La 14 August procesul negustorului Dumitrache Brașovanu, pentru tabac.

www.dacoromanica.ro

CCXIX.

17 August 1814.

Proces pentru tabac, cu pomenirea negustorului Nicolae Brașoveanu și a lui Nicolae Cristof.

CCXX.

31 August 1814.

Pas pentru negustorul «Anton Doboll», din Hațeg, care merge «zu Fuss» la «Maria Ragna» (= Radna. E vorba de un pelerinagiu la vestita mănăstire).

CCXXI.

3 Septemvrie 1814.

Pas pentru «Mühlner Gesell Georg Oragyan» (din Oradea), care merge cu soția, Maria, la fiica lui, în Caransebeș.

CCXXII.

Pe la 3 Septemvrie 1814.

Hotărîre ca grănicerul Ion Murar să plătească lui Ioja Pop prețul unui cal.

CCXXIII.

5 Septemvrie 1814.

Mărturie de jurământ pentru un cal de către: Toma Danciu, Nicolae Stanciu, Adam Păcuraru, Petru «Purkerits», Petru al Todoroanei și Ioan «Betyen».

Urmează altul, pentru un mânz, dela: Mihăilă Bera, Dan Balomirean, Simion și Adam Blaș, Ioan Berescu, Simion Molodeț.

A treia, cu: Gheorghe Neagu, Miclăuș «Tetule», Ioan «Reyka», Simion «Armie», Atanase «Oleresk» (Olărescu), Miclăuș «Oleresk», Ioan «Korobia», Bubic Sava.

CCXXIV.

16 Noemvrie 1814.

Proces între Drăghici Ișstvan din Fărcădinul-de-jos și grănicereasa Arsoka Josan, de o parte, și grănicerul din Almaș, «Ulmen» (?) Ianăș de alta.

CCXXV.

16 Noemvrie 1814.

Înțelegere între Maria Timarița și Nicolae Timaru.

www.dacoromanica.ro

CCXXVI.

Contract.

Welche heut dato mit den Schaaf-Bauer Juon Munia und Dantsu Redulia folgendermassen fast geschlossen.

Obbenannte Schaafbauer von Subtsetate übernehmen den Hottart von Hatzeg von 4-ten X-ber bis Szent Georg-Tag um hundert Stück Schaafe, darauf zu weiden; hingegen verpflichten sie sich von jedek Stück Vieh fünfzehn Kreitzer zu entrichten, das geldbetrag am Szent Georg-Tag, und wird das Vieh vorher nicht weg zu treiben gestattet dem der ganze Betrag nicht erlegt haben. Zur steur der hiemit Wahrheit gestättégt wird. Sig. Hatzeg, am 4-ter. Xber 1814.

Istvan Wassy
Ober-Richter.

CCXXVII.

24 Decemvrie 1814.

Mărturie pentru Toma «Gyeregetor» (Dregător), crescut la caporalul Todor Dumitrescu, trecut ca cizmar la Caransebeș, care s'a înscris și el la grăniceri.

CCXXVIII.

Tabla de indicare a prețurilor curente, în lunile Iunie—Decembre din anul 1814, în orașul Hațegului (v. Tab. IX, la sfârșit).

CCXXIX.

1815.

Gegenwärtige Banater Zigainer sind hier seit 3 Tage ankommen und um Erlaubniss nirgends gemeldet. Mithin gewaltsam den Orths Grund und Waide genossen.

CCXXX.

1815.

Notă despre pagube făcute de vitele prinse în Lunca-de-sus. Nume: Pop Ianoș, Gheorge Fugats, Ianoș Kamentzky, Pătruț Todosie, Evuța Timar, Dumitrașcu Muntean, Ionca, zilerul Marcu Kellenetz, Frantz Frischholz, Ianoș Murar, Atanasie Roman, Zaharia Lăzărescu, Petru Dănescu.

CCXXXI.

1815.

Iohannes Gross... Ich wolte mich in diesen kleinen Orth als Tischler sesshaft machen, mit dem Rechte dass nicht mehr ein an sebilge der zu wenig vorfallenden Tischler Arbeith in diesen Orthe geduldet werden möge; als nur dermahl derselben 3 allhier befindet und kein Arbeit zu bekommen sey, und dass nicht zu bestehen ist, Löbl. Compagnie Commando geruhen, auch, nebst ein Gesell, in die Wallachey uf eine Zeit in der Areith gnädigst zu erlauben.

www.dacoromanica.ro

CCXXXII.

Proces între « der neu-Bauer Stantzulesku « și grănicerul « Kontz ».

CCXXXIII.

1815.

Pentru bani prezintați de « Bandist Pantilie Muntyan » și cumnata, Susa.

CCXXXIV.

1815.

Listă de nume: Opriș, Crestina, Sofia, Păscuța, Iluța, Iulia.

CCXXXV.

1815.

Înțelegere între « Biriska Lucats von Szászvaros » și cărăușul Moise Cotoroga, pentru niște tabac care trebuie vândut la Caransebeș, cumpărând în loc « Frucht ».

CCXXXVI.

1815.

Pas pentru morarul Ianăș « Tetulya » (Titulea), care merge să se așeze în Banat.

* CCXXXVII.

La onoratul ordin dat la 6 Decembre 1814 cu umilință vă raportăm că recolta din anul acesta a fost cea mai săracă. În ce privește sămănarea din anul acesta, în raport cu trebuințile cerealelor, nu s'a putut sămăna atât cât ar fi trebuit. Cu raportarea nevoii actuale,

rămânem slugile smerite:
Ștefan Vasi prim j.
Munteanu A., notar.

Al Ex. Guv. Reg.
Hațeg, 2 Ianuar 1815.

CCXXXVIII.

14 Ianuarie 1815.

Închiriare de casă din partea « Fähnrich »-ului Popescu către « der von Magyar Bretya sesshaft gewesener Schneider Szimeder[1]) și « Liweszan » (Livezanu) cu fiul Ferenț.

[1]) Simedru.

www.dacoromanica.ro

CCXXXIX.

13 Martie 1815.

Împăciuire între văduva Maria Dumitrescu și Ioan Ciuciu, «Condumats-Diner», pentru un loc și o grădină în fața Sfatului din Hațeg. «Pripp *(sic)* Moses, Richter, Dragota Andres, Geschw., Mokra Janos, Nopcsa Ianos».

CCXL.

27 Martie 1815.

«Johannes Gross, Tischlermeister», arată că lucrează în Hațeg spre mulțămirea tuturora și «das Orth Hatzeg ausser mir noch mit einen Gr. Tischler versehen ist, und diese Stadt ohnehin so klein ist dass kaum ein Tischler auskommen vermag». Cere ca, «falls noch ein Tischler sich all hier ansässig machen wolle, nicht gedultet werden, indem ich hinlänglich für diese kleine Stadt bin». — Se primește.

CCXLI.

Dumitru Dobrote din Pojana hat sich um das Gebürg Rosiele in der Nachbahrschaft Szlivoy. Sudele en Pojana el kiame Sztan Muntyan und giebt 5 fr. Hausgeld. Sig. Hatzeg, den 4-ten April 1815.

CCXLII.

20 Aprilie 1815.

Proces pentru niște boi al lui Gheorghe și Ioan Dragomir: îi schimbaseră la târgul din Inidoara.

CCXLIII.

23 Mai 1815.

Pentru niște îndoieli cu privire la Iacob Mămăligă, «der römisch-catholischen bischöflichen Officialat», care trece prin Hațeg.

CCXLIV.

24 Mai 1815.

Pentru vitele ciobanului Avram «Grigyan» (Grideanu), lui Manole Suciu și Ianăș Bolescu, găsite pe locul negustorului Petru Kamentzky.

CCXLV.

29 Mai 1815.

Invoială între «Josa Pop, Ehegatin des Tenasie Popp, Utza des Eftenie Pop».

www.dacoromanica.ro

CCXLVI.

1 Iunie 1815.

Plângerea Consiliului din Hațeg contra abuzurilor lui Ioan Popa «arendatorul». Ei se intitulează: «die Altschaft des Orths Hatzeg».

CCXLVII.

8 Iunie 1815.

Pentru împărțirea moștenirii lui Mitruț Murar, trecută la fratele Ioan, invalid, a cărui soră e mama lui Gherasim Apostol.

CCXLVIII.

Inventariul averii lăsate de Ioan Moraru.
«1 neu wallaschische Tschuba[1]).» Soție Anușca, fiică Floarea.

CCXLIX.

Petru Cernea (Czernya) au fost adetor *(sic)* 4 cupe de vinars până la 1822. Murind, s'au găsit un purcel, care putè să plătească adetoria, iară, trăind socrul său, Ioan Țigan din Boiță, n'au lăsat a lua porcu, și au făgăduit singur a plăti. Așa fiind lucru, la numitu Ion adetoria să să caute.

Ianoș Klonke să roagă la Sântion să plătească 2 f. pentru rupta «hanyilor» (banilor) a Boriți Țigani.

Gheorghe Apostol,
birăul orașului.

CCL.

Guth Achten.

Nachdem unter heutigen Dato, als den 23-ten Juny 1815, abgehaltenen Magistrats Session ist folgendermassen das Recht gesprochen als: Die Familie Csuts soll der Wittwe Marie Dumitreszk die Helfte des Gartens und das Wohnplatz in solang sie lebet zur Genuss zu belassen und der Invalid Corporal Dumitresk auf eine Fuhr Kukurutz Grund zur Nach zu geben gehalten seyn solle, zo geschehen durch das Magistrat.

Session Hatzeg ut supra
Pripp Mosos, Richter
Dragota Andras, Geschw.
Mokra Janos
Nopcsa Janos

Istwan Wassy, prim. judex
Apostol Muntyan, m. p., notar.
Georg Apostol
Petrutz Philip
Henna Manole
Peter Deniesk
Geschworene.

[1]) Șubă.

www.dacoromanica.ro

CCLI.

Tabla de indicare a prețurilor curente, în lunile Ianuarie—Iunie, din anul 1815, în orașul Hațegului (v. Tab. X, la sfârșit).

CCLII.

2 Iulie 1815.

Deliberat.

Handelsmann Biriska Lucats von Szászvaros hat den Gränzer Moysze Kottoroga als Fuhrmann von Hatzeg bis Karansebes mit 11 fr. Fuhrlohn eingedungen und, woferne den aufgeladenen Taback verkaufet wird, alsdann Frucht einzukaufen und den Profit beyde Theilen, es ist der Tabak nicht verkauft, nun wollte der Fuhrmann nicht zurück bringen. Dahero nach gehabten Worthwechsel endlich überbracht, und noch ein Fässel Brandwein für 5 fr. aufgeladen, welches dem Fuhrmann zu guthen kommt.

CCLIII.

Guth Achten.

In Hinreise ist bereits der Accord mit 11 fr. geschehn, in herwärts ist die Reise, weil nicht so schwer war, mit 8 fr. zu bezahlen für billig befunden hierauf annoch dir zu Gut fallenden 5 fr. zusammen in 24 fr. in hie und her die Reise bezahlt wird. Da hingegen Fuhrmann Kottoroga ein 112tt. Taback für sich behalten hat, und ein Centner eben von diesen aufgehabten Taback dem hiessig Ferenz Bay verkaufet wurde; so verbleibt Fuhrmann dem Handelsmann zwantzig Gulden Rhein baar zu bezahlen, welches hiemit zur Bezahlung befähliget worden. Sig. Hatzeg, am 2t. Iuly 1815.

Geschworene { Ferenz Bay, Georg Apostol, Petrutz Philip

Istvan Wassy
Richter
Ap. Muntyan
Notarius

CCLIV.

Atestat

Care cei din jos iscăliți prin adunare cinstiților titori *(kitori)* și bătrânii orașului mă legătuiesc această rânduială a ține și primi, precum ca să fiu dator a da din tot vinitul besericii a treia parte diecilor și a zece parte crâsnicului, iară, pe lângă aceasta, este adetorie pintru îngrupăciunea unui mort a plăti 2 f. 12 xr., pintru botez 12 xr., pintru cununie 30 xr. pintru apă de moși *(ape de mosĕ)* 6 xr și pintru deslegarea unui lucru spurcat 6 xr., pintru feștanie 12 xr. și cu această legătuială a o deplini

www.dacoromanica.ro

mă legătuiesc, cu iscălitura numelui mieu o întăresc. Scris Haţeg, în anul Domnului 1815, luna lui Iulie în patru zile. Scris Haţeg, din luna lui Iulie, anul 1815.

Görög György,
parochus hatzegiensis, graec. non unitorum.

Istvan Wassy, birău și titor.

Muntyan Apostol m. p., notar	Josum Muntyan
Georg Aposztol	Lazar Dinis
Csutzc Janos.	Thodor Stanislav
Illie Thodosie	Nicolae Csuts
Iuon Muntjan	Koszta Petrovits,
Philip Petrutz	titor besericii,
Josum Ivask	Iszak Fogarasch
Mihai Bajas	Dodor Dumitressk
Josa Popp (șters)	16 Köpf.

CCLV. *15 Iulie 1815.*

Pas pentru Devay Demeter, din « Csuleny Banyan », fost hangiu *(Wirth)*, care se așează în Banat.

CCLVI.

Schätzung Instrument.
Welche vermög Ansuchen des hiessigen römisch-katholischen hochwürdigen Herrn Blebanus von Hollaky durch nachstehende Magistrats Personale geschätzt sei, von Holtz erbaute Häusser, als:
1-mo. Jene des nichtunirten Kirchen-Dieners Grozav Bertsán pr. 50 fr.
2-do. Des unirten Kirchen-Seller Georg Czicz 35 —
3-tio. Der Zigäuner Schmit Georg Belt 15 —
(Confirmare.) 2 August 1815.

CCLVII.

An Pascuation von dem Bojeren für die Ochsen 175 f.

CCLVIII.

2 August 1815.

Pentru paguba făcută de porcii caporalului Isac « Fogaras » în curtea lui Ioan Munteanu.

[1]) Vezi Planșa III.
[2]) Scris după 1810.

www.dacoromanica.ro

CCLIX.

Pass.

Gegenwärtiger Opre Tserberian, ein wallachischer Lehrer von Hatzeg, nebst ein Kamaradt, Isztratye Berlovan von Szea, gehen mit ein 2-spänigen Wägen um Früchte ins Banath nach Werschütz. Dahero Jedermann nach standes-gebühr dienstgemäss angebuchet wird obgedachte Fuhrlenthe frey und ungahindett pass und repassiren zu lassen. Sig. Hatzeg, den 31-ten Aug. 1815.

Muntyan Apostol
Loco. Notar.

CCLX.

10 Octomvrie 1815.

Jurământul lui Cozma Stoicoiu din Ocolișul Mic, cu șapte marturi.

CCLXI.

18 Noemvrie 1815.

Pentru o cumpărare de cal a lui Ioan « Szelesan » din Batina, comitatul Ceanad.

CCLXII.

28 Noemvrie 1815.

Chezășie pentru un cal bănuit al lui Petru Medra a următorilor: « der Ploper Bauer Thoma Medra, Luca Medra, Petrutz Szlobodas, Lazar Csimponer ».

CCLXIII

28 Decemvrie 1815.

Pentru un cal pierdut, cu mențiunea Țiganului Nicola Covaciu a lui Barbu « Beldony » și Toader Muraru.

www.dacoromanica.ro

CCLXIV

28 Decemvrie 1815.

Gutachten.

Als Provincialist Barbu Beldony ein Pferd dem zu der Wittwe Gränitzerin ins Quartier gewesenen 4 Plobaker, deren Namen unbekannt ist, dass ein Pitang Pferd an einem Zwetschken Baum gebund gesehen; dieses bestättiget auch der zugegen gewesenen Provincialist Thodor Murar aus Httzeg, der Schadleyder Nicolae Kovats hat sich um das Pferdt beklaget und auch den obigen Barbu Beldony gefraget, dieser aber nicht eingestanden dass in dem Quartier der Gränitzerin Timeritza vorfindig zu seyn, mithin als verdächtiger Mensch angesehen wird, und bis Ausfindigáachung deren Poplaker die Partheyen Gränitzerin Timaritza, weil das Pitang Pferd nicht gleich gemeldet, noch als Wirthin zurück behalten, eben strafbahr ist. gleichfahls der Provincialist Thodor Murar, weil derselbe das Pferdt gebunden gesehen, und erst in 8 Tagen dem Schadleyder das Pferd ankündigte, sohin judicirt womit alle 3 Partheyen, weil Poplaker 4 Männer das Pitang Pferd mitzunehmen Schuld tragen bis zur Ausfindigmachung der Dieben Burgschaft zu stellen haben; sohin der Barbu Beldony dem Gränzer Andris Cziszmas der Thodor Murar dem Corp. Nicolae Muntyan und Wittwe Timeritza dem Gränzer Antanassie Poppezk als Bürge setzen. Sig. Hatzeg den 28-ten Xber 1815. So geschehen durch Hatzeger Magistrat.

CCLXV.

Tabla de indicare a preţurilor curente, în lunile Iulie — Decemvrie din anul 1815, în oraşul Haţegului. (v. Tab. XI, la sfârşit).

CCLXVI.

9 Ianuarie 1816.

Împăciuire între «Czikely Janos, Fleischhaker», şi Franz Frischholtz.

CCLXVII.

10 Ianuarie 1816.

Attestat

dass gegernwärtiger Zimmermansmeister Szilagy Georg aus 7-bürgen, von Hathzeg geburtig, nebst dessen Gesell Juon Szletyan, haben sich hierwerths durch mehr als ein Jahr aufgehalten, nunmehro in der Arbeit

www.dacoromanica.ro

einer Kirchen-Deckung in der Wallachey zu gehen gesonnen und Handgeld genohmen ». (Se cere pasul.)

CCLXVIII.

Gut Achten.

In der Gfr. Eftenie Apostol vor das Magistrat klagbar vorkommen mit seynem älteren Bruder George, dass von ihren Eltern hinterbliebenen Vermögen zu theilen, so wurden beyde obige Brüder angehört und nachstehendermassen durch unterfertigte gänzlich und für immer, ohne dass ein an dem andern mehr ein Pretenssion zu machen, befriedigt, als:

Der Geschworne Georg Apostol, bleibt in dem alten Behaussung, allwo er diesen mit mehreren Reparatur wohnbar stellte und das (*sic*) nach vorhandem hintere alten Zimmer die Helfte mit 100 fr., sage hundert Gulden Rhf. dem jüngerm Bruder Eftenie ausbezahle, da hingegen erhielt der Eftenie das rechter Hand durch dem Georg Apostol erbautes neues Haussals seyn künftiges Eigenthum und das alte Scheuer nebst Stallungen. Ferner hat Georg dem jüngeren statt Ochsen zwey hundert Gulden Rhf. zu bezahlen, ein Brandwein Kessel, ein zinnernen Suppen Schüssel, 6 Theller, ein beren Brandwein Fass und ein Kraut Beding mit Kraudt angefüllt zu geben, dass diesen Vergleich beyde Brüder freywillig angenohmen und all Unterfertitgte auch für billig und recht befunden wird andurch bestättigt.

Sig. Hatzeg, den 7-ten Febr. 816.

½ Inv. [1]) Corp. Isak Fogaras	Istvan Wassy
» Lazar Dinis.	Richter
Auch war zugegen H. Lieut. v. Stanislav:	Apostol Muntyan
	ord. Notar
	Csuts Ianos
	Ferenz Bay
	Henna Manole
L. S.	Petrutz Philip
	Peter Deniesk

* CCLXIX.

On. Guvern Regal,

Cu spaimă mare am luat ordinul on. Guvern regal, dat, sub no. 1131, despre emigrație, din care reiese că noi nu am fi îndeplinit datoria noastră, pe când noi socotim ordinele d-voastră fiind cea mai principală sarcină și le îndeplinim cu cea mai mare sârguință, căci și la 1-iu Octomvrie al anului 1815 cu supunere am raportat Excelenței Sale Guv. Reg. că de aici din orașul nostru nu s'a făcut și nici nu se poate

[1]) Invalid.

www.dacoromanica.ro

face nicio emigrație, fiind orașul nostru militarizat, și militarii nu pot emigra.

Într'adevăr sunt oarecari iobagi pe pământul bisericii, dar și aceștia s'au înrădăcinat aici, și, nu numai că nu emigrează, ci se înmulțesc în continuu. Astfel, noi n'am putut înainta lista emigraților, ci numai atât că de aici nimeni n'a emigrat. Cauza faptului că răspunsul nu a sosit la termin trebue găsită în reaua circulație a scrisorilor, deoarece și ordinul acesta l-am primit la 12 Mart. S'ar fi putut întâmpla ca și rapoartele noastre să se fi rătăcit, ori au ajuns mai târziu. Dar noi îndeplinim datoria noastră cu cea mai mare credință,

După raportarea acestora, suntem
Ai Excelenței Guv. Regal
3 Mart 1816.

smeritele slugi . . . .

CCLXX.

Deliberat.

Heuth, als den 26-ten März 1816, ist der Corporal Juon Gaina vor das Magistrat klagbahr vorgekommen dass seyn Schwiger-Vatter ein Hauss auf seyn Grund gebauet mit dem Versprechen dass nach seynem Tode der Tochter zufahlen möge. Hierauf wurde judiciert dass, nachdem die alte No. mit ein Hauss und Kammer bereits ohne obigen benannten Hauss vorhanden ist, die Wittwe mit diesen Hauss zufrieden seyn könne, hierauf aber der Corporal sowohl Grund als Nebenreparatur, als Kukurutz-Korb und sonsten der Wittwe zu überlassen hat...

Will appellieren und wüntschet von dem Hauss die Hälfte des Preyssens.

Istwan Wassi
Rechter
Apostol Muntyan

* CCLXXI.

On. Guv. Regal,

La ordinul d-voastră, no. 1349, cu onoare vă raportăm că am căutat pe individul Aranyitzki Ioan în orașul nostru, dar, negăsindu-l nicăiri, deducem că omul acesta nu locuiește aici.

Rămânând ai Ex. Guv. Reg.
smeritele slugi
Hațeg, 1816, April 4. Magistratul
din Hațeg

www.dacoromanica.ro

CCLXXII.

Heut, als den 1-ten May 1816, ist der Juon Kelementz mit dessen Stiefsohn Pavel Poppesk vor das Magistrat klagbahr vorgekommen dass sie zusammen nicht leben können und wüntschte ersterer den Pavel aus den Hauss weg zu schaffen.

Dahero mich Herr Blebanus bey seyn judicirt, nachdem der Stiefsohn Pavel durch 18 Jahr mitgearbeitet und Juon Kel: mit dessen Mutter den vorhandenen Vermögen zusammen geworben, gehalten seyn solle ihm Pavel ein Ochs nebst eine Kuh in Werth von 150 fr., dann die von dessen Mutter überbliebenen Hausgeräthschaften zurück zu stellen.

CCLXXIII.

13 Iunie 1816.

Sentință între Eva lui Nicolae Timaru, cu fiul Ioan, și caporalul Gheorghe Munteanu, pentru niște boi.

CCLXXIV.

16 Iunie 1816.

Judecată între Ioja Muraru și Zaharie Doboiu, de o parte, și « der Wallachaner Mathey Csimpu », pentru 60 de capre. Se adauge, la 25, un proces al lui « Csimpu » și Petru Nicoară, pentru bani.

CCLXXV.

27 Iunie 1816.

Pass

Gegenwärtiger Wallachischer Schullehrer, Nahmens Opre Cserberian[1]) « aus Hatzeg, gehet von hier zu Werschätz ins Banath [2]) » um seyn allda zur Lehre habenden Sohne zu besuchen, und zwar zu Pferde, daher wird Jedermann nach Standes Gebühr Dienst gemäss anersuchet abgedachten frey und ungehindert pass-et (*sic*) repassiren zu lassen.

Sig Hatzeg den 27-ten Juny 816.

[1]) Cerberianu.

[2]) E vorba fără îndoială de școala slavonă, sârbească din Vârseț, a cărei influență se exercita deci și până în Sud-Vestul Ardealului.

www.dacoromanica.ro

CCLXXVI.

Tabla de indicare a prețurilor curente, în lunile Ianuarie—Iunie, din anul 1816, în orașul Hațegului. (v. Tab. XII, la sfârșit).

CCLXXVII.

11 Iulie 1816.

Pas pentru Petre Muraru din Caransebeș, în serviciu la Ferenț Bay, care se întoarce acasă.

* CCLXXVIII.

On. Guv. Regal,

Luând ordinul Excelenței Voastre, dat sub no. 3827, pentru înaintarea cererilor orășenești, cu onoare vi-l trimetem alăturat, după ce a fost găsit în Arhiva orașului.

20 Iulie 1816.

CCLXXIX.

11 August 1816.

Proces între văduva lui Filip și ginerele Tănase Pop, pentru locur i «la Kerletye» «di la Szevoy» («dela Zăvoiu») și la Răstoace.

CCLXXX.

19 August 1816.

Pas pentru Filip Sântilie din Râușor cu Ion Ciuciu, caporal din Hațeg.

CCLXXXI.

Deliberat.

Nach dem Unter Szilvaser Unterthan Ianos Sofia, nach Absterben seyner an dem hiessigen Provincialist Manole Doboy verheurathen Tochter Maria, das Heurath Guth zurück verlanget, dahero wurde Beklagter vorgerufen und das Recht offenbahret dass der Manole gehalten sey ohne das Bett Gewandt all Heurath Guth zurück zu geben, welches

www.dacoromanica.ro

im ganzen Werth 70 fr. beträgt, nun aber da Schwiger Vatter Janos Sofia noch von 70 fr. 20 fr. freywillig nachlasset, als wird das Recht hiemit geschlossen womit Manole gehalten seye solle vierzig Gulden Rhf. in baaren dem Schwirger Vater Janos Sofia zu bezahlen.

Sig. Hatzeg, am 19-ten Aug. 1816.

Gechworene { Csuts Ianos, Thodor Dumitresk, Petrutz Philip, Avram Kazan

Istvan Wassy
Richter
Apostol Muntyan
Notarius

CCLXXXII.

19 August 1816.

Gegenwärtiger Fleischhaker Onya Hengyes und Nicolaje Bobos aus Wies Ogna [1]) Hermanstädter Stuhl hat 8 Stück Ochsen vermög bey sich [2]) habenden Markt Zeugnüs von dem Unterthan des Herrn Edelmann Kenderesi erkauft und baar bezahlt Nahmens Philip Szintilie aus Rusor [3]) mit Kamaraden, Corporalen Juon Csuts, jem [als] von Hatzeg, und können unaufgehalten rechter Weg in seyner Wohnung treiben. Sig. Hatzeg den 19 -t Aug. 1816 (repetat).

Istvan Wassy
Richter
Ap. Muntyan
Notar
Csuts Janos Gfr.

CCLXXXIII.

12 Septemvrie 1816.

Caporalul Ioan Găină, ginerele lui Mitruță și al Ilincăi, își cere partea de moștenire. Pomeniți: Gherasim Apostol, Iosum Ivașcu și bâlciul dela Deva.

CCLXXXIV.

Tabla de indicare a prețurilor curente, în lunile Iulie — Octombrè din anul 1816, în orașul Hațegului. (v. Tab. XIII, la sfârșit).

CCLXXXV.

28 Noemvrie 1816.

Atestat pentru fiul « des abgelebten Büchsenmacher Frischholtz.

---

[1]) Wizakna, Ocna Sibiiului.
[2]) Cuvântul șters.
[3]) Rîușor. Interesant numele de Sântilie. E singura pomenire a dascălului românesc dln Haţeg. De aceea se dă în întregime.

www.dacoromanica.ro

* CCLXXXVI.

On. Guv. Regal,

Primind ordinul Excelenței Voastre sub no. 1856, prin care cereți informațiile noastre referitoare la modul de întoarcere a pagubelor cauzate de răufăcători, noi cu onoare Vă raportăm că, orașul nostru fiind militarizat, nu numai că asemenea cazuri nu există, dar, dacă s'ar întâmpla, chestiunile de această natură sunt aranjate de judecătoria militară.

* CCLXXXVII.

Cu onoare îndrăznim să raportăm Excelenței Voastre ofensa noastră. Un locotenent, anume Danciu, din tabăra de rândul trecut, fiind comandantul orașului, pe noi, magistrații și jurații, ne-a silit la toate treburile, ceea ce a devenit acuma ceva obișnuit. Pentru aceasta Vă rugăm smerit de intervenția dumneavoastrei.

CCLXXXVIII.

Tabla recoltei din anul 1816. (v. Tab. XIV, la sfârșit).

CCLXXXIX.

1817.

Vite prinse în Lunca. Intre cei amestecați: Evuția Timaru, Marcu Chelement, Franz Frischholz, Zaharia Căzănescu.

CCXC.

1817.

Ceartă între « der Banater Zigäuner Schmidt Jovan Goman » și alți Țigani.

CCXCI.

1817.

Stephan Breben « și » Rusu Duden aus der Sill, von Mierestyen, übernohmen vom Georg Apostol das Gebürg Strasa zu 80 f. jährlich und 30 Oka Brenze und 2 Maass Schmaltz ».

CCXCII.

1817.

Pentru țiglele aduse de Drăghici Tămaș din Silvașul-de-sus.

CCXCIII.

28 Ianuarie 1817.

Pas pentru Toader Murariu, morar, care merge la Caransebeș să-și vadă sora.

www.dacoromanica.ro

CCXCIV.

28 Ianuarie 1817.

Inaintea căpitanului von Djurisich, grănicerul Iosum Ivaşcu şi Ilie Tudosie au o afacere de fiert rachiu. « Ivask gab hiezu das Geld, der Illie Thodosie der Brandwein-Kässel. . . Das Eymer Brandwein a 8 fr., 30 k. verkauft. »

* CCXCV.

On. Guv. Regal,

Am primit ordinul recent al Ex. Guv. Reg. referitor la emigraţi, la care şi acuma ca şi în rândul trecut Vă răspundem că în oraşul nostru nu a fost nicio emigraţie, dar nici nu poate să fie, fiind un oraş militarizat. Într'adevăr sunt câţiva provincialişti în jurul bisericii, dar şi aceia s'au stabilit în aşa fel că nu mai emigrează.

După comunicarea acestor lucruri, suntem ai Ex. Guv. Reg.

slugile smerite
Haţeg, 29 Ianuar 1817. Munteanu Apostol,
notar

CCXCVI.

2 Februarie 1817.

« Kando Istok » angajează la lucru pe grănicerii Simion Munteanu şi Petruţ Anghel, din Haţeg.

CCXCVII.

15 Februarie 1817.

Impăciuire între « Poppa Anitza » şi Drăghici Ioja din Silvaşul-de-sus, pentru « das Feld subt Szeliste », « gegen Sohnen Aufgang ». Menţionat Nopcsa Ianoş.

CCXCVIII.

17 Februarie 1817.

Pas pentru ucenicul de morar Nicolae Pista din Haţeg, care merge pe un an, cu soţia Eva, la Caransebeş.

www.dacoromanica.ro

CCXCIX.

10 Martie 1817.

Pentru afacerea lui Franz Frischholz contra lui Ianoș Țeligrădeanu.

CCC.

Testament,

Welches am 12ten Aprill 1817 mit Zuziehung des Magistrat und andere unterfertigten durch mich, in Hatzeg wohnhafter Rod-Gärber Manole Matsianu, da ich in solchen krăncklichen Umständen beharrend freywilig zu Erben meine Vermögen erklähren, als.

Meine ganze beweg- und unbeweglichen Vermögen meiner bejährten Ehegathin Anutza, und dem ganz Invaliden Moyse Kottoroga, mit dem Vorbehalt dass Moysze sowohl in Lebenszeit mich und meine Ehegäthin Anutza unterhalten, nach dem Tode hier[ge]gen, nach Landes-Gebrauch, die Begräbnungs-Umkösten zu bestreiten, dahin[ge]gen Niemand von denen bereits mit Heurathgut versehene Töchter berechtiget seyn solle ein Prätension an diesen Vermögen zu machen, sondern da mir Moysze Kotoroga auch bishero in Wirthschafts Betrieb und Handwerk (mir) an Handen gegangen, ihme zur ganzen Vermögen obher (*sic*) mittelst dieses schriftlichen Testament in Gegenwarth Unterzeichneter erklähre. Sign. ut supra.

Iosa Popp, Schwäger Sohn und Zeug der Ankutza Csuts, als Befreundter, und Zeug Manole Matzian, nebst desser Ehegathin, Rodfärber. Istvan Wassy, Richter, als erbettener Nahmen. Unterfertigter Apostol Muntyan, m. pr., notarius.

CCCI.

17 Iunie (1817).

Judecată pentru văduva Buda Luța.

CCCII.

30 Iunie 1817.

Comandă, și pentru o « Stadt-Bokse » către Țiganii lăcătuși Nicolae Covaci, Gheorghe « Perpelia », Gheorghe Savu și Nicolae « Klonke ».

CCCIII.

12 August 1817.

Judecată pentru « Bauer Schmidt Georg Szavu ».

www.dacoromanica.ro

CCCIV.

Heut, als den 2-ten 7-ber 1817, bevor die Meldung einem löblichen Comp. Comando gestellet worden, nachstehende hatzeger Inwohner wegen ein an Sr. Majestätt einzureichen wollender Bittschrift sind in das Haus des Richters Istvan Wassy vorgekommen, als:

Stanislas Pens. Leut.
Juon Ballas, Führer
Isak Fagaras
Petrutz Philip
Avram Kazan
Csuts Ianos.
Thodor Dumitresk
Georg Apostol
Istvan Wassy
Apostol Muntyan
Corp. Dim George
Georg Tokats
Juon Gaina
Nicolae Muntyan
Juon Csutsyan
Nicolae Csuts
Gr. Josum Ivask
Josa Morar
Theodosie Csuts
Franz Bay

Gefr. Petrutz Thodosie
Gemn. Antenassie Popp
Petrutz Angyel
Gr. Szimion Muntyan

CCCV.

2 Septembre 1817.

1-te. Bittet die Gemeinde der griechisch nicht unirten Religion wegen Überkommung der zu Hatzeg befindlichen dermahl reformirten, vor uhralten Zeiten aber wallachisch gewesenen Kirche.[1]) Ursach, dessen, weil der Seelen Stand in *(sic)* reichlich ist und nur ein von Holtz baufällige Kirche haben und zu die Reform: Kirche ausser den Geistlichen keine Possessionirte Secelen sind.

2-do wegen Schankfreiheyheit und Grosswaldt.

CCCVI.

An einem Hoch-Löblich Rgmt. Commando Unterthänigste.

Im Jahre 1800 habe ich Janku Juon von der Familie Rahota aus Nagy Baar, Denille, Stephan, Maria und Anka Rahota, vor 15 ungarische

[1]) Deci biserica din Haţeg e din timpuri imemoriale. Ea nu poate fi decât vechea biserică ortodoxă. Trecerea ei la reformaţi s'a făcut în aceleaşi condiţi ca pentru biserica din Sântămăria Orlea lângă Haţeg, asupra căriia şi frumoaselor ei fresce din secolui al XIV-lea, vezi studiul meu în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice*, anul 1940. Biserica din Haţeg va fi fost deci din aceeaşi vreme. Din nenorocire ea a fost de mai multe ori total prefăcută.

www.dacoromanica.ro

Gulden in Silber mit dem schriftlich Contract und Accord durch 15 Jahre nicht auszulössen statt haben sollte, nach Verlauf der benannten 15 Jahren das von mir auf den Grund gebauten Hauss und Scheuer nebst allen was ich auf den Grund baute geschätzt worden und nach der Schätzung mich entschädigen möchten, ohne dass diese Familie den in Versatz gehabten Grund auszülossen fanden Die Gelegenheit eben diesen Grund dem Herrn Obr. Lieut. Maglich gegen 20 f. w. w. auf 90 Jahre in Versatz zu geben, nach dem dieser H. Obr. Lieut. das Haus nebst Scheuer so nicht auslossen wollte. So kam die Sache vor das Löblich Batt-ons Commando H. Hauptmann v. Dyurichich, doch... der mir befohlen dem H. Obr. Lieut. die erlegte 20 fr. zurück zahle, wo es auch bereits gezahlt habe, obwohl die Familie Rahota diese 20 f. w. w. vom H. Obr. Lieut. empfangen haben. Nach dem ich zu Hatzeg conscribirt wurde, habe ich nach Landes Gebrauch diese Familie anersuchet, damit sie den in Versatz habenden Grund und Gebau auslösen möchten oder wenn sie hizu kein Mittel haben, mich zu erlauben anderen Partheyen in Versatz zu geben, damit ich zu meinem Entschädigung gelangen könne, und dermassen haben mir diese Familie schriftlich Zeichniss erteilt das ich in Versatz mehr von diesen Grund samt Gebau geben kann, weil sie kein Mittel hiezu haben solche auszulössen, und war genöthigt das Haus sund Scheuer mit Verlust um 60 f. w. w. von da zu verkaufen um ihnen Familie Rahota den Grund allein auszulössen übrig hatten, und 6 volle Jahre ich von diesem Grund kein Nützen gezog, noch von der Familie Rahotta ausgelösst worden: so war ich gezwungen nach dem in Handen habenden schriftlichen Zeugnuss anderen Partheyen gegen Erlag meines darauf verwendeten Geld Betrag in Versatz zu geben, wesshalb ein Löbl. Rgmmts. Commando unterthänigst bitten von einer Zahlung gnädigst befreyen möchte, in solange die Confrontation aller Partheyen hier beym Löblichen Batt-on geschikschet und beendiget wird.

CCCVII.

17 Octomvrie 1817.

Pas pentru «Mühlnergeselle Nicolae Pista», care a servit la moara locală și se duce pentru câștig la Caransebeș.

CCCVIII.

Dass, nach dem Schuld Forderer Führer Johann Balas, an dem Wallachaner Unterthan Petru Nicore gehabten Schuld Forderung keineswegs erhalten konnte, so erschienen diese Partheyen vor das Gericht und

www.dacoromanica.ro

zwar im Behausung des Substituirten Richter G. Apostol und all Unterfertigten Gegenwarth, mit Vorhaltung der durch 5 Thouren gemachten Reise nach Wulkan und Szaszvaros um den Schuldner zur Zahlung ziehen zu können, so wurde diese Partheyen ungezwungen mit 250 fr. Schuldner Petru Nicore an dem Fuhrer Johann Balas abzuführen gänzlich vereiniget, welches zur Steuer der Wahrheit stand-und pflichtmässig attestiret wird. Hatzeg, den 18-ten 8-ber 1817.

CCCIX.

29 Ianuarie 1818.

Hotărîre pentru tovărășia de a fierbe rachiu între Ioja Ivașcu și Ilie Todosie.

* CCCX.

On. Guvern Regal,

Am primit ordinul Excelenței Voastre dat sub no. 8256 și am căutat pe femeia Aurulles Ana Maria, în orașul nostru, dar, negăsind-o aici, cu onoare vă raportăm că femeia sus numită nu locuește aci.

Hațeg 2 Martie 1818.

Ex. Guv. Reg.

Slugile smerite,
Magistratura
Hațegului.

CCCXI.

Nach dem der Nicola Popp Gränzer, nebst den Gränzer Georg Muntyan, untern 7-t. April 818 vor das Magistrat klagbahr vorgekommen dass, nach dem Nicolae Popp ein Feld Subt Martin gegen 2 fr. und 2 Maass Sammen Kuckurutz, welches Rfl. 20 ausmachten, durch 2 Jahr zum Genuss überlassen, dennoch das 1-te Jahr nur Heu darauf gewesen, ohne einen Recht hiezu zu haben das Heu abgemeht und Nic. Popp nach Haus getragen, weil aber Nicolae Popp seyne übrige verpachtet gehabt, seyn grosser Noth vorschützte, womit Georg Muntyan die Hälfte dieses Feldes zur Kuckurutz, bauen überlassen möchte und die andere Helfte zur Entschädigung des bezahlten Geld Betrags zwey Jahre zum Genuss beybehalten und mit Ende des Jahrs 819 respective nach Frucht Schnitt frey seyn solle, somit Gränzer George Muntyan dieses auch eigewilligt, und stäts befridigt. Hatzeg, am obigen Dato und Jahr.

Istvan Wassy
Richter
Ap. Muntyan
Nottar.

Geschworene { Csuts Ianos
Petrutz Philip

www.dacoromanica.ro

* CCCXII.

On. Consiliu Regal,

Cu privire la ordinul On. Guv. Regal, dat sub no. 5623/25 Mai, în care ni trimeteți cererea moașei Magdalena Kis, înaintată la Maiestatea Sa, în care cere să primească leafă.

Noi am interogat-o pe ea și am văzut cererea, și am aprobat-o, fiindcă îndeplinește cu sârguință datoria ei, mergând zi și noapte unde este chemată, și în schimb nu are nicio recompensă. Noi însă n'avem niciun fond în cassă, fiindcă Hațegul este militarizat și venitul este luat de regiment.

Ai On. G. R. respectuoși supuși
Hațeg, 21 Iunie 1818. Magistratul Hațegului.

* CCCXIII.

On. Consiliu Dirigent Regal,

La ordinul on. C. D. Regal sub no. 8187, referitor la cererea familiilor: Szláspataki, Kenderesi și Mara, în care cer ținerea a două târguri mari pe an și în fiecare Joi târg săptămânal în Felsöszláspatak, pentru aceasta răspunsul nostru este următorul: I. Comuna susnumită este la o depărtare de un ceas și jumătate de Hațeg, deci nu este nicio piedecă pentru locuitori să vie la târgurile săptămânale din Hațeg. II. După lege nici nu poate fi permis târg săptămânal, fiind comuna foarte aproape de noi, și ni-ar pricinui pagube mari. III. E știut înaintea On. Supr. Cons. directoral, că în regiunea Hațegului sunt târguri destule, cum la Sântămăria, Hațeg, Inidoara, Orăștie, în total patrusprezece târguri mari pe an. Sunt destule pentru pierderea de timp. Dacă se înmulțesc, vor fi în dauna muncii de câmp și a gospodăriei.

Cu comunicarea acestor lucruri

On. Sup. Cons. Reg., suntem respectuoși supuși:
Magistratul Hațegului

CCCXIV.

10 Octomvrie 1818.

Nach dem gegenwärtiger Provincial Knecht Csura wieder alls Rechte als ein Strassen Räuber sich Herrn Sandor Petrovits missgehandelt, so wurde er seitens des allhiessigen Magistrats Sitzung judicirt, womit gedachter Knecht wegen seynem begangenen That zur Warnung der übrigen Knechte auf dem öffentlichen Marktplatz mit 50 Stock Streiche zu bestrafen.

www.dacoromanica.ro

CCCXV.

14 Octombre 1818.

Datoriile unor « Schatterzigeiner » arestați, la Ianăș Josan, Chirion *(sic)* Cotoroga, văduva Lăpăduș Olar, grănicerii Tănase Popescu, Nicolae Popescu, Ioja Pop, Todor Dumitrescu, Petruț Murar, Ioja Murar.

CCCXVI.

Statul personal al magistratului Hațegului în anul 1818, Oct., după ordinul on. Curți Regale 2545.

Ocup.	Numele persoanelor	Magistr.
Ind. prim.	Vasi Ștefan	Avram Cezar
Not.	Apostol Munteanu	a murit.
Jurați	Ciuciu Joan	
»	Gheorghe Apostol	
»	Filip Petru	
»	Isac Fogarași	
»	Tudor Dumitrescu	
»	Anghel Petru	
Ofițeri	Teodor Stanislau	

In anul 1818 nu s'au făcut alte modificări în magistratul orașului Hațeg.

Ianuar 1819. Muntyan Apostol.

CCCXVII.

Novemvrie 1818.

Decizie într'o afacere bănească a lui Fähnrich Popescu și a soției.

CCCXVIII.

14 Decemvrie 1818.

Arendare între « Schaafen Innhaber Poppa Georg aus Klopotiva », a teritoriului orășănesc de pășune pentru 600 de oi, de la 14 Decembre la Sf. Gheorghe pe 150 florini, dând el arvună 10 florini.

CCCXIX.

Proces pentru niște cucuruz între grănicerii Nicolae Pop și Gheorghe Munteanu.

CCCXX.

29 Decemvrie 1818.

Testamentul grănicerului Ianăș Costa.

www.dacoromanica.ro

CCCXXI.

1819.

Pentru procesul dintre Ioan Balas, « Führer », și « der Wallachaner Unterthan Petru Nicore ».

CCCXXII.

18 August 1819.

Împăciuire între fiica grăniceresei Mariuța Dumitrescu și alții.

CCCXXIII.

Vergleich.

Welcher unter heutigen dato als den 18-t. August 1819 nach vorher gemachten genauen Untersuch dermassen geschlossen, als:

Nach dem von dem am 10. März 1818 verstorbenen Gränitzerin Meriutza Dumitresk hinterbliebenen 3 Töchter, und als das baare Geld in Handen der Töchters Eheweib des Gr. M. Dinis, Szavia, gekommen den einen von Szolaspatak Schwester, mit einem Peltz und mehreren Instrumenten bereits befriedigt und weil selbe durch einem Jahr an das Magistrat hierinnen sich nicht gemeldet, auch kein anderen Pretension zu geschriben, der 3 ton älteren Schwester Meriutza al Provincialist Szerofin Thoma, welche ihren Theil suchet, dahin stäts durch das Magistrat befriedigt, dass der M. Dinis 20 fr. an dem Hatzeger Markt, als den 25-ten Aug., und 10 fr. an dem Szentmaer Tag, binnen 3 Wochen, baar zu bezahlen gehalten sey solle. So geschehen Hatzeg ut supra.

Ap. Muntyan
Notar

CCCXXIV.

31 August 1819.

Pentru un contract al lui Franz Frischholtz cu « Herr Haszan Dan ».

CCCXXV.

Gutachten

Welches heut, als den 6-ten 7-ber 1819 festgeschlossen, als:

Nachdem Zischmenmacher Constandin Szirb, bey Abverlangung des Zischmenmachers Lajos Dinis einer gewaldsam genommenen, Hauth zu übergeben den Köpfs, zerschlagen, sohin Bluth vergossen, mit 22 ungarische Gulden bestraft wurde und, da derselbe noch 4 Mahlen als schlecht

www.dacoromanica.ro

Händler gegen den löbl. Zunft bezeiget, alles dieses mit dem Verziehen dass, woferne selbes noch ein derley begehen thun sollte, von der löbl. Zunft ganz ausgeschlossen werden sollte. So geschehen von der Magistrats Session Hatzeg ut supra.

Und Lajos Dinis, weil selber die Behausung selbst besuchte und Gelegenheit verschafft, 1 g. Kertzen der Kirche zu ertheilen hat.

* CCCXXVI.

On. Supr. Consiliu Dir. Regal,

La ordinul Excelenţei Voastre sub no. 2.470 a. c., 15 Maiu, prin care daţi ordin Magistratului nostru ca, după retragerea d-lui Ştefan Vasi, judele oraşului, fiind postul vacant, cetăţenii să facă alegere, după votul liber, fără influenţa domnilor ofiţeri şi soldaţi, cu onoare Vă comunicăm că ordinul Excelenţei Voastre a fost executat după lege, despre care procesul-verbal alăturat Vă lămureşte.

Oferindu-ne în graţia Ex. Voastre, rămânem cu cel mai profund respect

Dat la sed. mag. din Haţeg, 10 Oct. 1819.

supuşii smeriţi

Ciuciu Ioan, fibirău. Munteanu Apostol, notariu.

Isac Ioan, jurat.

* CCCXXVII.

Fiind întregul oraş al nostru militarizat, lista copiilor pentru vaccinarea contra vărsatului a fost trimeasă la nobilul regiment, însă, fiind provincialii în număr aşa de mic, în anii 1818 şi 1819, nu a fost niciun copil care ar fi trebuit vaccinat.

CCCXXVIII.

1820.

Atestat pentru «Joann Onyeska, aus dem Marktfleck Hatzeg, so als Gemeiner bey, E.H.F. Huszern, 1-te Escadron, durch 20 Jahr lang gedienet, bere itsam rechten Hand und Fuss zu Hanau, in Bayer Land, Action plesziret, auch unter den Vorhüngen *(sic)* allhier seyn, stätt ehrlich und wie einem ehrlichen Christen gebühret sich aufgeführt hat, und seyne Bitte dahin gehet, womit selber in seyne Heimath entlassen werde, wohin das hiessig Magistrat keinen Austand findet, seyner Zeit und hoher Verordnung gemäss zur allfallssigen Noth wieder zurück zu seynem löbl. Regiment anzuweyssen, welches hiemit attestiret wird.

www.dacoromanica.ro

CCCXXIX.

1820.

« Der Seller Zischmenmacher Constandin Jankovits hat die Gränzerin Tutka Para mit Schimpfwörter behandelt ohn einem nützigem Ursachgebung ».

CCCXXX.

1820.

Proces al lui Petruț Filip.

CCCXXXI.

1820.

Inventariul averii lui Eftimie Apostol, *Führer*.

CCCXXXII.

Mărturie cu privire la « Istvan Henna ». Semnează și «Poppa Josa v. Szetz ».

CCCXXXIII.

10 Februarie 1820.

Certificat « zur Sicherheit der Avram Nyagoischen Pupillen Sallomie und Laczk ».

CCCXXXIV.

13 Februarie 1820.

Atestație pentru un cal furat dela « des Johannes Helfrich aus dem Temesvarer Commitat, von Brukenau, Fuhrleuthe und ihrer 3 Männer mit 3 Wagen und einspannigen Pferde».

CCCXXXV.

19 Aprilie 1820.

Pentru o iapă, între «Istvan Ilena» și un Muraru din Sântandraș.

CCCXXXVI.

9 Mai 1820.

Procesul soției cizmarului « Szubatay Samu » cu zilerul Gheorghe Suciu.

www.dacoromanica.ro

CCCXXXVII.

30 Mai 1820.

Proces al Evei Timaru, care a fost la târg la Orăştie pentru cumpărături.

CCCXXXVIII.

1-iu Iunie 1820.

Socoteli.

Nume: Toma Serafin, Iovan «Tustyan», Avram şi Iacob Grigyan (Grideanu), Nicolae «Szurán», Petruţ «Szanthz», Simeon Văsiiu, Gheorghe Ţeţ, Nicola «Kontos», Toma Crişan, Manole Dobay, Kamentzky Janos, Tott Janos.

Semnează chirilic: «Popa Adam Novak (latin), hatzegi Papp», şi Avram *Popovits* (semi-latin), paroh Haţegului».

CCCXXXIX.

2 Iunie 1820.

Declaraţia lui «Iftemie Apostol, Führer und Zeug», pentru nişte boi ai lui «Herrn Handelsmann Jovan Nicolaovics Szewian, aus Pantsova». Menţionat, ca datornic, şi «Nicolae Selep» (Gelep).

CCCXL.

3 Mai-Iulie 1820.

Hochlöblich K. K. Landesgubernium, unsern gnädigster Herr, Laut hoher h. l. Gubernium Verordnung dd-o 15-t. May 1820 ist mir unterfertigter die Stelle des Ober-Richter zu Hatzeg allergnädigst bewilliget, für welche hohe Gnade mein unterthänigster gehorsamster Dancksagung abzustatten die Ehre habe; zugleich ohnermangle die Recipisse über die abgeführte 3 f., 28 xr. conv. Münz für das taxatorie guberniali für die Oberrichterstelle gehört, zu unterlegen. Sig. Hatzeg, den 3-t. May 1820.

CCCXLI.

3 Iulie 1820.

Gheorghe Apostol mulţămeşte pentru că prin ordinul gubernial din 15 Mai a fost făcut jude al Haţegului.

CCCXLII.

10 Septemvrie 1820.

Consiliul către Guvernul Ţării, pentru înlocuirea răposatului Pogan Ferenţ cu Ladislau Nopcsa.

www.dacoromanica.ro

CCCXLIII.

24 Octomvrie 1820.

Învoiala Consiliului cu ciobanii « Petru Lung und Petru Andrey aus Urikany, Siller Thall », pentru păşune, « von Winyere Feuertag bis, Szent Georg », cu 20 de crăiţari oaia.—Şi la 6 Mart 1821, cu aceiaşi.

CCCXLIV.

24 Octomvrie 1820.

Discuţie între Johann Hamerl, învăţătorul, şi negustorul Kamentzky, pentru plata « der Leer ».

* CCCXLV.

On. Guv. Reg.

Primind în mai multe rânduri porunca înaltă a D-voastră, pentru înaintarea tabloului cu arestaţi, cu onoare Vă comunicăm că, atât în trecut, cât şi în acest şfert de an, în oraşul nostru n'a fost condamnat nimeni la închisoare.

După care comunicare suntem
ale On. Guv. Reg. slugile smerite,
29 X-bris 1820. Magistratura
Haţegului.

CCCXLVI.

1821

Pentru marturul Filip Popp şi falsul jurământ al lui Ursul Duma.

CCCXLVII.

1821.

Pentru împăcarea răposatului Gheorghe Suciu şi mama, Ilona, cu Nicolae Vasiiu.

CCCXLVIII.

1821.

Nachdem Bokan Janos, wohnhaft zu Hatzeg, vor das Magistrat klagbahr vorgekommen dass am Hunyader Markt, als er, nebst dem Seller Georg Szuts, in den Wirthshausse zu Anti zu rauhen giengen, haben zugleich einen halben Wein gekauft und getruncken und, wärendem wolte zahlen, das Geld in Papier vorgelegt, und, bis er den halben Wein mit kleines Geld bezahlt, das Papiergeldschein weg waren, als verlustigter

www.dacoromanica.ro

seynem Nächsten und Mittrinker um das Geld fragte, so antwortete dieser das Geld hab der Daly Janos Gränzer aus Spass genohmen, auch sich gleich umgewendet und gegen dem Gränzer Daly Janos und Georg Seler gesagt hat: «schau, Szuts Janos, wenn mann aus Spass das Geld nimmt und es Niemand sieht, wie mann zu kurz kommen könnte».Darauf antworteten beyde: «ja, so ist» ohne es zu glauben das diese Rede jhme Gränzer angehet.

Daherer wurde Zeigenschaft gefodert um zu überzeugen (?) dass der Gränzer Daly Ianos das Geld genohmen hätte. Dahero der Verlästigte:

1-mo selbst geschworen dass Daly einen halben Wein verlangt hätte um das Geld zurück zu geben.

2-tens der Seller Georg auf die erste Angabe beharret und geschworen dass er Daly das Geld genohmen habe.

3-tens Hat Jossa Murar den Eyd abgelegt dass ihme ein Edelmann beym Hüthkaufen gesagt habe dass Daly Janos von dem Seller Bokan das Geld genohmen hätten. Dieser aber nicht verbringen kann.

CCCXLIX. [1])

[*1821.*]

Precum că eu din șos *(sic)* iskelitul dau ačaste adeverințe supt cunoștința sufletului precum că, fiind repeusatul Simion Vesi la tateseu de mai *(sic)* sluge și Eva slujnică pene când i-o căsătorit și prin slobozenia cinstitul petropop Husovici s'au cununat dupe fecutul eczamenului. Togma prin preutul Adam Novacŭ.

Muntean Apostol, notariuș.
(cu cirilice).

CCCL.

«Nicolae Barbier, ein türkischer Unterthann, klaget dass aus seynem Quartier ein Sank (?)-Uhr, während dass selber auf den Markt gegangen, entwendet worden».

CCCLI.

Februarie 1821.

Consiliul, compus din Nicolae Munteanu, jude, Todor Dumitrescu, Petruț Anghel, Zaharia Lăzărescu, Ioan Munteanu, în procesul lui Gheorghe Munteanu și Manole Suciu.

CCCLII.

20 Februarie 1821.

Laut 34418-no angekommen gnädigsten Anordnung, welches wir hochverehren, daraus erschen dass für das hermannstädter Kloster

[1]) Vezi Planșa IV.

www.dacoromanica.ro

ein Geldhülf zu sammeln angeordnet, dahero die unterthänigste Anzeige erstattet wird dass hier, zu Hatzeg, das 3-te Theil Individuum Gräntzer sind, welche dem Aerarium mit grossen Summen Gelder für Getreide halten, das 4-te Theil zwar Provincialisten, Sellers, und sonsten die Arm sind, und kein Geldhülf zu leisten im Stande sind; folglichen nichts gesammelt werden konnte. Ein welches ganz gehorsamst berichtet wird. Sig. Hatzeg, am 20-t. Febr. 1821.

CCCLIII.

22 Mart 1821.

Pas pentru «Schlosser-Geselle Michael Wachter, des hiesigen Insassen H. Schlossmeisters Dekan», care merge «nach Gross Karl[1]) in Ungarn zu Fuss». Stase șapte ani la stăpân.

CCCLIV.

Gut Achten:

Aus diesem allen Grundsätze haben nachstehende Partheyen judiciret dass der Daly Janos diesen Schaden von achtzig neun Gulden ersatzen mög. Hatzeg, den 3-t. Aprill 1821.

Iszak Fogaras, qua Richter, Nitze Muntyan, Thodor Dumitresk, Thanassie Csuts, Juon Novak, Geschworene, Josum Ivask, qua Geschworene.

CCCLV.

Unterthänigste Bitte.

Die Comunitaet Hatzeg der griechisch nicht-unirten Religion hat, vermög hohen Verordnung, dd-to Hermannstadt, den 24-ten 7-ber 819, und löblich Kegiments Befehl, den 8-ten October 819, den tauglich Nachwachs N. Muntjan zum gistlichen Stande zu übertretten die hohe Passirung erhalten, dahero der erwähnter Studirende Nicol. Muntyan zum Diacon die erforderliche Lehre gesammlet hat und hiezu mündig und gewidmet ist. So unterfangen uns Endesgefertigte im Nahmen der ganzen Commutaet den geheiligten H. Bischof unterthänigst zu bitten womit mehr besagte Nicol Muntyan als Diacon zur nöthigen Gottesdienst-Verrichtung gnädig bestimmen zu wollen. Sig. Hatzeg, den 5-t. Juny 1821.

Nicola Muntyan
Thodor Dumitreszk
Juon Muntyan,
Geschworene und Kirchen-Tutors.

Georg Apostol, Richter
Apostol Muntyan, notarius
Zaharie Lazaressk
Antenas: Csuts,
Petrutz Angyal
Geschworene.

[1] Careii Mari.

www.dacoromanica.ro

CCCLVI.

12 Iunie 1821.

Proces între grănicerul Petruț Copil, gornic, și Toma Măgureanu, ziler, care l-a pălmuit : pedeapsă, 35 de bețe.

Semnează judele Gheorghe Apostol și Todor Dumitrescu, Nicolae Muntean, Ciuciu Atanase, Petruț Anghel.

CCCLVII.

An einem hochlöbl. Regiment-Comando.

Ganz unterthänigste Bitte.

Unterfertigte Gemeinde der Station Hatzeg wegen in tiefersten *(sic)* Ehrfurcht nachstehende Bitte um nachfolgenden Pünkten einem löbl. Regiments Commando zur gnädigsten Erwägung unterthänigst unterlegen.

Nachdem die Gemeinde der griechisch nicht-unirten Religion bemühe die Hälfte der Kirchenbau verfertiget und wegen zugestossenen häufigen Herrn Beniss (?) die Hielfe, welche die Gemeinde bishero zu dieser Kirche leisteten aus der obangeführten Grund nicht mehr prästiren können und bewogen sind Handlungen gegen Bezahlung aufzunehmen, dahero unterfangen uns gefurliche *(sic)* unterthänigst gehorsamst zu bitten in der Gemeind Passes befindliche, der Gemeinde zugehörige Gelder zur Bestreitung der zweyen Kirchen-Bau allergnädigst verwenden zu dürfen bewilligen geruhen zu wollen. Für welche hohe Gnade unterthänigst gefertigte ewig dankbar sein werden.

Einem hochlöbl. Regiments-Commando . . . .

CCCLVIII.

2 Iulie 1821.

Pas pentru Vasile Păcurar, «provincialist», care locuește la fratele, grănicer, Petru: merge «nach Kertyana Gebürg», să-și vadă fiul, cioban la oi.

CCCLIX.

Noemvrie 1821.

Pentru căsătoria fiicei Mariei Meținu cu Mihai Dumitrescu, grănicer.

CCCLX.

Heut, als den —, hat sich die Zusammenkunft in des Führer Behausung dass heut, als den 21-ten 9-ber 821, traf sich dass der Edelmann Istvan Negomir sen. et junior mit grossen Ungeheil in das Hauss

www.dacoromanica.ro

des Ruszischen Unterthan, Pantazi Czividi, gegangen, beym Brust ergriefen und Kleyder zerrissen und mit Luderworte behandlet, so wurde der Edelmann mit 4 Fl. abgestraft. Sign. ut supra.

Georg Apostol, Richter, Ap. Muntyán, notarius.

CCCLXI.

18 Decemvrie 1821.

Proces între « Armeanca Rogalia » și servitoarea Agnis.

* CCCLXII.

Magnifice Guv. Reg.,

La ordinul d-voastre sub no. 10.824 cu respect Vă raportăm că am căutat pe acel oarecare Magderburgy Cristofor în orașul nostru, dar, negăsindu-l nicăiri, credem că persoana aceea nu locuiește în orașul nostru.

După acestea suntem ai Magn. G. R.

smeriții supuși,

Hațeg, 24 Decembre 1821. Magistratura Hațegului.

CCCLXIII.

Heut, als den 24-ten X-ber 1821 ist der Nicolae Hornar mit 12 Stockstreiche wegen aufgethanener Worth. Sie wissen nicht was sie reden und zwar einen Geschworenen: abgestraft.

* CCCLXIV.

1822.

La ordinul On. Guv. din 822, cu onoare Vă comunicăm că toți cetățenii de aici astăzi sunt toți soldați, cari nu pot plăti datoria lor, făcută cu ocazia lipsei de recoltă, și deci e o imposibilitate de a-i pune pe ei la dări extraordinare.

* CCCLXV.

La ordinul d-voastre sub no. 1.233, cu onoare Vă raportăm că la noi morile iau, ca vamă, din 16 cofe o cofă.

CCCLXVI.

1822.

Petru Wayngasse aus der Sill, von Livezenij, ist vorgenohmen und dahin judicirt dass er 14 Zeuge vorbringen möchte um den Eyd abzu-

www.dacoromanica.ro

legen, dass in die Wallachey mittelst 7 Zeugen falsch abgenohmene Stutte seyne eigene Zucht-Stutte sey.

CCCLXVII.

Heut, als den 26-ten Jan. 1822, ist aus obgehaltenen Gerichts Sitzung folgendermassen judicirt und für gerecht befunden, als: Da der Gränzer Marku Popp durch 2 Jahre und 2 Monathe lang die bejahrte Frau Illonka mit Kost und Quartier bedienet und besonders bey kränclich Zeiten wie seyner eigenen Mutter behandelt, bey ihme Popp mit Todt ohne Testament gestorben, bey Hern Bedrosz und Herrn Obristwachtmeister v. Poncett 140 fr. baar und bey dem Gränzer Marku Popp einige unbedeutende wenige Efecten verblieben, als wurde der Kläger H. Bedrosz Kementzky und Beklagter Popp dahin delibervet, dass der Gränzer Popp nebst den wenig Efecten noch 40 fr. erhalte, hundert Gulden aber in 3 Theile getheilet, und ein Theil der Katholischen Kirche, ein Theil der Unirten, und der 3te Theil der nicht Unirten neu erbauender Kirchen zu kommen gemacht werde. So geschehen. Hatzeg ut supra, und gegeben durch das Magistrat Sitzung per Apostol Muntyan.

Ord. Notar.

CCCLXVIII.

15 Februarie 1822.

Proces între grănicerul N. Ciuciu şi Ioja Pop, pentru un cal.

CCCLXIX.

2 Iunie 1822.

Das nachstehender Dann Burdgya ein aelterlosser Jüngling, von Petrila, Hatzeger Thall, gebürtig, hat hier Orths vor voll 13 Jahre seynes Vatters Grund dem Petriller Playaschu Mitu Burdgya nebst seynen 3 Söhne, durch die mitgefertigte Herrschaft übergeben, folglich Dann kein Grund beitzet, mit, Jahr hin ein freyer Mensch sey, und im Jahr 1794 nach der grichisch nicht unirten Religion getauft worden und nie verheurath gewesen, daher da selber 12 Jahr lang ins Banat mit Dienen zugebracht hat, bey ergebenden Fall dass er vereheligt wird, alda conscribiret werde, wird bestens anreccomandirt. Sig. Petrilla, den 2-ten Juny 1822.

Gyergye, Sigartsu Gevatter
Janos, Notarius

Popa Georghe, Geistlicher
Sasu Balas, Szolga biro
Görgöts, fö biro (cirilic)

www.dacoromanica.ro

CCCLXX.

7 Iulie 1822.

Pâra locotenentului « Dants » cu cizmarul Constantin Sârbu.

2-ten. Hat er gegen den Richter Istvan Wassy mit einer Hauen wider die Befehle entsetzt.

3-ten. Hat derselbe dem Gräntzer Lazar Dinis den Kopf zerschlagen.

4-ten. Hat selber die Gränz.-Witwe mit Schimpfwörter tractiret.

Somit, in Ansehung all dieses, ist rechtmässig judicirt, womit er binnen 4-ten Tag, als Mittwoch, ganz von Hatzeg weckziehen.

CCCLXXI.

Attestat und respective Entlassungs-Certificat.

Dass sowohl der mit G. G. wallach.-illirische Regiments N-ro 13 Pass hier angelangte Petru Pokan (= Bokan), als auch dessen Vater Thoader Pokan zu Weltszebe gebürtig und getauft worden, in so lange alda wohnhaft gewesen, erlich betragen, da aber Thodor alda kein Grund gehabt hat, sich nach Hatzeg begeben, alwo er in Türken-Krieg undter dem Wollemter Frey-Cor. bis zur Beendigung des Krieges und Entlassung ehrlich gedienthat, sonachvon hier ins Banath abgegangen und verstorben, wird wegen den Sohn Petru Angel behorig angezeigt gutachtende, Niemand schuldig, weder Hauss, noch Grund hier gehabt hat. Ervon und mittelst nachstehende Zeugen standhaft attestiret.

Sig. Hätzeg, den 14-ten 8-ber 1822.

Gorghie Petrovič Vălceleanu (chirilic, foarte rău scris), Geistlicher Mikleuš Dregoy.

Antonie Nyieoy (Neagoe ?) Kirchen-Tutor.

George Apostol m. p. primus judex

(șters)

Muntyan Apostol, magistratualis notarius opidi.

* CCCLXXII.

Hațeg, 11 Martie 1823.

On. Cons. Directoral,

La ord. Guv. Reg. sub no. 5.532, am cercetat cererea Mariei Imbre din Orăștie, din care reiese că în orașul nostru nu pe locul de vânzare s'a pus taxă, ci pentru vânzarea băuturilor oprite.

www.dacoromanica.ro

CCCLXXIII.

Contract.

Eu cel mai jos iscălit dau din bună voia mea și în lipsa mea ce-m trebue mie ajutoriu, adecă vreu să fie diaconu Nicolae Muntean popă, înpreună cu mine capelan a parohii la parohia noastră, și de ce venit iaste a petrafirului să înpărțim în doaă, și, când voi avea eu a merje în cercetare în protopopiiat, dânsul să fie datoriu a sluji, și partia ce mi să cade să mi-o dea, și eu, până va merje dânsu la vr'un târgu, și eu ce voi sluji, cu dreptate fără nici înputare i-oi trasă (?), și din moșiia ce am căpătat-o eu de la cinst.: regăment să nu îndrăznească a cere parte, ci cu moșia ce o dasă tată-său, cu ia să trăiască, și, când va fi copilu meu în stare, să nu fie dânsu înpotrivitori a nu să hirotoni diacon, ci să binevoiască a fi diacon spre podoaba sfinti bisărici, pecum am voit și eu de o fost diacon. Acest contract în fața cinstitului oraș îl întăresc și a cinst. maghistrat și a titorilor întăresc cu iscălitura numelui meu. Hatzeg, 2 Iunie 1823.

Ioan Maximilian, paroh și protopop m. p.

Cucernic pe ceale mai sus zisă mă legătuesc înnaintea tuturor bătrânilor că le voi ținea, și pentru încredințarea și iscălesc.

Nicolae Muntyan (latin), diacon.

Ventatuc *(sic)*.

Precum că ačastă legătură întră Sfinția Sa p. protop. Macțim și diaconu *Nicolae* (latin) Muntean înnaintea noastră, mai jos iscăliți, s'au făcut, cu bună voia amândoau părțile, întărim și noi cu iscălitula *(sic)* noastră și peceatia orașului; Hațăg, 7 Iunie 823.

Ișfan Vasi
Čuč Ianăș
Ioan Muntean
Toader Dumitresc.
Iosum Ivasc.
Nicolae Čuč.
Lazar Diniș.
Mihai Păiaș.
Isac Făgăraș.
Vifriș *(sic)* Cișmaș.
Titori și bătrâni orașului.

Gheorghe Tocaci.
Ioan Găină,
că[p]rari de comp.,
Manolea Boeri,
Tănase Popesc, ghemaineri.
Gheorghe Apostol,
birău orașului.
Stanislav, hirnoj *(sic)* la penzie și titor.

CCCLXXIV.

In același an.

Cu onoare Vă comunicăm că boierii și alți locuitori veniți din Moldova și Valahia s'au întors prin pasul Vulcanului încă în toamna trecută.

www.dacoromanica.ro

CCCLXXV.

2 Decemvrie 1823.

Învoiala Consiliului cu Tănase «Kokolla», pentru păşune pe 1824: 600 oi, cu 18 crăiţari bucata. — Menţiune a unui tarif de 30 cr.

CCCLXXVI.

7 Martie 1824.

Contract pentru locuinţă cu «Buchsenmacher Paul Lengyel».

CCCLXXVII.

9 Martie 1824.

Scrisoare de la «tănaciul» Orăştiei, «Benedicty Leopold k. biró», şi «Löke Jovan, notarius».

* CCCLXXVIII.

În oraşul Inidoara, de altfel şi în ţara întreagă, localnicii nu trebuie să plătească nicio vamă, iar soldaţii grăniceri, atât la târguri săptămânale, cât şi la cele mari, sunt datori să plătească vama jumătate, despre care dau scrisoarea oficială subt sigiliul mieu.

10 Mart 1824.

Csik Emeric,
provizorul dominiului
Inidoara.

CCCLXXIX.

27 August 1824.

Înţelegere între Franz Tirichshaber şi cumnatul Ioan Costi. Martur: «Johann Hamerle, Normallehrer».

CCCLXXX.

29 Septemvrie 1824.

Noul Consiliu: jude, Ioan Balaş, Gheorghe Csulai, Zaharia Lăzărescu, Teodor Dumitrescu, Atanase Ciuciu, Ioan Novac, Petru Anghel, Ioan Munteanu, Petru Kamenitzky, Ioan Papp, Isac Fogaraşi, «fost inspector», Iosif Ivaşcu, Simion Munteanu Senior, Petru Filip.

CCCLXXXI.

19 Octomvrie 1824.

Arendare de păşune, «von Simedru bis St. Georgi Tag», pentru Anghel Neagu din Ohaba Ponorului şi Stan «Bdusche» cu 600 de oi,

www.dacoromanica.ro

câte 18 crăiți de oaie și un miel la sută. Innoire la 1825. Iscălesc: judele Ioan Balaș, Zaharia Lăzărescu, Tudor Dumitrescu, Ioan Munteanu, Ioan Novac, Petruț Anghel.

CCCLXXXII.

13 Novemvrie 1827.

Învoiala pe anul 1828, cu ciobanii «aus Lunkan David Urschik, Dann Urschik und Juon Bortoy aus Kovrasts», pentru 600 de oi, în aceleași condiții.

* CCCLXXXIII.

Onorat Suprem Consiliu Directoral,

La ordinul D-voastre no. 12.494, în care cereți lista contribuabililor la impozite, cari în cursul acestui an au suferit pagube, cauzate de foc, grindină sau inundație, Vă raportăm că bunul Dumnezeu a păzit pe locuitorii orașului nostru.

Ai On. Cons. supr. Dir. supușii smeriți
Hațeg, 31 Decembre 1827. Magistratura Hațegului.

* CCCLXXXIV.

On. Suprem Consiliu Dir. Regal,

Îndrăznim să Vă supărăm cu smeritele noastre cereri, din cauză că, nobilul nostru Magistrat neavând niciun fel de venit, nu se poate să ni se procure cele necesare, și, când Magistratul nostru se adună pentru administrație sau la casa primarului sau într'un alt loc, femeile și servitorii casei trebuie să se retragă undeva, lucru foarte greu. Însă, neavând niciun fond pentru ridicarea unei case, cu toate că orașul nostru are în piață un teren liber și o casă surpată, care a fost destinată pentru Casă de Sfat, dar aceasta, din hotărârea conducătorilor valahi, a fost ocupată pentru clădirea școlii naționale, pentru educarea copiilor, și care va fi ridicată din contribuția orășenilor, iar noi vom da lucru de mână, acum Vă cerem Excelenței Voastre să interveniți la Forumul prefecturii ca, în școala clădită, în casa orașului, să se facă o cameră pentru a putea să ținem consiliul nostru și să depunem arhiva noastră.

Repetând cererea noastră, rămânem cu cel mai profund respect,

Din Consiliul Hațegului, 21 Decembre 1830.

Novak Ioan, primarul orașului,
Noso Mihnea, notso.

www.dacoromanica.ro

CCCLXXXV.

Attestat.

Das gegenwärtiger Nicolae Lezar, dessen Aelter, Muntyan Lazar, hier in Hatzeg wohnhaft gewesen, er Nicolae Sohn des Lazar hier geboren und nach der grihisch nicht unirter Religion Anno 1847 getauft worden, wie alle Unterzeichnete gewissenhaft bezeugen, so unentstehet der hiessige Magistrat, nach vorher gemachten Unterschung, diesen Attestat, da er von gutes Geschlecht ist zu seynem nöthigen Gebrauch zu erfolgen, und mit unser Nahmen Unterschrift und Insiegel hiemit bekräftigen.

Juon Popp
Petrutz Timar } Gränzer
als Nachbahrsleuthe und Zeug.

Ap. Muntyan
Notarius
Philip Petrutz
Georg Apostol
assessor.

CCCLXXXVI

Mult Onorate Domnule Profesor,

. . . . . .

Am primit exemplarul din publicațiunea D-voastre: « *Arta românească în Banatul muntos* » pe care ați binevoit a mi-l oferi și pentru care vă mulțumesc foarte mult.

Indată ce am primit indicațiunea d-voastre am luat arhivele breslelor și le-am studiat actele; astfel, dintre cele 2 bresle olarilor și a cismarilor, tălparilor, cea mai veche este: Organizarea breslei cismarilor și tălparilor, care a fost reglementată în cele 21 de articole, care sunt scrise în original pe diploma pe care vă o anexez alăturat în copie. Originalul diplomei fiind scris pe un pergament făcut din piele de câine, după cât se afirmă, se păstrează în stare bună copia reprezintă o copiere fidelă a diplomei, cu deosebirea că cele 21 articole sunt scrise într'o limbă arhaică maghiară, pe care am tradus-o în românește, păstrând pe cât se poate sensul arhaic; de altfel chiar textul, cu inscripția și cu încheierea în limba latină, este o alcătuire ce denotă gradul de civilizație.

Datorită evoluțiunii instituțiunilor juridice de atunci și până astăzi este un întreg șir de evoluțiuni ale expresiilor și instituțiilor, chestiunea fiind de comentat în multe locuri, ceea ce vă revine d-voastre, fiind chestiuni de istorie.

Ca instituție juridică este de remarcat că diploma statutară găsește o situațiune de fapt în ființă. Meseria casnică și cea cu plată se exercită pe piață de anumiți măeștri cari pe urmă, sub diferite influențe, pe baza diplomei s'au organizat în bresle, și ale căror consuetudini și uzanțe nereglementate s'au cuprins în acele articole din diplomă. Dintre țehurile care au luat ființă prin organizațiunile lor, în deosebi în urma colonizării Sașilor, organizate în diferite centre sub litere A—H, fixându-le raza de

www.dacoromanica.ro

desvoltare a țehului, până unde poate să-și desfășoare organizația lor, dintre acestea organizația din Hațeg și-a păstrat mai bine caracterul, deoarece a fost ferită de toate influențele străine, păstrându-și caracterul primelor organizațiuni romane ale coloniei din Sarmisegetuza, unde fuseseră trimiși dela Roma cei mai de seamă meseriași și ale căror urme se pot vedea la Sarmisegetuza noastră.

Se poate spune că în cei 270 de ani s'au scurs fără a putea influența asupra caracterului Românilor din aceste ținuturi. Iar organizațiuni existau încă cu mult înainte.

Organizațiunea breslei olarilor a luat ființă tot pe baza unei diplome, statutare, înființată sau, mai bine zis, dată la 3 Ianuarie în anul 1730. Diploma nu se găsește în original, ci numai în copie în limba germană: întru cât v'ar interesa, stau la dispoziționea d-voastră a v'o trimite. Principiile generale ale articolelor acestei bresle a olarilor sunt asămănătoare cu ale breslei cismarilor și tălparilor (anexate în copie), cu mici deosebiri; cât privește deosebirea organizațiunii, organizațiunea are un libel condus în limba română din anul 1777, are două sigilii, unul mai vechiu fără dată, iar altul din anul 1750, cu ceva cratițe.

Deși în diplomele acestor bresle s'a prevăzut ca, să ia ființă Casa Maieștrilor, totuși nu există niciun imobil al acestor bresle, cu toate privilegiile ce li s'au acordat. Din contra, situația Românilor se îngreuiază, încât nu pot prospera. Stăpânirea căuta a desbina pe Români, aținându-i, încât se luptau între ei, în timpul ce străinii profitau. Biserica românească este închisă, etc. astăzi existând numai turnul bisericii (declarat monument istoric) care de sigur este important spre a-l vedea și d-voastră, (dela 1700.)

Abia sub stăpânirea românească s'a putut organiza o temelie mai solidă prin înființarea «Reuniunii Meseriașilor, Industriașilor și Comercianților Români din Hațeg» în ciuda tuturor vicisitudinilor vremurilor peste care au trecut aceste organizațiuni.

Primiți, vă rog, domnule Profesor, respectuoasele și cele mai distinse salutări. Al d-voastre.

Ajutor de primar, Dr. *Octavian Cosma*

Hațeg, la 26 Septemvrie 1940 [1]).

[1]) Diplomele de care e vorba pot forma obiectul unui studiu deosebit. A se vedea și articolul meu *Bul. Com. mon. ist.* pe 1940.

www.dacoromanica.ro

despre preţurile curente ale cerealelor stabilite în luna Mai a anului 1807 în oraşul Haţeg, după măsurile ardelene pentru lunile

În oraşul Haţeg	Grâul curat 1 Hl.		Crâul amest. 1 Hl.		Secară 1 Hl.		Ovăs 1 Hl.		Mei 1 Hl.		Orz 1 Hl.		Porumb 1 Hl.	
	Fl.	Gr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.
7 Mai 1807	9	4	8	—	6	48	2	48	—	—	2	30	6	48
14 » »	9	6	8	—	6	36	2	36	—	—	2	30	6	48
21 » »	9	4	8	—	6	48	2	48	—	—	2	30	6	48
28 » »	9	4	8	—	6	48	2	48	—	—	2	30	6	48
7 Iunie 1807	9	4	8	—	6	48	2	48	—	—	2	30	6	48
14 » »	9	4	8	—	6	48	2	48	—	—	2	30	6	48
21 » »	8	40	7	20	6	28	2	48	—	—	2	30	6	28
28 » »	8	40	7	20	6	28	2	48	—	—	2	30	6	28
7 Iulie 1807	8	40	7	20	6	48	2	48	—	—	2	30	6	28
14 » »	9	4	8	—	6	48	2	48	—	—	2	30	6	48
21 » »	9	4	8	—	6	48	2	48	—	—	2	30	6	48
28 » »	9	4	8	—	6	48	2	48	—	—	2	30	6	48
7 Aug. 1807	9	4	8	—	6	48	2	48	—	—	2	30	6	48
14 » »	9	44	9	4	8	—	3	24	—	—	2	48	9	44
21 » »	9	44	9	4	8	—	3	24	—	—	2	48	9	44
28 » »	9	44	9	4	8	—	3	24	—	—	2	49	9	44
7 Sept. 1807	9	44	9	4	8	—	3	24	—	—	2	48	9	44
14 » »	8	40	8	—	6	48	2	48	—	—	2	48	8	—
21 » »	8	40	8	—	6	48	2	48	—	—	2	48	8	12
28 » »	8	40	8	—	6	18	2	48	—	—	2	48	8	12
7 Oct. 1807	8	40	8	—	6	48	2	48	—	—	2	48	8	12
14 » »	8	30	6	48	6	48	2	48	—	—	2	48	6	54
21 » »	8	36	6	48	6	48	2	48	—	—	2	48	6	54
28 » »	8	36	6	48	6	48	2	48	—	—	2	48	6	54
7 Nov. 1807	8	36	6	48	6	48	2	48	—	—	2	48	7	54
14 » »	8	40	6	48	6	48	2	48	—	—	2	48	7	54
21 » »	8	40	6	48	6	48	2	48	—	—	2	48	6	28
28 » »	8	40	6	48	6	48	2	48	—	—	2	48	6	28

www.dacoromanica.ro

TABLA II

despre preţurile curente ale cerealelor, care se dau în oraşul Haţeg, după măsurile ardelene, pentru lunile:

Oraşul Haţeg	Grâului curat		Grâului amestecat		Secarei		Orzului		Meiului		Ovăsului		Porumbului	
	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.
7 Dec. 1807	8	30	6	48	6	48	2	48	—	—	2	48	6	54
14 » »	8	24	6	48	6	48	2	48	—	—	2	48	6	54
21 » »	8	—	6	48	6	40	2	48	—	—	2	48	6	48
28 » »	8	12	6	48	6	40	2	48	—	—	2	48	6	48
7 Ianuar. 1808	8	12	6	98	6	40	2	48	—	—	2	48	6	48
14 » »	8	—	6	48	6	40	2	48	—	—	2	12	6	48
21 » »	8	—	6	48	6	40	2	48	—	—	2	12	6	48
28 » »	8	—	6	48	6	40	2	48	—	—	2	12	6	48
7 Febr. 1808	8	—	6	48	6	34	2	48	—	—	2	12	6	48
14 » »	8	—	6	48	6	40	2	48	—	—	2	48	6	48
21 » »	8	—	6	48	6	34	2	48	—	—	2	48	6	48
28 » »	8	12	6	48	6	34	2	48	—	—	2	48	6	48
7 Martie 1808	8	12	6	48	6	34	2	48	—	—	2	48	6	48
14 » »	8	12	6	48	6	34	2	48	—	—	2	48	6	54
21 » »	8	40	8	—	6	48	2	48	—	—	4	24	8	—
28 » »	8	40	8	—	6	48	2	48	—	—	4	24	8	—
7 Apr. 1808	8	40	8	—	6	48	2	48	—	—	4	24	8	—
14 » »	8	40	8	—	6	48	2	48	—	—	4	24	8	12
21 » »	9	40	8	12	6	48	2	48	—	—	4	24	8	12
28 » »	9	40	8	12	6	48	2	48	—	—	4	24	8	12
7 Mai 1808	9	40	8	12	6	48	2	48	—	—	4	24	8	12
14 » »	9	40	8	12	6	48	2	48	—	—	4	24	8	12
21 » »	9	40	8	12	6	48	2	48	—	—	4	24	8	12
28 » »	9	40	8	6	7	—	2	48	—	—	2	48	8	—
7 Iunie 1808	9	40	8	6	7	—	2	48	—	—	2	48	8	—
14 » »	10	12	9	4	7	—	2	50	—	—	4	—	8	40
21 » »	10	12	9	4	7	—	2	50	—	—	4	—	8	40
28 » »	10	—	9	—	7	—	2	50	—	—	4	48	8	—
7 Iulie 1808	10	—	9	—	7	—	2	50	—	—	3	48	8	—
14 » »	10	—	9	4	7	—	2	50	—	—	3	48	8	—
21 » »	10	12	9	54	7	16	2	50	—	—	3	48	9	—
28 » »	10	12	9	54	7	16	2	50	—	—	3	48	9	—

www.dacoromanica.ro

TABLA III

despre preţurile curente ale cerealelor, care se dă în lunile August — Decemvrie a anului 1808 în oraşul Haţeg, după măsurile ardelene

In oraşul Haţeg	Grâului curat		Grâului amest.		Secarei		Orzului		Meiului		Ovăsului		Porumbului	
	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.	Fl.	Cr.
7 Aug. 1808	10	12	9	54	7	16	2	50	—	—	3	48	9	54
14 » »	10	12	9	54	7	16	2	50	—	—	3	48	9	54
21 » »	10	12	9	48	7	16	2	50	—	—	3	48	9	54
28 » »	10	12	9	48	7	16	2	50	—	—	3	48	9	54
7 Sept. 1808	10	12	9	48	7	16	2	50	—	—	3	48	9	54
14 » »	10	12	9	48	7	16	2	50	—	—	3	48	9	54
21 » »	9	4	9	—	5	40	5	50	—	—	3	48	8	—
28 » »	9	4	9	—	5	40	2	50	—	—	3	48	8	—
7 Oct. 1808	9	4	9	—	4	24	—	—	—	—	3	48	6	40
14 » »	9	4	9	—	4	24	—	—	—	—	3	48	6	40
21 » »	9	4	9	—	4	24	—	—	—	—	3	—	6	40
28 » »	9	4	9	—	4	24	—	—	—	—	3	—	6	40
7 Nov. 1808	9	4	9	—	4	24	—	—	—	—	3	—	6	40
14 » »	10	12	9	—	4	24	—	—	—	—	3	—	9	40
21 » »	10	12	9	—	4	24	—	—	—	—	3	—	5	40
28 » »	10	12	9	—	4	24	—	—	—	—	3	—	5	40
7 Dec. 1808.....	10	12	9	—	4	—	—	—	—	—	3	—	5	40
14 » »	10	12	9	—	4	—	—	—	—	—	3	—	5	40
21 » »	10	12	9	—	4	—	—	—	—	—	3	30	6	—
28 » »	10	12	9	—	4	—	—	—	—	—	4	—	6	12

IV

Statul personalului Magistratului Haţegului [1812]

Slujba	Numele persoanelor magistrale
Iudex. prim.	Ştefan Wasszy
Not. et collector	Munteanu Apostol
Juraţi	Ciuciu Ioan
»	Francisc Bay
»	Gheorghe Apostol
»	Ştefan Manole
»	Filip Petruţ
»	Petre Dănescu
Insp.	Ioan Pop.

www.dacoromanica.ro

Tabla de indicare a preţurilor curente, în oraşul

Numărul săptămânilor	Grâului						Secarei		Orzului		Meiului		Ovăsului		Porumbului		Fânului	
	Prima cal.		Doua cal.		Treia cal.													
	1 hl.																	
	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri
Prima ...	1	48	1	12	1	—	—	52	—	—	—	—	—	36	1	—	4	—
Doua ...	1	36	1	12	1	—	—	48	—	—	—	—	—	36	1	—	4	—
Treia ...	1	36	1	12	1	—	—	48	—	—	—	—	—	36	1	—	4	—
Patra	1	36	1	12	1	—	—	48	—	—	—	—	—	36	1	—	4	—

Trimis din Haţeg, 13 Decemvrie 1812.

În luna

Prima ...	1	36	1	12	1	—	—	52	—	—	—	—	—	36	—	48	4	—
Doua ...	1	36	1	12	1	—	—	48	—	—	—	—	—	36	—	48	4	—
Treia ...	1	36	1	12	1	—	—	48	—	—	—	—	—	36	—	48	4	—
Patra	1	36	1	12	1	—	—	48	—	—	—	—	—	36	—	48	4	—

Haţegului, în luna Noemvrie din anul 1812 V

Părechea de boi						Vacă						Carne de vită		Lumînare de său		Numărul săptămânilor
Cel mai bun		Mediocru		Slab		Cel mai bun		Mediocru		Slab		Un funt				
Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	
70	—	56	—	45	—	30	—	25	—	20	—	—	5	—	42	Prima
70	—	56	—	45	—	30	—	25	—	20	—	—	5	—	42	Doua
70	—	56	—	45	—	30	—	25	—	20	—	—	5	—	42	Treia
70	—	56	—	45	—	30	—	25	—	20	—	—	5	—	42	Patra

Decemvrie, 1812

70	—	56	—	45	—	30	—	25	—	20	—	—	4	—	42	Prima
70	—	56	—	45	—	30	—	25	—	20	—	—	4	—	42	Doua
70	—	56	—	45	—	30	—	25	—	20	—	—	4	—	42	Treia
70	—	56	—	45	—	30	—	25	—	20	—	—	4	—	42	Patra

www.dacoromanica.ro

Tabela de indicare a preţurilor curente

Numărul săptămânilor	Grâului: Prima cal. (1 hl.)		Grâului: A doua cal. (1 hl.)		Grâului: A treia cal. (1 hl.)		Secarei (1 hl.)		Orzului (1 hl.)		Meiului (1 hl.)		Ovăsului (1 hl.)		Porumbului (1 hl.)		Fânului (majă)	
	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri	Forinte	Cruceri
Începând în luna																		
Prima ...	1	36	1	12	—	48	—	48	—	—	—	—	—	—	36	—	36	4	—
Doua ...	1	36	1	12	—	48	—	48	—	—	—	—	—	—	36	—	36	4	—
Treia ...	1	36	1	—	—	48	—	48	—	—	—	—	—	—	36	—	36	4	—
Patra	1	36	2	—	—	48	—	48	—	—	—	—	—	—	36	—	36	4	—
Începând în luna																		
Prima ...	1	36	1	—	—	36	—	36	—	—	—	—	—	—	36	1	—	7	—
Doua ...	1	36	1	—	—	36	—	36	—	—	—	—	—	—	36	1	—	7	—
Treia ...	1	36	1	—	—	36	—	36	—	—	—	—	—	—	36	1	—	8	—
Patra	1	36	1	—	—	36	—	36	—	—	—	—	—	—	36	1	—	8	—
Haţeg, 28 Februarie 1813.																		
Începând în luna																		
Prima ...	1	36	1	—	—	48	—	36	—	—	—	—	—	—	36	—	42	8	—
Doua ...	1	36	1	—	—	48	—	36	—	—	—	—	—	—	24	—	42	8	—
Treia ...	1	36	1	—	—	48	—	36	—	—	—	—	—	—	24	—	42	8	—
Patra	1	36	1	—	—	48	—	36	—	—	—	—	—	—	24	—	42	8	—
în luna																		
Prima ...	1	40	1	12	—	54	—	36	—	—	—	—	—	—	24	—	42	8	—
Doua ...	1	18	1	—	—	54	—	40	—	—	—	—	—	—	28	—	48	8	—
Treia ...	1	12	1	—	—	54	—	40	—	—	—	—	—	—	28	—	48	8	—
Patra	1	12	1	—	—	54	—	40	—	—	—	—	—	—	30	—	48	8	—
Haţeg, 10 Mai 1813.																		
Începând în luna																		
Prima ...	8	—	4	48	4	—	2	48	—	—	—	—	1	36	2	48	7	30
Doua ...	7	12	5	—	4	12	3	12	—	—	—	—	1	48	2	48	7	30
Treia ...	7	12	5	—	4	30	3	12	—	—	—	—	2	—	3	—	7	30
Patra	8	—	6	—	5	—	4	—	—	—	—	—	2	24	4	—	8	—
S'a trimis în 1813, 4 Iunie.																		
Începând în luna																		
Prima ...	8	30	6	—	5	—	4	—	—	—	—	—	2	24	4	—	8	—
Doua ...	6	24	5	—	5	—	4	—	—	—	—	—	2	24	5	—	8	—
Treia ...	6	—	5	—	5	—	4	—	—	—	—	—	2	24	5	—	8	—
Patra	6	—	5	—	5	—	4	—	—	—	—	—	2	24	5	—	8	—

din anul 1813 în oraşul Haţegului VI

Numărul săptămânilor	Păreche de boi: Cel mai bun		Păreche de boi: Mediocru		Păreche de boi: Slab		Vacă: Cea mai bună		Vacă: Mediocru		Vacă: Slab		Carne de vită (Un funt)		Lumînare de său (Un funt)		Numărul săptămânilor
	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	
Ianuarie 1813																	
	65	—	50	—	40	—	29	—	22	—	18	—	—	4	—	42	Prima
	65	—	50	—	40	—	29	—	22	—	18	—	—	4	—	42	Doua
	65	—	50	—	40	—	29	—	22	—	18	—	—	4	—	42	Treia
	65	—	50	—	40	—	29	—	22	—	18	—	—	4	—	42	Patra
Februarie 1813																	
	65	—	50	—	40	—	25	—	20	—	15	—	—	4	—	42	Prima
	65	—	50	—	40	—	25	—	20	—	15	—	—	4	—	42	Doua
	65	—	50	—	40	—	25	—	20	—	15	—	—	4	—	42	Treia
	65	—	50	—	40	—	25	—	20	—	15	—	—	4	—	42	Patra
Martie 1813																	
	70	—	50	—	35	—	30	—	25	—	20	—	—	4	—	36	Prima
	70	—	50	—	35	—	30	—	25	—	20	—	—	4	—	36	Doua
	70	—	50	—	35	—	30	—	25	—	20	—	—	4	—	36	Treia
	70	—	50	—	35	—	30	—	25	—	20	—	—	4	—	36	Patra
Aprilie 1813																	
	70	—	50	—	35	—	30	—	25	—	20	—	—	4	—	36	Prima
	80	—	55	—	35	—	35	—	25	—	20	—	—	5	—	36	Doua
	80	—	55	—	35	—	35	—	25	—	20	—	—	5	—	36	Treia
	80	—	55	—	35	—	35	—	25	—	20	—	—	5	—	36	Patra
Mai 1813																	
	75	—	50	—	40	—	26	—	22	—	17	—	—	5	—	36	Prima
	70	—	50	—	40	—	26	—	22	—	17	—	—	5	—	36	Doua
	60	—	45	—	36	—	25	—	20	—	15	—	—	5	—	36	Treia
	70	—	44	—	36	—	20	—	18	—	15	—	—	5	—	36	Patra
Iunie 1813																	
	70	—	44	—	36	—	20	—	18	—	11	—	—	5	—	36	Prima
	70	—	44	—	36	—	20	—	18	—	11	—	—	5	—	36	Doua
	70	—	44	—	36	—	20	—	18	—	11	—	—	5	—	36	Treia
	70	—	44	—	36	—	20	—	18	—	11	—	1	5	—	36	Patra

www.dacoromanica.ro

Tabla de indicare a preţurilor curente în

Numărul săptămânilor	Grâului						Secarei		Orzului		Meiului		Ovăsului		Porumbului		Fânului	
	Prima cal.		Doua cal.		Treia cal.													
	1 hl.																majă	
	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri
																	Începând în luna	
Prima ...	5	30	5	—	4	—	4	—	—	—	—	—	2	30	4	—	7	—
Doua ...	5	24	5	—	4	—	4	—	—	—	—	—	2	15	4	—	7	—
Treia ...	5	24	5	—	4	—	4	—	—	—	—	—	2	15	4	—	7	—
Petra	5	24	5	—	4	—	4	—	—	—	—	—	2	15	4	—	7	—
																	Începând în luna	
Prima ...	6	48	6	—	5	20	5	—	—	—	—	—	2	48	6	—	5	—
Doua ...	6	48	6	—	5	20	5	—	—	—	—	—	2	48	6	—	5	—
Treia ...	6	48	6	—	5	20	5	—	—	—	—	—	2	48	6	—	5	—
Patra	6	48	6	—	5	20	5	—	—	—	—	—	2	48	6	—	5	—
Haţeg, în 30 August 1813.																		
																	Începând în luna	
Prima ...	9	—	8	—	6	—	6	—	—	—	2	48	2	48	8	—	7	—
Doua ...	9	—	8	—	6	—	6	—	—	—	2	48	2	48	8	—	7	—
Treia ...	9	6	8	—	6	—	6	—	—	—	2	48	2	48	8	—	7	—
Patra	9	6	8	—	6	—	6	—	—	—	2	48	2	48	8	—	7	—
Haţeg, in 2 Octomvrie 1813.																		
																	Începând în luna	
Prima ...	8	—	4	—	5	—	5	12	—	—	—	—	1	36	6	4	—	—
Doua ...	8	—	4	—	5	—	5	—	—	—	—	—	1	36	6	4	—	—
Treia ...	8	—	4	—	5	—	5	—	—	—	—	—	1	36	6	4	—	—
Patra	8	—	4	—	5	—	5	36	—	—	—	—	1	36	6	4	—	—
Trimis din Haţeg, Noemvrie 1813.																		
																	Începând în luna	
Prima ...	10	—	8	—	5	—	5	30	—	—	—	—	1	36	5	20	8	—
Doua ...	11	—	8	—	5	—	5	30	—	—	—	—	2	—	5	20	8	—
Treia ...	10	—	8	—	5	—	5	30	—	—	—	—	1	36	5	20	8	—
Patra	10	20	8	—	5	—	5	30	—	—	—	—	1	36	5	30	8	—
Trimis din Haţeg, 2 Decemvrie 1813.																		
																	Începând în luna	
Prima ...	11	20	8	—	5	36	5	12	—	—	—	—	1	36	5	30	8	—
Doua ...	11	20	8	—	5	36	5	—	—	—	—	—	1	30	5	40	8	—
Treia ...	11	25	8	20	5	36	5	10	—	—	—	—	1	36	5	40	8	—
Patra	11	25	8	24	5	40	5	20	—	—	—	—	1	36	5	40	8	—

Haţeg, 7 Ianuarie 1814. Cu smerenie înaintăm Excelenţei Sale

oraşul Haţegului din anul 1813 VII

Părechea de boi						Vacă						Carne de vită		Lumînare de său		Numărul săptămânilor
Cel mai bun		Madiocru		Slab		Cea mai bună		Mediocru		Slabă		Un funt				
Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	
Iulie 1813																
60	—	40	—	26	—	20	—	15	—	10	—	—	5	—	30	Prima
60	—	40	—	26	—	20	—	15	—	10	—	—	5	—	30	Doua
60	—	40	—	26	—	20	—	15	—	9	—	—	5	—	30	Treia
60	—	40	—	26	—	20	—	15	—	10	—	—	5	—	30	Patra
August 1813																
60	—	40	—	26	—	20	—	15	—	10	—	—	—	—	—	Prima
60	—	40	—	26	—	20	—	15	—	10	—	—	—	—	—	Doua
60	—	40	—	26	—	20	—	15	—	10	—	—	—	—	—	Treia
60	—	40	—	26	—	20	—	15	—	10	—	—	—	—	—	Patra
Septemvrie 1813																
60	—	40	—	26	—	20	—	15	—	10	—	—	5	—	36	Prima
60	—	40	—	26	—	20	—	15	—	10	—	—	5	—	36	Doua
60	—	40	—	26	—	20	—	15	—	10	—	—	5	—	36	Treia
60	—	40	—	20	—	20	—	15	—	10	—	—	5	—	24	Patra
Octomvrie 1813																
40	—	26	—	20	—	—	—	15	—	10	—	4	—	—	24	Prima
40	—	26	—	20	—	—	—	15	—	10	—	4	—	—	24	Doua
40	—	26	—	20	—	—	—	15	—	10	—	4	—	—	24	Treia
40	—	26	—	20	—	—	—	15	—	10	—	4	—	—	24	Patra
Noemvrie 1813																
40	—	26	—	20	—	15	—	10	—	8	—	4	—	—	24	Prima
40	—	26	—	20	—	15	—	10	—	8	—	4	—	—	24	Doua
40	—	26	—	20	—	15	—	10	—	8	—	3	—	—	24	Treia
45	—	26	—	25	—	15	—	10	—	8	—	3	—	—	24	Patra
Decemvrie 1813																
45	—	30	—	25	30	15	—	10	—	8	—	—	3	—	24	Prima
45	—	30	—	25	30	15	—	10	—	8	—	—	3	—	24	Doua
45	—	30	—	25	30	15	—	10	—	8	—	—	3	—	24	Treia
45	—	30	—	25	30	15	—	10	—	8	—	—	3	—	24	Patra

Tabla de indicare a preţurilor curente.

www.dacoromanica.ro

Tabla de indicare a preţurilor curente,

în oraşul Haţegului, din anul 1814 VIII

Numărul săptămânilor	Grâului						Secarei		Orzului		Meiului		Ovăsului		Porumbului		Fânului	
	Prima cal.		Doua cal.		Treia cal.													
	1 hl.																majă	
	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri
Începând în luna																		
Prima ...	12	48	12	—	10	—	8	—	—	—	—	—	1	36	8	24	8	—
Doua ...	12	48	12	—	10	—	8	—	—	—	—	—	1	36	8	24	8	—
Treia ...	12	48	12	—	10	—	8	—	—	—	—	—	1	36	8	24	8	—
Patra	12	48	12	—	10	—	8	—	—	—	—	—	1	36	8	24	8	—
Trimis în 3 Februarie 1814.																		
Începând în luna																		
Prima ...	14	—	10	24	10	—	10	—	—	—	—	—	2	24	10	24	8	—
Doua ...	14	—	10	24	10	—	10	—	—	—	—	—	2	24	10	24	8	—
Treia ...	14	—	10	24	10	—	10	—	—	—	—	—	2	24	10	24	8	—
Patra	14	—	12	—	10	24	10	—	—	—	—	—	2	24	10	24	8	—
Haţeg, 4 Martie 1814.																		
Începând în luna																		
Prima ...	14	—	10	24	10	—	10	—	—	—	—	—	2	24	10	24	8	—
Doua ...	16	—	12	—	12	—	10	—	—	—	—	—	2	48	12	—	8	—
Treia ...	16	—	12	—	12	—	12	—	—	—	—	—	2	48	12	—	8	—
Patra	16	—	12	—	12	—	12	—	—	—	—	—	2	48	12	—	8	—
Trimis din Haţeg, în luna Aprilie 1814.																		
Începând în luna																		
Prima ...	16	48	14	48	14	—	14	—	—	—	—	—	4	—	14	48	8	—
Doua ...	16	48	14	48	14	—	14	—	—	—	—	—	4	—	14	48	8	—
Treia ...	16	48	14	48	14	—	14	—	—	—	—	—	4	—	14	48	8	—
Patra	16	48	14	48	14	—	14	—	—	—	—	—	4	—	14	48	8	—
Începând în luna																		
Prima ...	16	48	14	48	14	—	14	—	—	—	—	—	4	—	14	48	8	—
Doua ...	16	48	14	48	14	—	14	—	—	—	—	—	4	—	14	48	8	—
Treia ...	16	48	14	48	14	—	14	—	—	—	—	—	4	—	14	48	8	—
Patra	16	48	14	48	14	—	14	—	—	—	—	—	4	—	14	48	8	—

Părechea de boi						Vacă						Carne de vită		Lumînare de său		Numărul săptămânilor
Cel mai bun		Mediocru		Slab		Cea mai bună		Mediocru		Slab		Un funt				
Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	
anuarie 1814																
45	—	30	—	25	30	20	—	10	—	8	—	—	3	—	24	Prima
45	—	30	—	25	30	20	—	10	—	8	—	—	3	—	24	Doua
45	—	30	—	25	30	20	—	10	—	8	—	—	3	—	24	Treia
45	—	30	—	25	30	20	—	10	—	8	—	—	3	—	24	Patra
Februarie 1814																
80	—	50	—	38	—	18	—	15	—	10	—	—	4	—	36	Prima
80	—	50	—	38	—	18	—	15	—	10	—	—	4	—	36	Doua
80	—	50	—	38	—	18	—	15	—	10	—	—	4	—	36	Treia
80	—	58	—	40	—	20	—	15	—	10	—	—	4	—	36	Patra
Martie 1814																
80	50	50	—	38	—	18	—	15	—	10	—	—	4	—	36	Prima
85	52	52	—	40	—	20	—	16	—	10	—	—	4	—	36	Doua
85	52	52	—	40	—	24	—	18	—	12	—	—	4	—	36	Treia
96	55	55	—	45	—	25	—	18	—	12	—	—	4	—	36	Patra
Aprilie 1814																
100	—	55	—	45	—	25	—	18	—	12	—	—	4	—	36	Prima
100	—	58	—	50	—	25	—	18	—	12	—	—	4	—	36	Doua
100	—	58	—	50	—	25	—	19	—	14	—	—	4	—	36	Treia
105	—	60	—	54	—	25	—	20	—	15	—	—	4	—	36	Patra
Mai 1814																
100	—	55	—	45	—	25	—	18	—	12	—	—	4	—	36	Prima
100	—	58	—	50	—	25	—	18	—	12	—	—	4	—	36	Doua
100	—	58	—	50	—	25	—	20	—	14	—	—	4	—	36	Treia
105	—	50	—	54	—	25	—	20	—	15	—	—	4	—	36	Patra

www.dacoromanica.ro

Tabla de indicare a preţurilor curente din anul 1814, în oraşul Haţegului, începând în luna Iunie IX

Numărul săptămânilor	Grâului						Secarei		Orzului		Meiului		Ovăsului		Porumbului		Fânului	
	Prima cal.		Doua cal.		Treia cal.													
	1 hl.																majă	
	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri
Prima ...	16	48	16	—	14	—	14	—	—	—	—	—	4	—	16	—	9	—
Doua ...	16	48	16	—	14	—	14	—	—	—	—	—	4	—	16	—	9	—
Treia ...	18	—	16	—	15	—	15	—	—	—	—	—	4	—	16	—	9	—
Patra	24	48	22	—	20	—	20	—	—	—	—	—	4	—	17	12	10	—
Trimis din Haţeg, 7 Iulie 1814.																		
																	Începând la	
Prima ...	16	48	16	—	14	—	14	—	12	—	—	—	4	—	16	—	5	—
Doua ...	16	48	16	—	14	—	14	—	12	—	—	—	4	—	16	—	5	—
Treia ...	18	—	16	—	15	—	15	—	12	—	—	—	4	—	16	—	5	—
Patra	24	48	22	—	20	—	20	—	12	—	—	—	4	—	17	12	5	—
Trimis din Haţeg, 3 August 1814.																		
																	Începând la	
Prima ...	15	48	15	—	10	—	10	—	8	48	—	—	4	—	16	—	5	—
Doua ...	15	48	15	—	11	—	12	—	9	—	—	—	4	—	16	—	5	—
Treia ...	16	—	12	—	12	—	12	—	9	—	—	—	4	—	16	—	5	—
Patra	22	—	12	—	12	—	12	—	9	—	—	—	4	—	16	—	5	—
																	Începând la	
Prima ...	15	48	15	—	12	—	12	—	9	—	—	—	4	—	6	—	5	—
Doua ...	15	—	15	—	12	—	12	—	9	—	—	—	4	—	6	—	5	—
Treia ...	15	—	12	—	12	—	12	—	9	—	—	—	4	—	6	—	5	—
Patra ...	15	—	12	—	12	—	12	—	9	—	—	—	4	—	6	—	5	—
																	Începând la	
Prima ...	16	—	12	—	12	—	12	—	—	—	—	—	3	12	10	—	4	—
Doua ...	16	—	12	—	12	—	12	—	—	—	—	—	3	12	10	—	4	—
Treia ...	16	—	12	—	12	—	12	30	—	—	—	—	3	24	10	—	4	—
Patra	16	—	12	—	12	—	12	30	—	—	—	—	3	24	10	30	4	—
S'a trimis din Haţeg, 3 Noemvrie 1814.																		
																	Începând la	
Prima ...	24	—	20	—	16	—	16	—	—	—	—	—	4	—	16	—	4	—
Doua ...	24	—	20	—	16	—	16	—	—	—	—	—	4	—	16	—	4	—
Treia ...	24	—	20	—	16	—	16	—	—	—	—	—	4	—	16	—	4	—
Patra	24	—	20	—	16	—	16	—	—	—	—	—	4	—	16	—	4	—
S'a trimis din Haţeg, 4 Decemvrie.																		
																	Începând la	
Prima ...	26	—	20	—	18	—	18	—	—	—	—	—	6	—	25	—	4	—
Doua ...	26	—	20	—	18	—	18	—	—	—	—	—	6	—	25	—	4	—
Treia ...	26	—	20	—	18	—	18	—	—	—	—	—	6	—	25	—	4	—
Patra	26	—	20	—	18	—	18	—	—	—	—	—	6	—	25	—	4	—

Trimis în Ianuarie 1815.

Cu smerenie înaintăm Excelenţei Sale

Numărul săptămânilor	Părechea de boi						Vacă						Carne de vită		Lumînare de său		Numărul săptămânilor
	Cel mai bun		Mediocru		Slab		Cea mai bună		Mediocru		Slab		Un funt				
	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	
110	—		70	—	54	—	25	—	19	—	15	—	—	4	—	42	Prima
110	—		70	—	55	—	28	—	19	—	15	—	—	4	—	42	Doua
120	—		75	—	55	—	28	—	20	—	16	—	—	4	—	42	Treia
120	—		80	—	60	—	30	—	24	—	16	—	—	4	—	42	Patra
Iulie 1814																	
120	—		80	—	60	—	30	—	25	—	16	—	—	5	—	42	Prima
120	—		80	—	60	—	30	—	25	—	16	—	—	5	—	42	Doua
125	—		90	—	60	—	30	—	25	—	18	—	—	5	—	50	Treia
125	—		90	—	60	—	30	—	25	—	18	—	—	5	—	50	Patra
August 1814																	
100	—		80	—	60	—	25	—	18	—	15	—	—	5	1	—	Prima
100	—		80	—	60	—	25	—	18	—	15	—	—	5	1	—	Doua
100	—		80	—	60	—	25	—	18	—	15	—	—	5	1	—	Treia
100	—		80	—	60	—	25	—	18	—	12	—	—	5	1	—	Patra
Septemvrie 1814																	
120	—		80	—	60	—	25	—	18	—	15	—	—	5	1	—	Prima
120	—		80	—	60	—	25	—	18	—	15	—	—	5	1	—	Doua
120	—		80	—	60	—	25	—	18	—	15	—	—	5	1	—	Treia
120	—		80	—	60	—	25	—	18	—	15	—	—	5	1	—	Patra
Octomvrie 1814																	
100	—		80	—	60	—	30	—	20	—	15	—	—	5	1	—	Prima
100	—		80	—	60	—	36	—	20	—	15	—	—	5	1	—	Doua
110	—		80	—	60	—	36	—	25	—	15	—	—	5	1	—	Treia
110	—		80	—	60	—	36	—	25	—	15	—	—	5	1	—	Patra
Novemvrie 1814																	
140	—		80	—	50	—	50	—	20	—	15	—	—	5	1	—	Prima
140	—		80	—	50	—	50	—	20	—	15	—	—	5	1	—	Doua
140	—		80	—	50	—	50	—	20	—	15	—	—	5	1	—	Treia
140	—		80	—	50	—	50	—	20	—	15	—	—	5	1	—	Patra
Decemvrie 1814																	
200	—		150	—	80	—	40	—	24	—	18	—	—	5	1	—	Prima
200	—		150	—	80	—	40	—	24	—	18	—	—	5	1	—	Doua
200	—		150	—	80	—	40	—	24	—	18	—	—	5	1	—	Treia
200	—		150	—	80	—	40	—	24	—	18	—	—	5	1	—	Patra

Tabla de indicare a preţurilor curente.

www.dacoromanica.ro

Tabla de indicare a preţurilor curente

Numărul săptămânilor	Grâului						Secarei		Orzului		Meiului		Ovăsului		Porumbului		Fânului	
	Prima cal.		Doua cal.		Treia cal.													
	1 hl.																majă	
	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri
																	Începând la	
Prima ...	26	—	20	—	18	—	18	—	14	—	—	—	6	—	25	—	4	—
Doua ...	26	—	20	—	18	—	18	—	14	—	—	—	6	—	25	—	4	—
Treia ...	26	—	20	—	18	—	18	—	14	—	—	—	6	—	25	—	4	—
Patra	26	—	20	—	18	—	18	—	14	—	—	—	6	—	25	—	4	—
Trimis în Februarie 1815.																		
																	în luna	
Prima ...	26	—	20	—	18	—	18	—	15	—	—	—	6	—	25	—	4	—
Doua ...	26	—	20	—	18	—	18	—	15	—	—	—	6	—	25	—	4	—
Treia ...	26	—	20	—	18	—	18	—	15	—	—	—	6	—	25	—	4	—
Patra	26	—	20	—	18	—	18	—	15	—	—	—	6	—	25	—	4	—
Trimis din Haţeg, Martie 1815.																		
																	Începând la	
Prima ...	25	30	20	—	18	—	16	40	15	—	—	—	6	30	16	48	4	—
Doua ...	25	30	20	—	18	—	18	—	15	—	—	—	6	30	16	48	4	—
Treia ...	25	42	20	—	18	—	18	—	15	—	—	—	6	30	16	48	4	—
Patra	25	30	20	—	18	—	18	—	15	—	—	—	6	30	16	48	4	—
Trimis din Haţeg, 4 Aprilie 1815.																		
																	Începând la	
Prima ...	28	—	25	—	25	—	25	—	17	—	—	—	6	—	16	48	4	—
Doua ...	28	—	25	—	25	—	25	—	17	—	—	—	6	—	16	48	5	—
Treia ...	28	—	25	—	25	—	25	—	17	—	—	—	6	—	16	48	5	—
Patra	28	—	25	—	25	—	25	—	17	—	—	—	6	—	16	48	5	—
																	Începând la	
Prima ...	28	30	25	—	25	—	15	—	—	—	6	—	16	48	—	—	200	—
Doua ...	28	—	25	—	25	—	15	—	—	—	6	—	16	48	—	—	200	—
Treia ...	27	—	25	—	25	—	15	—	—	—	6	—	18	—	—	—	200	—
Patra	28	—	25	—	25	—	15	—	—	—	6	—	18	—	—	—	200	—
Trimis din Haţeg, Iunie 1815.																		
																	Începând la	
Prima ...	28	—	25	—	25	30	25	—	—	—	6	—	18	—	—	—	200	—
Doua ...	28	—	25	—	25	30	25	—	—	—	6	—	18	—	—	—	250	—
Treia ...	28	—	25	—	25	30	25	—	—	—	6	—	18	—	—	—	250	—
Patra	28	—	25	—	25	30	25	—	—	—	6	—	18	—	—	—	250	—

din anul 1815, în oraşul Haţegului X

Părechea de boi						Vacă						Carne de vită		Lumînare de său		Numărul săptămânilor
Cel mai bun		Madiocru		Slab		Cea mai bună		Mediocru		Slab		Un funt				
Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	
Ianuarie 1815																
200	—	150	—	80	—	50	—	25	—	20	—	—	—	1	—	Prima
200	—	150	—	80	—	50	—	25	—	20	—	—	5	1	—	Doua
200	—	150	—	80	—	50	—	25	—	20	—	—	5	1	—	Treia
200	—	150	—	80	—	50	—	25	—	20	—	—	5	1	—	Patra
Februarie 1815																
200	—	100	—	60	—	50	—	40	—	20	—	—	6	1	12	Prima
200	—	100	—	60	—	50	—	40	—	20	—	—	6	1	12	Doua
200	—	100	—	60	—	50	—	40	—	20	—	—	6	1	12	Treia
200	—	100	—	60	—	50	—	40	—	20	—	—	6	1	12	Patra
Martie 1815																
200	—	100	—	60	—	60	—	40	—	20	—	—	6	1	12	Prima
200	—	100	—	60	—	60	—	40	—	20	—	—	6	1	12	Doua
200	—	100	—	60	—	60	—	40	—	20	—	—	6	1	12	Treia
200	—	100	—	60	—	60	—	40	—	20	—	—	6	1	12	Patra
Aprilie 1815																
200	—	100	—	60	—	60	—	40	—	25	—	—	6	1	12	Prima
200	—	100	—	60	—	60	—	40	—	25	—	—	6	1	12	Doua
200	—	100	—	60	—	60	—	40	—	25	—	—	6	1	12	Treia
200	—	100	—	60	—	60	—	40	—	25	—	—	6	1	12	Patra
Mai 1815																
100	—	60	—	60	—	40	—	25	—	—	—	—	6	1	12	Prima
100	—	60	—	60	—	40	—	25	—	—	—	—	6	1	12	Doua
100	—	60	—	60	—	40	—	25	—	—	—	—	6	1	12	Treia
100	—	60	—	60	—	40	—	25	—	—	—	—	6	1	12	Patra
Iunie 1815																
100	—	60	—	60	—	40	—	25	—	—	—	—	6	1	12	Prima
150	—	70	—	70	—	40	—	25	—	—	—	—	6	1	12	Doua
150	—	70	—	70	—	40	—	25	—	—	—	—	6	1	12	Treia
150	—	70	—	70	—	40	—	25	—	—	—	—	6	1	12	Patra

www.dacoromanica.ro

Tabla de indicare a preţurilor curente din anul 1815, în oraşul Haţegului XI

Numărul săptămânilor	Grâului						Secarei		Orzului		Meiului		Ovăsului		Porumbului		Fânului	
	Prima cal.		Doua cal.		Treia cal.													
	1 hl.																majă	
	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri
	Începând la																	
Prima ...	28	—	25	—	25	30	15	—	—	—	6	—	18	—	—	—	250	—
Doua ...	24	—	20	—	20	—	10	—	—	—	5	—	16	30	—	—	300	—
Treia ...	24	—	20	—	20	—	10	—	—	—	5	—	16	30	—	—	300	—
Patra	24	—	20	—	20	—	10	—	—	—	5	—	16	30	—	—	300	—
Trimis din Haţeg.																		
	Începând la																	
Prima ...	24	—	16	20	16	—	16	—	15	—	—	—	—	—	16	—	—	—
Doua ...	24	—	16	20	16	—	16	—	15	—	—	—	—	—	16	—	—	—
Treia ...	24	—	16	20	16	—	16	—	15	—	—	—	—	—	16	—	—	—
Patra	24	—	16	20	16	—	16	—	15	—	—	—	—	—	16	—	—	—
Socotit până la 3 Septemvrie.																		
	Începând la																	
Prima ...	24	—	16	20	16	—	16	40	15	—	—	—	—	—	16	—	—	—
Doua ...	24	—	16	20	16	—	16	40	15	—	—	—	—	—	16	—	—	—
Treia ...	24	—	16	20	16	—	16	40	15	—	—	—	—	—	16	—	—	—
Patra	24	—	16	20	16	—	16	40	15	—	—	—	—	—	16	—	—	—
Socotit până 8 Octomvrie 1815.																		
	Începând la																	
Prima ...	24	—	16	20	16	—	16	40	15	—	—	—	—	—	16	—	—	—
Doua ...	24	—	16	20	16	—	16	40	15	—	—	—	—	—	16	—	—	—
Treia ...	24	—	16	20	16	—	16	40	15	—	—	—	—	—	16	—	—	—
Patra	24	—	16	20	16	—	16	40	15	—	—	—	—	—	16	—	—	—
Socotit până 4 Noemvrie 1815.																		
	Începând la																	
Prima ...	24	—	16	20	16	—	16	—	14	—	—	—	4	48	16	—	4	—
Doua ...	24	—	16	20	16	—	16	—	14	—	—	—	4	48	16	—	4	—
Treia ...	24	—	16	20	16	—	16	—	14	—	—	—	4	48	16	—	4	—
Patra	24	—	16	20	16	—	16	—	14	—	—	—	4	48	16	—	4	—
Socotit până 3 Decemvrie 1815.																		
	Începând la																	
Prima ...	24	—	20	—	16	—	16	—	14	—	—	—	4	48	16	—	5	—
Doua ...	24	—	20	—	16	—	16	—	14	—	—	—	4	48	16	—	5	—
Treia ...	24	—	20	—	16	—	16	—	14	—	—	—	4	48	16	—	5	—
Patra	24	—	20	—	16	—	16	—	14	—	—	—	4	48	16	—	5	—
Socotit până la 3 Ianuarie 1816.																		

Păreche de boi						Vacă						Carne de vită		Lumînare de său		Numărul săptămânilor
Cel mai bun		Mediocru		Slab		Cel mai bun		Mediocru		Slab		Un funt				
Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	
Iulie 1815																
150	—	70	—	70	—	40	—	30	—	—	—	—	6	1	20	Prima
200	—	150	—	100	—	100	—	40	—	—	—	—	6	1	20	Doua
200	—	150	—	100	—	100	—	50	—	—	—	—	6	1	20	Treia
200	—	150	—	100	—	100	—	50	—	—	—	—	6	1	20	Patra
August 1815																
350	—	250	—	180	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	—	Prima
350	—	250	—	180	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	—	Doua
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	—	Treia
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	—	Patra
Septemvrie 1815																
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	—	Prima
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	—	Doua
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	—	Treia
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	—	Patra
Octomvrie 1815																
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	—	Prima
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	—	Doua
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	—	Treia
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	—	Patra
Noemvrie 1815																
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	12	Prima
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	12	Doua
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	12	Treia
350	—	250	—	150	—	100	—	70	—	50	—	—	12	1	12	Patra
Decemvrie 1815																
350	—	250	—	130	—	100	—	60	—	50	—	—	12	1	15	Prima
350	—	200	—	100	—	105	—	65	—	50	—	—	12	1	15	Doua
350	—	200	—	100	—	100	—	60	—	48	—	—	12	1	15	Treia
350	—	200	—	120	—	105	—	70	—	50	—	—	12	1	15	Patra

www.dacoromanica.ro

Tabla de indicare a preţurilor curente,

Numărul săptămânilor	Grâului						Secarei		Orzului		Meiului		Ovăsului		Porumbului		Fânului	
	Prima cal.		Doua cal.		Treia cal.													
	1 hl.																majă	
	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri
	Începând la																	
Prima ...	25	—	20	—	16	—	20	—	14	—	—	—	4	48	20	—	5	—
Doua ...	25	—	20	—	16	—	20	—	14	—	—	—	4	48	20	—	5	—
Treia ...	25	—	20	—	16	—	20	—	14	—	—	—	4	48	20	—	5	—
Patra	25	—	20	—	16	—	20	—	14	—	—	—	4	48	20	—	5	—
Socotit până la 4 Februarie 1816.																		
	Începând la																	
Prima ...	28	—	26	30	16	—	26	—	14	—	—	—	6	48	20	48	5	—
Doua ...	28	—	26	30	16	—	26	—	14	—	—	—	6	48	20	48	5	—
Treia ...	28	—	26	30	16	—	26	—	14	—	—	—	6	48	20	48	5	—
Patra	29	—	26	30	16	—	26	—	14	—	—	—	6	48	20	48	5	—
Socotit până la 2 Martie 1816.																		
	Începând la																	
Prima ...	28	—	24	—	22	—	22	—	22	—	—	—	6	—	24	—	5	—
Două ...	28	—	24	—	22	—	22	—	22	—	—	—	6	—	24	—	5	—
Treia ...	28	—	24	—	22	—	22	—	22	—	—	—	6	—	24	—	6	—
Patra	28	—	24	—	22	—	22	—	22	—	—	—	6	—	24	—	6	—
Socotit până la 3 Aprilie 1816.																		
	Începând la																	
Prima ...	38	—	28	—	28	—	28	—	28	—	—	—	8	—	29	—	6	—
Doua ...	38	—	28	—	28	—	28	—	28	—	—	—	8	—	29	—	6	—
Treia ...	38	—	28	—	28	—	28	—	28	—	—	—	8	—	29	—	6	—
Patra	38	—	28	—	28	—	28	—	28	—	—	—	8	—	29	—	6	—
Socotit până la 3 Mai 1816.																		
	Începând la																	
Prima ...	32	—	28	—	24	—	24	—	21	—	—	—	8	—	28	—	6	—
Doua ...	32	—	28	—	24	—	24	—	21	—	—	—	8	—	28	—	6	—
Treia ...	32	—	28	—	24	—	24	—	21	—	—	—	8	—	28	—	6	—
Patra	32	—	28	—	24	—	24	—	21	—	—	—	8	—	28	—	6	—
	Începând la																	
Prima ...	32	—	28	—	24	—	24	—	20	—	—	—	10	—	24	—	—	—
Doua ...	32	—	28	—	24	—	24	—	20	—	—	—	10	—	24	—	—	—
Treia ...	32	—	28	—	24	—	24	—	20	—	—	—	10	—	24	—	—	—
Patra	32	—	28	—	24	—	24	—	20	—	—	—	10	—	24	—	—	—

din anul 1816, în oraşul Haţegului XII

Păreche de boi						Vacă						Carne de vită		Lumînare de său		Numărul săptămânilor
Cel mai bun		Mediocru		Slab		Cea mai bună		Mediocru		Slab		Un funt				
Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	
Ianuarie 1816																
350	—	300	—	200	—	120	—	80	—	60	—	—	12	1	20	Prima
300	—	300	—	200	—	120	—	80	—	60	—	—	12	1	20	Doua
300	—	300	—	200	—	120	—	80	—	48	—	—	12	1	20	Treia
300	—	300	—	200	—	120	—	80	—	60	—	—	12	1	20	Patra
Februarie 1816																
400	—	300	—	200	—	120	—	80	—	60	—	—	12	1	30	Prima
400	—	300	—	200	—	120	—	80	—	60	—	—	12	1	30	Doua
400	—	300	—	200	—	120	—	80	—	60	—	—	12	1	30	Treia
400	—	300	—	200	—	120	—	80	—	60	—	—	12	1	30	Patra
Martie 1816																
500	—	300	—	250	—	200	—	150	—	100	—	—	18	1	30	Prima
500	—	300	—	250	—	200	—	150	—	100	—	—	18	1	30	Doua
500	—	300	—	250	—	200	—	150	—	100	—	—	18	1	30	Treia
500	—	300	—	250	—	200	—	150	—	100	—	—	18	1	30	Patra
Aprilie 1816																
500	—	300	—	250	—	200	—	150	—	100	—	—	18	1	48	Prima
500	—	300	—	250	—	200	—	150	—	100	—	—	18	1	48	Doua
500	—	300	—	250	—	200	—	150	—	100	—	—	18	1	48	Treia
500	—	300	—	250	—	200	—	150	—	100	—	—	18	1	48	Patra
Mai 1816																
400	—	300	—	160	—	150	—	100	—	60	—	—	18	1	48	Prima
400	—	300	—	160	—	150	—	100	—	60	—	—	18	1	48	Doua
400	—	300	—	160	—	150	—	100	—	60	—	—	18	1	48	Treia
400	—	300	—	160	—	150	—	100	—	60	—	—	18	1	48	Patra
Iunie 1816																
300	—	250	—	150	—	150	—	100	—	50	—	—	18	1	30	Prima
300	—	250	—	150	—	150	—	100	—	50	—	—	18	1	30	Doua
300	—	250	—	150	—	150	—	100	—	50	—	—	18	1	30	Treia
200	—	250	—	150	—	150	—	100	—	50	—	—	18	1	30	Patra

www.dacoromanica.ro

Tabela de indicare a preţurilor curente,

Numărul săptămânilor	Grâului						Secarei		Orzului		Meiului		Ovăsului		Porumbului		Fânului	
	Prima cal.		Doua cal.		Treia cal.													
	1 hl.																majă	
	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri
Începând la																		
Prima ...	28	—	24	—	24	—	24	—	—	—	—	—	—	—	24	—	—	—
Doua ...	28	30	24	—	24	—	24	—	—	—	—	—	—	—	24	—	—	—
Treia ...	28	—	24	20	24	—	24	—	—	—	—	—	—	—	24	—	—	—
Patra	28	—	24	—	24	—	24	—	—	—	—	—	—	—	24	—	—	—
Socotit până la 4 August 1816.																		
Începând la																		
Prima ...	28	—	24	—	25	—	24	—	20	—	—	—	—	—	24	—	—	—
Doua ...	28	—	24	—	25	—	24	—	20	—	—	—	—	—	24	—	—	—
Treia ...	28	—	24	—	25	—	24	—	20	—	—	—	—	—	24	—	—	—
Patra	28	—	24	—	25	—	24	—	20	—	—	—	—	—	24	—	—	—
Începând la																		
Prima ...	36	32	32	25	25	—	30	—	30	—	—	—	6	—	24	—	5	—
Doua ...	36	32	32	—	25	—	32	—	32	—	—	—	6	—	24	—	5	—
Treia ...	35	32	32	—	25	—	32	—	22	—	—	—	6	—	24	—	5	—
Patra	35	32	32	—	25	—	32	—	32	—	—	—	6	—	24	—	5	—
Începând la																		
Prima ...	32	—	28	—	24	—	28	—	16	—	—	—	6	—	20	—	5	—
Doua ...	32	—	28	—	24	—	28	—	16	—	—	—	6	—	20	—	5	—
Treia ...	32	—	28	—	24	30	28	—	16	—	—	—	6	—	20	—	5	—
Patra	35	—	32	—	25	—	28	—	16	—	—	—	6	—	20	—	5	—

din anul 1816, în oraşul Haţegului XIII

Numărul săptămânilor	Pereche de boi						Vacă						Carne de vită		Lumânare de său		Numărul săptămânilor
	Cel mai bun		Mediocru		Slab		Cea mai bună		Mediocru		Slab		Un funt				
	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	Florini	Cruceri	
Iulie 1816																	
	300	—	260	—	150	—	100	—	160	—	40	—	—	15	2	—	Prima
	300	—	260	—	150	—	100	—	160	—	40	—	—	15	2	—	Doua
	300	—	260	—	150	—	100	—	160	—	40	—	—	15	2	—	Treia
	300	—	260	—	150	—	100	—	160	—	40	—	—	15	1	48	Patra
August 1816																	
	300	—	200	—	100	—	100	—	160	—	40	—	—	12	1	48	Prima
	300	—	200	—	100	—	100	—	160	—	40	—	—	12	1	48	Doua
	300	—	200	—	100	—	100	—	160	—	40	—	—	12	1	48	Treia
	300	—	200	—	100	—	100	—	160	—	40	—	—	12	1	48	Patra
Septemvrie 1816																	
	500	—	300	—	250	—	200	—	150	—	100	—	—	12	1	30	Prima
	500	—	300	—	250	—	200	—	150	—	100	—	—	12	1	30	Doua
	500	—	300	—	250	—	200	—	150	—	100	—	—	12	1	30	Treia
	500	—	300	—	250	—	200	—	150	—	100	—	—	12	1	30	Patra
Octomvrie 1816																	
	500	—	300	—	200	—	200	—	150	—	100	—	—	12	1	30	Prima
	500	—	300	—	200	—	200	—	150	—	100	—	—	12	1	30	Doua
	500	—	300	—	200	—	200	—	150	—	100	—	—	12	1	30	Treia
	500	—	300	—	200	—	200	—	150	—	100	—	—	12	1	30	Patra

www.dacoromanica.ro

TABLA

Curat Amestecat Grâul						Orzului			Secarei			Ovăsului			Porumbului		
Prima cal.	Doua cal.	Treia cal.	Prima cal.	Doua cal.	Treia cal.	Prima cal.	Doua cal.	Treia cal.	Prima cal.	Doua cal.	Treia cal.	Prima cal.	Doua cal.	Treia cal.	Prima cal.	Doua cal.	Treia cal.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—

La 2/X/1817.
Onoratul Guvern Regal

În raport cu timpurile vitrege aici în oraşul nostru, după sârguinţa oamenilor de calitatea a doua este cu ceva mai puţin. După prezintarea smerită a lucrurilor

Haţeg, 2 Decemvrie 1816. S'a trimes.

RECOLTEI XIV

Fânului			Otăvii			Vinului			Cartofilor			Fructelor		
Prima cal.	Doua cal.	Treia cal.	Prima cal.	Doua cal.	Treia cal.	Prima cal.	Doua cal.	Treia cal.	Prima cal.	Doua cal.	Treia cal.	Prima cal.	Doua cal.	Treia cal.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—

şi, din mila lui Dumnezeu, produsul bucatelor din toate punctele de vedere al soiurilor suntem

ai O. G. R.
Excelenţei:

smeriţii slujbaşi
Muntyan Apostol

www.dacoromanica.ro

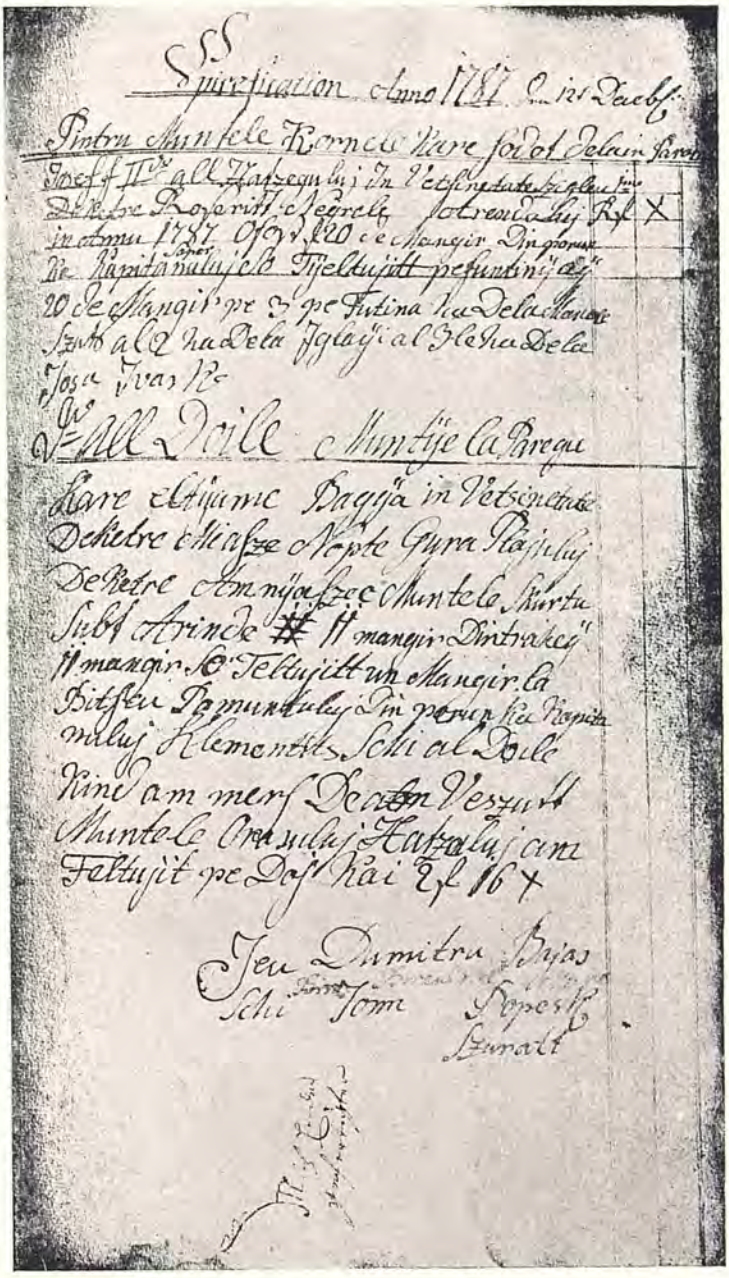

Condica Haţegului XLIX.

www.dacoromanica.ro

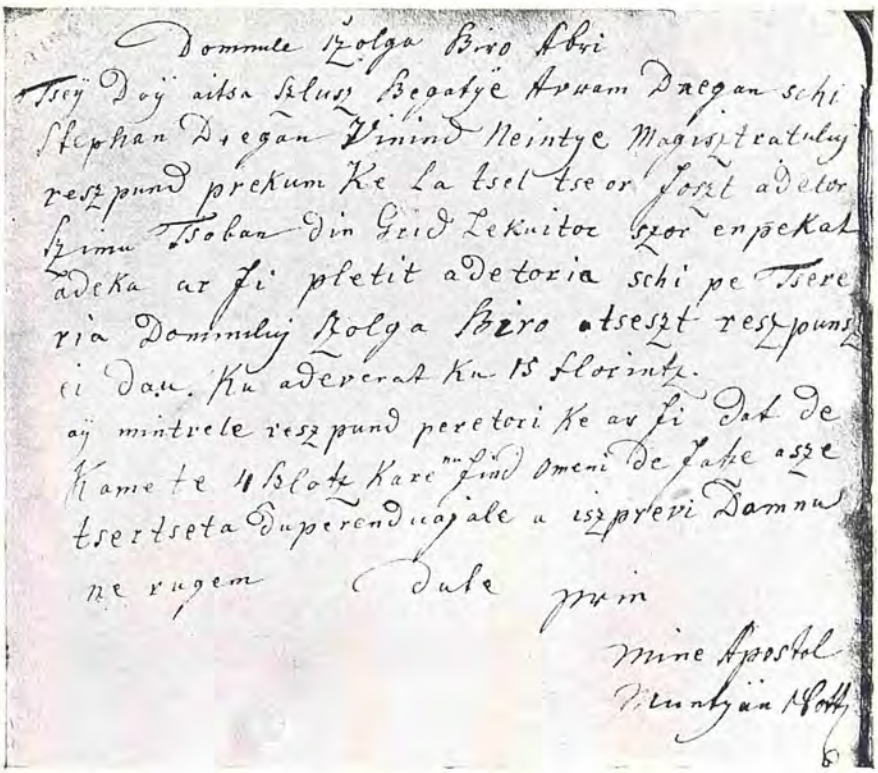

Condica Haţegului LXX.

www.dacoromanica.ro

Condica Hațegului CXC.

www.dacoromanica.ro

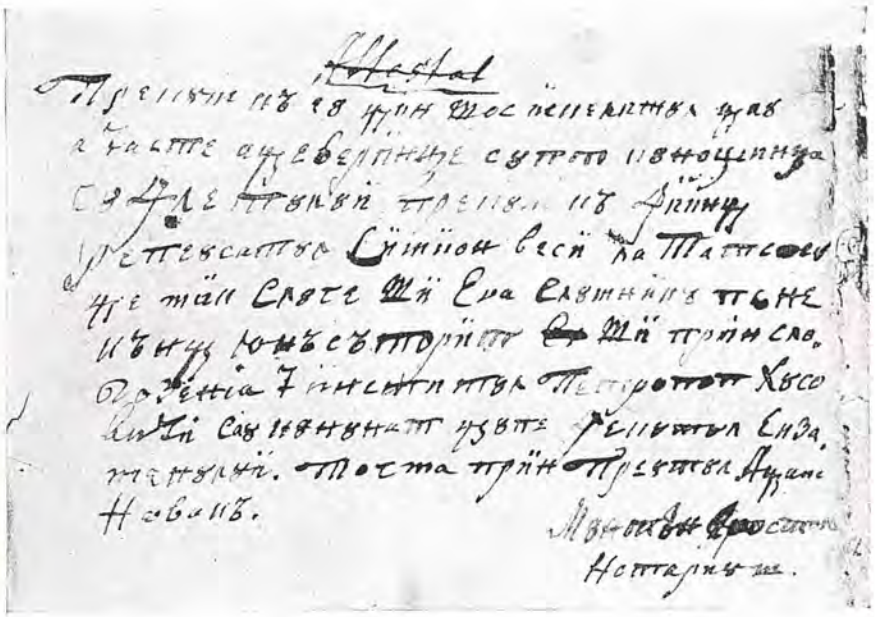

Condica Hațegului CCCXLIX.

www.dacoromanica.ro

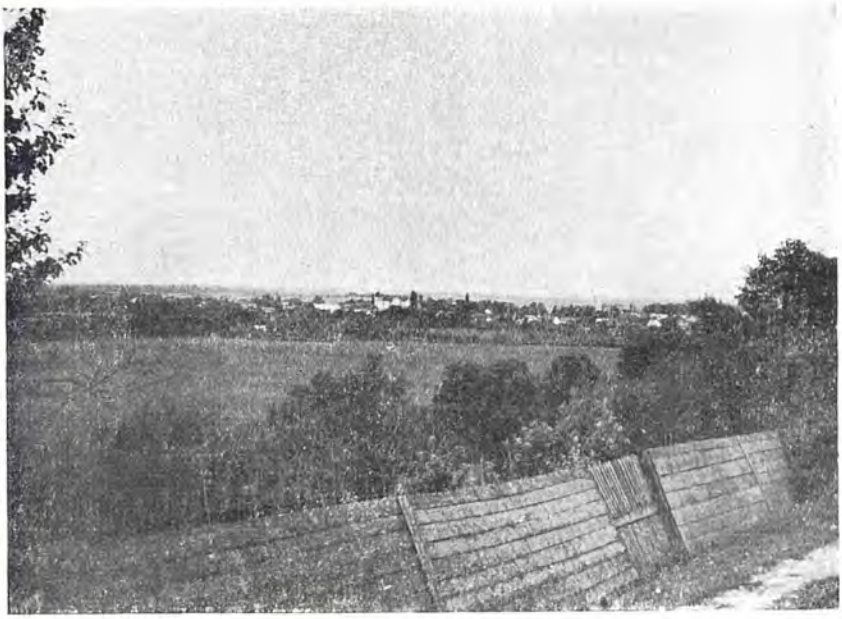

Haţeg, vedere.

Casă românească din Haţeg.

www.dacoromanica.ro

Sân-Pietru, Haţeg. (Septemvrie 1940)

Sarmisegetuza. (Ruine) Septemvrie 1940.

www.dacoromanica.ro

Case românești din Sarmisegetuza, Huniedoara.

Casă românească din Sarmisegetuza, Huniedoara.

Septemvrie 1940.

www.dacoromanica.ro

Case româneşti din Sarmisegetuza, Huniedoara.

Gârgea Elena, Sarmisegetuza, Huniedoara.

Septemvrie 1940.

www.dacoromanica.ro

Orlea. Huniedoara. — Vedere generală.

www.dacoromanica.ro

	Lei
XXII. G. BOGDAN-DUICĂ, Ioan Barac, studii, 1933 .	100
XXIII. VESPASIAN ERBICEANU, Naţionalizarea justiţiei şi unificarea legislativă în Basarabia, 1934 . .	150
XXIV. TR. SĂVULESCU ŞI T. RAYSS, Materiale pentru flora Basarabiei, 1934	300
XXV. N. GEORGESCU-TISTU, Ion Ghica scriitorul, cu prilejul unor texte inedite, 1935	130
XXVI. ŞTEFAN PAŞCA, Nume de persoane şi nume de animale în Ţara Oltului, 1936	250
XXVII. OTTO WITING, Istoria Dreptului de vânătoare în Transilvania, 1936	80
XXVIII. AL. DOBOŞI, Datul oilor (quinquagesima ovium), 1937	60
XXIX. ILIE CORFUS, Mihai Viteazul şi Polonii, 1937 .	350
XXX. ARTUR GOROVEI, Ouăle de Paşti, 1937 . . .	150
XXXI. G. BOGDAN-DUICĂ, «Eftimie Murgu» . . .	120
XXXII. PETRE P. PANAITESCU, Documente slavo-române din Sibiu (1470—1653)	40
XXXIII. GENERALUL R. ROSETTI, Familia Rosetti I, 1938	300
XXXIV. CONSTANTIN GEORGIADE, Originile magice ale minciunii şi geneza gândirii, 1938	225
XXXV. Prof. VASILE GRECU, Izvorul principal bizantin pentru Cartea cu Invăţătură a Diaconului Coresi din 1581	150
XXXVI. ŞTEFAN PAŞCA, Cel mai vechiu ceaslov românesc	100
XXXVII. TEODOR HOLBAN. Documente româneşti din arhivele franceze (1801—1812)	80
XXXVIII. N. I. ŞTEFĂNESCU, Menandru	180
XXXIX. Dr. VASILE GHEORGHIU, Codex Argenteus Upsaliensis	50
XL. N. IORGA, Observaţii şi probleme bănăţene . .	100
XLI. Dr. VASILE GHEORGHIU, Lecţionarul evangelic grecesc din Iaşi (Ms. 194)	90
XLII. N. IORGA. «Le voyageur français» al Abatelui Joseph Delaporte	100
XLIII. AL. CIORĂNESCU, Documente privitoare la istoria Românilor, culese din Arhivele din Simancas	165
XLIV. D. R. MAZILU, M. Eminescu, Poezii şi Variante	500
XLV. I. BRUCĂR, Titu Maiorescu, Logica	180
XLVI. PAUL MIHAILOVICI, Tipărituri româneşti în Basarabia dela 1812 până la 1918. (sub tipar) .	225
XLVII. GENERALUL R. ROSETTI, Familia Rosetti II, 1940	200
XLVIII. ION G. COMAN, Miracolul clasic, 1940 . . .	140
XLIX. N. IORGA. Condica Haţegului, 1940	120

www.dacoromanica.ro

ACADEMIA ROMÂNĂ

STUDII ŞI CERCETĂRI

	Lei
I. N. IORGA, Istoria poporului francez, 1919	75
II. N. IORGA, Scurtă Istorie a Slavilor răsăriteni: Rusia şi Polonia	38
III. Dr. GR. ANTIPA, Problemele evoluţiei poporului român, 1919	75
IV. N. IORGA, Istoria literaturilor romanice în desvoltarea şi legăturile lor, 3 vol. 1920	—
V. P. PONI, Statistica Răzeşilor, 1921	38
VI. Dr. GR. ANTIPA, Dunărea şi problemele ei ştiinţifice, economice şi politice, 1921	39
VII. TH. CAPIDAN, Meglenoromânii. I. Istoria şi graiul lor, 1925	150
II. Literatura populară la Meglenoromâni, 1928	150
III. Dicţionar Meglenoromân, 1935	200
VIII. G. BOGDAN-DUICĂ, Viaţa şi ideile lui Simeon Bărnuţiu, 1924	100
IX. Dr. N. LEON, Entomologia medicală, 1925	150
X. T. SAUCIUC-SĂVEANU, Cultura cerealelor în Grecia antică şi politica cerealistă a Atenienilor, 1925	115
XI. SEXTIL PUŞCARIU, Studii Istroromâne. II. Introducere, gramatică, caracterizarea dialectului istroromân, 1927	300
XII. Dr. I. LEPŞI, Studii faunistice, morfologice şi fiziologice asupra Infusoriilor din România, 1927	140
XIII. O. ANASTASIU, Industriile sătești în raport cu localizarea marei industrii, 1928	120
XIV. R. V. BOSSY, Politica externă a României între anii 1873—1880, privită dela Agenţia diplomatică din Roma, 1929	120
XV. VICTORIA D. VOINOV, Excreţia prin intermediul cromatocitelor la nevertebrate, 1929	150
XVI. SEXTIL PUŞCARIU, Studii Istroromâne III. Bibliografie critică, listele lui Bartoli, texte inedite, note, glosare, 1929	210
XVII. P. P. PANAITESCU, Călători poloni în ţările române, 1930	180
XVIII. N. GEORGESCU-TISTU, Bibliografia literară română, 1932	230
XIX. RADU I. PAUL, Flexiunea nominală internă în limba română, 1932	300
XX. TH. CAPIDAN, Aromânii, dialectul aromân, 1932	400
XXI. NICOLAE DRĂGANU, Românii în veacurile IX—XIV pe baza toponimiei şi a onomasticei, 1933	500

C. 64.971.

PREŢUL LEI 120.—

www.dacoromanica.ro